

Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2011 - 2015

STANOVISKO
(Číslo: 6140/2011-3.4/pl)

vydané Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. Názov

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „MŽP SR“), Sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia (ďalej len „SEHaR“)

2. Identifikačné číslo

42 181 810

3. Adresa sídla

Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava 1

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. Vladimír Blažíček
generálny riaditeľ sekcie environmentálneho hodnotenia a riadenia
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava 1
kontaktná adresa: Hanulova 5/D, 844 40 Bratislava
telefónne číslo: 02/6020 1673
e-mail: vladimir.blazicek@enviro.gov.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. Názov

Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2011 - 2015

2. Charakter

Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2011 – 2015 (ďalej len „POH SR“) je strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý je zaradený podľa prílohy č.1 k zákonu NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) do kapitoly I.9 „Odpadové hospodárstvo“ a podkapitoly 9.1.1 „program odpadového hospodárstva“, a ktorý podlieha povinnému posudzovaniu vplyvov podľa zákona.

POH SR je strategickým dokumentom vlády SR, ktorý určuje základné smerovanie rozvoja a riadenia odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na vytýčené obdobie 5 rokov a vzťahuje sa na celé územie Slovenskej republiky.

Jedná sa o strategický dokument, ktorého variantné riešenie sa nepredpokladá vzhľadom na požiadavky európskej legislatívy, rozsah dokumentu a jednotné smerovanie odpadového hospodárstva, ktorého cieľom je odklonenie odpadov od skládkovania, resp. znižovanie

množstva odpadov ukladaných na skládky odpadov prostredníctvom:

- zavedenia opatrení na predchádzanie vzniku odpadov, znižovanie nebezpečných vlastností odpadov a na podporu opätovného použitia výrobkov;
- zavedenia podpory používania materiálov získaných z recyklovaných odpadov na výrobu výrobkov a zlepšenie trhových podmienok pre takéto materiály;
- zvýšením miery materiálového zhodnocovania odpadov a energetického zhodnocovania odpadov.

3. Hlavné ciele

POH SR sa vydáva na obdobie piatich rokov, t.j. na roky 2011 - 2015 a jeho účelom je zabezpečiť plnenie opatrení vyplývajúcich zo smerníc Európskej únie pre oblasť odpadov:

- Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/98/ES o odpade a o zrušení určitých smerníc, Smernica Rady 91/689/EHS o nebezpečnom odpade;
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 94/62/ES o obaloch a odpadoch z obalov;
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/31/ES o skládkach odpadov;
- Smernica Rady 96/59/ES zo 16. septembra 1996 o zneškodnení polychlórovaných bifenylov a polychlórovaných terfenylov.

Ciele a opatrenia v Závaznej časti POH SR sú v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva podľa článku 4 Smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc:

- a) predchádzanie vzniku,
- b) príprava na opätovné použitie,
- c) recyklácia,
- d) iné zhodnocovanie, napr. energetické zhodnocovanie,
- e) zneškodňovanie.

Strategickým cieľom odpadového hospodárstva SR je odklonenie odpadov od skládkovania, resp. znižovanie množstva odpadov ukladaných na skládky odpadov. K tomu je potrebné:

- zaviesť opatrenia na predchádzanie vzniku odpadov, znižovanie nebezpečných vlastností odpadov a na podporu opätovného použitia výrobkov,
- zaviesť podporu používania materiálov získaných z recyklovaných odpadov na výrobu výrobkov a zlepšenie trhových podmienok pre takéto materiály,
- zvýšiť mieru materiálového zhodnocovania odpadov a energetického zhodnocovania odpadov.

4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

Závazná časť POH SR podľa § 5 ods. 4 zákona NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“) obsahuje cieľové smerovanie nakladania s určenými druhmi a množstvami odpadov (prúdy odpadov), polychlórovanými bifenyli a kontaminovanými zariadeniami v určenom čase a opatrenia na znižovanie množstva biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov ukladaných na skládky odpadov. Ciele zamerané na znižovanie množstva odpadov z obalov, množstva polychlórovaných bifenylov a kontaminovaných zariadení a opatrenia na ich dosiahnutie sú uvedené v samostatnej časti POH.

Smerná časť POH SR obsahuje zámery na vybudovanie zariadení na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov nadregionálneho významu.

POH SR obsahuje:

- a) základné údaje,
- b) charakteristiku aktuálneho stavu odpadového hospodárstva,
- c) záväznú časť,
- d) smernú časť,
- e) rozpočet odpadového hospodárstva,
- f) vyhodnotenie predchádzajúceho programu.

Obsah POH SR na roky 2011 – 2015 je nasledovný:

1. Základné údaje

- 1.1. Názov orgánu, ktorý POH vydal
- 1.2. Doba platnosti a pôsobnosť programu
- 1.3. Geografická charakteristika oblasti
- 1.4. Demografické údaje
- 1.5. Územné a správne členenie oblasti
- 1.6. Štruktúra a stav hospodárstva oblasti
- 1.7. Stav životného prostredia oblasti

2. Súčasný stav odpadového hospodárstva

- 2.1. Legislatívny rámec odpadového hospodárstva
- 2.2. Vznik odpadov
- 2.3. Nakladanie s odpadmi
- 2.4. Zariadenia na zneškodňovanie odpadov (vrátane zariadení na zneškodňovanie odpadových olejov, nebezpečných odpadov z vybraných prúdov odpadov)
- 2.5. Zariadenia na zhodnocovanie odpadov (vrátane zariadení na zhodnocovanie odpadových olejov, nebezpečných odpadov z vybraných prúdov odpadov)
- 2.6. Dovozy a vývozy odpadov
- 2.7. Miesta s históriou zneškodňovania kontaminovaného odpadu (uzatvorené skládky nebezpečných odpadov, príp. iné staré environmentálne záťažové)
- 2.8. Vznik a nakladanie s vybranými prúdmi odpadov
- 2.9. Vyhodnotenie plnenia cieľov POH SR na roky 2006 – 2010

3. Závazná časť

- 3.1. Ciele odpadového hospodárstva do roku 2015
- 3.2. Opatrenia na dosiahnutie cieľov odpadového hospodárstva
- 3.3. Organizačné aspekty odpadového hospodárstva a zodpovednosť za nakladanie s odpadmi
- 3.4. Kampane na zvyšovanie povedomia a poskytovanie informácií v oblasti odpadov

4. Smerná časť

- 4.1. Zariadenia na zhodnocovanie odpadov
- 4.2. Zariadenia na zneškodňovanie odpadov
- 4.3. Systémy zberu odpadov

5. Financovanie a rozpočet odpadového hospodárstva

6. Prílohy

5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

POH SR je v súlade so Stratégiou obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov, ktorá bola prijatá vládou SR v roku 2011.

Ďalšie strategické a koncepcné dokumenty prijaté v SR súvisiace s problematikou odpadového hospodárstva:

- Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky;
- Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013;
- Operačný program – Životné prostredie 2007 – 2013;
- Investičná stratégia odpadového hospodárstva v SR;
- Národný realizačný plán Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach (POPs);
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja.

III. POPIS PRIEBEHU PRÍPRAVY A POSUDZOVANIA

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Príprava návrhu strategického dokumentu predchádzala procesu posudzovania vplyvov podľa zákona – posudzovaný bol hotový návrh strategického dokumentu.

Po ukončení procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie podľa zákona, zohľadní rezortný orgán toto vypracované stanovisko ministerstva v návrhu strategického dokumentu a spôsob zohľadnenia pripojí k doložke vplyvov strategického dokumentu s celoštátnym dosahom na životné prostredie.

Predpokladaný termín predloženia návrhu predmetného strategického dokumentu na rokovanie vlády Slovenskej republiky - október - november 2011.

2. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Vláda Slovenskej republiky

3. Druh prijatia, rozhodnutia

Uznesenie vlády Slovenskej republiky

4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu

Správa o hodnotení predmetného strategického dokumentu vypracovala v júni 2011 Slovenská agentúra životného prostredia.

5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu

Priebeh posudzovania podľa jednotlivých krokov procesu posudzovania podľa zákona bol nasledovný:

- Rezortný orgán (MŽP SR, SEHaR) vypracoval oznámenie o strategickom dokumente (ďalej len „oznámenie“) a doručil ho ministerstvu (MŽP SR, Odbor environmentálneho posudzovania) listom č. 5951/2011-3.3, 32549/2011, 33124/2011, zo dňa 26. 05. 2011;
- Rezortný orgán dňa 27. 05. 2011 zverejnil informáciu o oznámení a možnosti zasielania písomných pripomienok a stanovísk v denníku SME; Ministerstvo súčasne zverejnilo oznámenie v rámci informačného systému EIA/SEA na internetovej stránke www.enviroportal.sk;
- Rezortný orgán v spolupráci s ministerstvom určil rozsah hodnotenia č. 6140/2011-3.4/pl, zo dňa 14. 06. 2011; dňa 17. 06. 2011 bol v plnom rozsahu zverejnený v rámci informačného systému EIA/SEA na internetovej stránke www.enviroportal.sk a informácia o jeho určení zverejnená v denníku SME dňa 21. 06. 2011;
- Správa o hodnotení predmetného strategického dokumentu bola vypracovaná v júni 2011;
- Rezortný orgán doručil ministerstvu úplné znenie návrhu predmetného strategického dokumentu a správu o hodnotení v písomnej a elektronickej forme listom č. 5951/2011-3.3, 39453/2011, zo dňa 06. 07. 2011; obidva dokumenty súčasne zaslal na zaujatie stanoviska dotknutým orgánom listom č. 5951/2011-3.3, 39454/2011, zo dňa 06. 07. 2011;
- Rezortný orgán zverejnil dňa 08. 07. 2011 informáciu o správe o hodnotení a návrhu predmetného strategického dokumentu v denníku SME; Ministerstvo zverejnilo oznámenie v rámci informačného systému EIA/SEA na internetovej stránke www.enviroportal.sk dňa 06. 07. 2011;
- Rezortný orgán do 21 dní od zverejnenia správy o hodnotení a návrhu predmetného strategického dokumentu zabezpečil v spolupráci s ministerstvom verejné prerokovanie správy o hodnotení a návrhu predmetného strategického dokumentu;
- Termín a miesto verejného prerokovania oznámil rezortný orgán ministerstvu desať dní pred jeho konaním a informácia o jeho konaní bola zverejnená v rámci informačného systému EIA/SEA na internetovej stránke www.enviroportal.sk a v denníku SME dňa 08. 07. 2011;
- Verejné prerokovanie sa uskutočnilo dňa 20. 07. 2011 o 9⁰⁰ hod. v kinosále ŠGÚDŠ v Bratislave;

- Z priebehu verejného prerokovania bol vyhotovený záznam, ktorý spolu s prezenčnou listinou je súčasťou archivovanej dokumentácie;
- V zákonom určenom termíne na zasielanie stanovísk k správe o hodnotení strategického dokumentu a návrhu predmetného strategického dokumentu bolo celkovo doručených 35 písomných stanovísk;
- Na základe stanovísk doručených k správe o hodnotení požiadalo ministerstvo rezortný orgán listom č. 6140/2011-3.4/pl, zo dňa 10. 08. 2011 o poskytnutie doplňujúcich informácií formou písomného vyjadrenia k všetkým pripomienkam v doručených stanoviskách. Rezortný orgán žiadosti vyhovel a doplňujúce informácie poskytol ministerstvu listom č. 5951/2011-3.3, 49573/2011, zo dňa 16. 09. 2011;
- Ministerstvo zabezpečilo vypracovanie odborného posudku listom č. 6140/2011-3.4/pl, zo dňa 26. 08. 2011, ktorým určilo na vypracovanie odborného posudku RNDr. Soňu Antalovú, CSc., zapísanú v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie, ako fyzická osoba pod číslom 5/97-OPV;
- Rezortný orgán doručil odborný posudok ministerstvu listom č. 5951/2011-3.3, 57663/2011, zo dňa 06. 10. 2011.

6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

V zákonom určenom termíne na zasielanie stanovísk k správe o hodnotení strategického dokumentu a návrhu predmetného strategického dokumentu bolo celkovo doručených 36 písomných stanovísk:

1. **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Sekcia ekonomiky (list č. SE-OSNM1-2011/000583-038, zo dňa 02. 08. 2011)**

- K článku II. bod 6 – chýba popis vzťahu posudzovaného strategického dokumentu k iným strategickým dokumentom.
- K článku III bod 1 – chýba hodnotenie pravdepodobného vývoja životného prostredia v prípade realizácie uvedeného strategického dokumentu, pričom zákon č. 24/2006 Z. z. aj v predchádzajúcom bode to vyžaduje.
- Nemožno vysloviť súhlas so znením článku III v bode 3 – „nie je možné na úrovni posudzovania POH SR vyčleniť oblasti, ktoré budú realizáciou stratégie významnejšie ovplyvnené. Rovnako významne by malo byť navrhovaným strategickým dokumentom ovplyvnené celé územie Slovenskej republiky“.
- K článku III bod 4 - neúmerne veľký rozsah bodu sa venuje oblasti ovzdušia v porovnaní s ostatnými zložkami životného prostredia, pričom sa odvoláva na už neplatné legislatívne predpisy.
- K článku III bod 5 – strohé vymenovanie jednotlivých dokumentov bez uvedenia konkrétnych zohľadnení počas prípravy strategického dokumentu (obdobne viď. pripomienku č.1).
- K článku IV v oblasti vôd na strane č. 53 v odseku 2 a 3 chýba vymedzenie vplyvu opatrení na stav vôd.
- K bodu IV – veľmi všeobecné konštatovanie vplyvov, pričom zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov v prílohe č. 4 hovorí konkrétne o „Základných údajoch....“. Tento jav je veľmi vypuklý v oblasti vplyvu dokumentu na zdravie obyvateľstva.
- K článku VI – nie je ani zmienka o ťažkostiach pri zabezpečovaní potrebných informácií pri vypracovaní správy, o technických nedostatkoch a istých neurčitostiach, pričom základný materiál ich obsahuje niekoľko.
- Máme opačný názor ako obstarávateľ (MŽP SR) citujem článok VII: „Environmentálny vplyv strategického dokumentu na životné prostredie nie je možné monitorovať...“. Sme toho názoru, že je to možné v spolupráci s príslušnými rezortmi SR v tej ktorej oblasti.
- K článku VIII – striktné konštatovanie „Návrh strategického dokumentu rieši otázky a problémy národného charakteru a dosahovanie cieľov stanovených pre Slovenskú republiku. V danom prípade sa cezhraničné environmentálne vplyvy nepredpokladajú“ odporúčame zrealizovať. Domnievame sa, že pozitívne vplyvy, ktoré sa majú dosiahnuť napr.

- v oblasti ovzdušia a vôd, budú mať pozitívny vplyv i na susedné štáty SR.
- Pre komplexnosť odporúča, okrem obstarávateľa SoH, uviesť i jej autora.
2. **Úrad vlády Slovenskej republiky, Kancelária zboru poradcov predsedníčky vlády SR (list č. 12094/25364/2011/ZP, zo dňa 28. 07. 2011)** - V stanovisku sa uvádza:
- Dokument obsahuje veľa zbytočných textov a je neprimerane rozsiahly. Viaceré opatrenia sú takmer identické, dali by sa navzájom pospájať. Sú tam tiež opatrenia, ktoré sú obsahovo totožné, aj keď napísané inými slovami.
 - Dokument je málo konkrétny, uvádza minimum konkrétnych požiadaviek, termínov, určenie zodpovednosti.
 - Ciele pre recykláciu a prípravu na opätovné používanie komunálnych odpadov a recykláciu stavebných odpadov vychádzajú z chybnéj úvahy, že je rovnako náročné dosiahnuť napr. prípravu na opätovné použitie a recykláciu 25 % komunálneho odpadu v roku 2015, ako zvýšenie na 50 % v roku 2020.
 - Mnohé oblasti odpadového hospodárstva boli vynechané, napr. podpora predchádzania vzniku a škodlivosti odpadov najmä pri komunálnych odpadoch, alebo úplná absencia podpory domáceho kompostovania.
 - POH nevyužíva už vypracovanú a Vládou SR schválenú Stratégiu obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov.
 - V oblasti financovania odpadového hospodárstva nevychádza POH z existujúcich údajov (napr. modul 528 Štatistického výkazu o komunálnom odpade v obciach), naopak v texte sa tvrdí, že takéto zdroje údajov neexistujú.
 - Spracovateľ POH napríklad bez podkladov uvádza, že separovaný zber je drahší ako ukladanie na skládky, aj keď toto platí iba pri niektorých komoditách.
 - Taktiež POH nerieši dostatočne otázku záväznosti pre neštátne subjekty, a to napriek tomu, že sú neštátne subjekty realizátorom mnohých opatrení.
 - Podobný problém je aj pri štátnom sektore. Stále ale nie je jasné, voči komu bude vyvodená zodpovednosť, ak štát povinnosť nesplní. V prípade štátneho aj neštátneho sektora boli takto takmer úplne odignorované doterajšie POH bez akéhokoľvek vyvodenia zodpovednosti.
 - POH obsahuje aj opatrenie uzákonené už od 01. 01. 2010.
3. **Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (list č. Z39289/2011-OL, zo dňa 22. 07. 2011)** - Do kapitoly 3 – bodu 3.4. „Kampane na zvyšovanie povedomia a poskytovanie informácií v oblasti odpadov“ navrhuje doplniť ako nový bod „kampaň zameranú na zvýšenie povedomia obyvateľstva o možných zdravotných rizikách z nekontrolovaného spaľovania komunálneho odpadu“.
4. **Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (list č. 21845/35082/2011-45, zo dňa 18. 07. 2011)** - bez pripomienok.
5. **Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, Sekcia vedy a techniky (list č. 2011-10504/25807:1-11, zo dňa 15. 07. 2011)** - bez pripomienok.
6. **Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Sekcia majetku a infraštruktúry (list č. SEMaI-170-99/2011, zo dňa 01. 08. 2011)**
- Na str. 90, v bode 3.3.2, ods. 4 navrhovaného strategického dokumentu odporúča vetu „Výrobcovia a dovozcovia týchto komodít majú povinnosť platiť príspevok do Recyklačného fondu majú výrobcovia“ upraviť na „Výrobcovia a dovozcovia týchto komodít majú povinnosť platiť príspevok do Recyklačného fondu a to podľa príslušných ustanovení zákona o odpadoch.“
 - Na str. 97, v bode 4.3, ods. 5 navrhovaného strategického dokumentu odporúča vetu „Je nevyhnutné zamedziť vystavovaniu falošných potvrdení potvrdenie o prevzatí starého vozidla na spracovanie ochrannými prvkami na jednotlivých formulároch a zabezpečiť aj naďalej prevádzkovanie elektronického systému evidencie ohlásených starých vozidiel prevzatých na spracovanie.“ preformulovať na: „Je nevyhnutné zamedziť vystavovaniu falošných potvrdení o prevzatí starého vozidla na spracovanie zavedením ochranných prvkov na jednotlivých formulároch a zabezpečiť aj naďalej prevádzkovanie elektronického“

systému evidencie odhlásených starých vozidiel prevzatých na spracovanie.“

- na str. 52, v čl. IV, bode 1 písm. a (ovzdušie) predkladanej SoH strategického dokumentu odporúčame bod „zlepšením systému zberu nebezpečných odpadov s obsahom chlórfluórovaných uhlíkovodíkov a ich následným spracovaním v špecializovanom zariadení s použitím BAT technológie“ vypustiť nakoľko v strategickom dokumente nie sú stanovené konkrétne ciele pre nakladanie s nebezpečným odpadom obsahujúcim chlórfluórované uhlíkovodíky.

7. **Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, Sekcia ekonomiky a projektového riadenia** (list č. MK-278/2011-100/10163, zo dňa 03. 08. 2011) - bez pripomienok.
8. **Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Sekcia záležitostí EÚ a medzinárodných vzťahov, oddelenie programovania dopravnej infraštruktúry** (list č. 02569/2011/SZMV/z.38370, zo dňa 25. 07. 2011) - bez pripomienok.
9. **Ministerstvo financií Slovenskej republiky, Sekcia rozpočtovej politiky** (list č. MF/20745/2011-411, zo dňa 20. 07. 2011) – upozorňuje, že: „Pri predložení materiálu na riadne pripomienkové konanie je potrebné v zmysle aktualizovanej Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov dopracovať doložku vybraných vplyvov, v ktorej budú kvantifikované dopady na rozpočet verejnej správy vyplývajúce z návrhu materiálu, pričom výdavky musia byť pokryté v rámci schválených limitov dotknutých subjektov verejnej správy na príslušný rozpočtový rok.“
10. **Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky** (list č. 2076/2011-3100, zo dňa 26. 07. 2011)
 - Odporúča špecifikovať pôsobnosť MH SR pri opatreniach O.12, O.13 a O.59 ako aj O.6. zaviesť prvky životného cyklu do výrobkovej politiky (napr. v zmysle požiadaviek zákona č. 665/2007 Z. z. o environmentálnom navrhovaní a používaní výrobkov využívajúcich energiu - zákon o ekodizajne);
 - V nadväznosti na možnú následnú realizáciu konkrétnych technológií odporúča, aby v POH SR boli umiestňované predovšetkým moderné a perspektívne technológie najlepších dostupných techník BAT a najlepších environmentálnych postupov BEP, ktoré budú minimálne ovplyvňovať životné prostredie.
11. **Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka, Sekcia rozvoja vidieka, Odbor environmentálnych činností** (list č. 40048/2001, zo dňa 28. 07. 2011) - vyjadrilo nasledovné pripomienky a návrhy:
 - Na str. 49 v prílohe č. 3 sa v bode 3.6.4 uvádza, že „údaje o množstve kalu aplikovaného do pôdy sa vzťahujú na množstvá kalov aplikovaných do pôdy formou kompostu, priamou aplikáciou a na kaly inak zhodnotené v pôdnych procesoch.“
 - Spôsob administrácie a analytické rozborý čistiarenských kalov a pôd upravené zákonom č. 188/2003 Z. z. o aplikácii čistiarenského kalu a dnových sedimentov do pôdy a o doplnení zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch sú vyžadované z dôvodu, že ide o priamu aplikáciu kalu (odpadu) do poľnohospodárskej pôdy, na ktorej sú pestované plodiny určené najmä na ľudskú spotrebu, ale aj ako krmivo pre zvieratá. Je preto opodstatnené, že takáto aplikácia podlieha prísnyim podmienkam, aby sa zabránilo nožnej kontaminácii produkcie resp. ohrozeniu ľudského zdravia.
 - Na strane 9. sa hovorí o 5 stupňoch záťažee regiónov, ale nie je definované, aké kritériá pre uvedené rozdelenie boli použité.
 - Z tabuľky 1.6 na strane 11 nie je jasné, či potravinársky priemysel je pod poľnohospodárstvom alebo pod hospodárstvom, túto skutočnosť by bolo vhodné uviesť.
 - Na strane 20 je uvedené, že údaje v tejto správe sú len za roky 2005 - 2009 z dôvodu, že údaje za rok 2010 neboli v rámci ŠÚ SR v čase spracovania správy k dispozícii. Buď sa uvedené údaje doplnia, resp. sa aj ďalej bude uvádzať len obdobie s aktuálnymi údajmi (dotýka sa to aj príloh).
 - V tabuľke 2.2. nie je jasné, kde je zaradené potravinárstvo - rovnaká pripomienka ako k tabuľke 1.6.
 - V časti 2.2.3. na stranách 26 - 29 nie je uvedený stav technického zabezpečenia zberu

separovaného odpadu, od ktorého závisí aj úspešnosť tejto činnosti.

- Vysvetľujúci text na strane 31 považuje za zbytočný a zmätočný. Napr. v Nitrianskom kraji podľa textu v roku 2009 fungovalo 19 prevádzkovateľov skládok, podľa tabuľky 2.4 je to 22 a podľa tabuľky 2.5 je to 17. Ktorý údaj je správny? Je potrebné zosúladienie údajov.
 - V kapitole 2.5 Dovozy a vývozy by bolo vhodné porovnať povolené dovozy/vývozy s realizovanými a taktiež chýba vyšpecifikovanie, či transport rôznych kategórií odpadov cez územie SR je v tom zahrnutý alebo nie.
 - V kapitole 2.6 chýba vyhodnotenie najrizikovejších skládkových oblastí, ktorým je potrebné sa urýchlene venovať.
 - Odporúča zosúladiť v kapitole 2.7 uvádzanie rokov 2006 - 2010, keď údaje sú podľa zostavovateľov správy za roky 2005 - 2009.
 - V kapitole 2.7 sú v tabuľkách definované kritériá čo sa malo dosiahnuť a len skonštatované to, že sa niečo splnilo alebo nie. Je potrebné uviesť kvantifikáciu dosiahnutého stavu, napríklad percento splnenia ukazovateľa a nie len slovne skonštatovať, že sa opatrenie splnilo alebo nesplnilo. Taktiež v Prílohe 3 chýbajú dôvody resp. príčiny nesplnenia cieľov.
 - Na str. 50 sa v prvej vete konštatuje, že množstvo vyseparovaného odpadu na obyvateľa sa nepodarilo splniť a následne, že ciele zapojenia 80 % obyvateľstva boli splnené. Navrhujeme spresniť prípadne zosúladiť predmetné konštatovania.
 - Na strane 58 opatrenie 02 je naformulované ako realizácia nových technológií a nie ako orientácia podpory výskumu - je potrebné spresniť konkrétne znenie opatrenia, lebo realizáciu nových technológií nezabezpečuje MŽP a MŠ SR, ale MH, MPRV SR.
 - Na strane 60 opatrenie 07 podľa navrhnutého znenia pokrýva len technické produkty. Pokiaľ by sa jednalo o potraviny a obalové materiály, kontrolu a monitoring musí vykonávať zo zákona určená organizácia.
 - Na strane 61 opatrenie 013 - chýba tu rezort MPRV SR, ktorý je a môže byť významným zhodnotiteľom odpadov na energiu.
 - Na strane 62 opatrenie 015 odporúčame doplniť za slovom efektívnosť slovné spojenie - a bezpečnosť.
 - Na strane 64 navrhujeme doplniť opatrenie 021 v tomto znení: „obmedziť resp. zakázať cezhraničnú prepravu/dovoz odpadov z čistiarní odpadových vôd (kaly z čistenia komunálnych odpadových vôd) na územie Slovenskej republiky za účelom zhodnotenia činnosťou R3 - kompostovanie/výroba kompostu a činnosťou R10-úprava pôdy.“
 - Na strane 65 opatrenie 023 formulácia opatrenia je nevhodná - navrhujeme nasledovné: Obce musia zabezpečiť správnu a účinnú komunikáciu o nových systémoch nakladania s odpadmi v zmysle novej hierarchie odpadového hospodárstva.
 - Na strane 69 opatrenie 036 - chýba tu kontrola environmentálnej a zdravotnej nezávadnosti vyrobených kompostov.
12. **Trenčiansky samosprávny kraj** (list č. TSK/2011/06998-2, zo dňa 27. 07. 2011) - bez pripomienok.
13. **Trnavský samosprávny kraj** (list č. 5753/2011/OUZP-002/Ta, zo dňa 27. 07. 2011) - bez pripomienok.
14. **Košický samosprávny kraj** (list č. 1914/2011-RU-OIEP/22634, zo dňa 27. 07. 2011) - v stanovisku konštatuje: Košický samosprávny kraj plánuje v spolupráci s obcami vytvoriť integrovaný systém nakladania s komunálnym odpadom (ISNO) na území Košického kraja. ISNO je účinný plánovací nástroj ako optimalizovať jednotnú a primeranú sieť zariadení na nakladanie s odpadmi. Využívanie ISNO znamená skvalitnenie plánovacích nástrojov pre efektívny rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva. Výstupom integrovaného systému bude optimalizácia počtu, charakteru zariadení a vzdialeností medzi nimi pre potreby kraja. Navrhnuté závery a odporúčania plánujeme prekonzultovať s odbornými pracovníkmi MŽP SR s cieľom zosúladienia ISNO KSK s POH SR na roky 2011 – 2015.
15. **Žilinský samosprávny kraj**, Odbor regionálneho rozvoja a cestovného ruchu (list č. 5783/2011/ORRaCR-002, zo dňa 22. 07. 2011) – dáva súhlasné stanovisko k predloženému

programu.

16. **Žilinský samosprávny kraj** (e-mail zo dňa 21. 07. 2011) - Upozorňuje na nezrovnalosti na str. 31 v textovej časti: „V Žilinskom kraji pôsobilo 19 prevádzkovateľov, z ktorých 3 definitívne ukončili prevádzku. Po roku 2009 zostávajú v kraji v prevádzke 2 skládky na inertný odpad, 1 na nebezpečný a 14 skládok na odpad, ktorý nie je nebezpečný....“ - je to javí v rozpore s tabuľkou č. Tabuľka 2.5 Počet prevádzkovaných skládok odpadov po roku 2009 v SR na strane 32. kde je 0 skládok na nebezpečný odpad.
17. **Banskobystrický samosprávny kraj**, Odbor regionálneho rozvoja (list č. 7409/2011/ODDUPZP-002, 32666/2011, zo dňa 28. 07. 2011) - konštatuje nasledovné:
- že sa nevyjadroval k zámeru o vypracovaní strategického dokumentu (pravdepodobne myslí oznámenie o strategickom dokumente). Z toho dôvodu nemal možnosť špecifikovať svoje požiadavky na dopracovanie programu, ktoré by zohľadňovali osobitné špecifikácie Banskobystrického kraja predovšetkým z pohľadu orgánu územného plánovania, vyplývajúceho zo zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. V tejto súvislosti je potrebné, aby predovšetkým skutočnosti, ktoré vyplývajú zo záväznej časti boli spoločne posúdené aj s ústredným orgánom štátnej správy pre územné plánovanie, ktorým je Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky aj vzhľadom k tomu, že technické zariadenia na zhodnocovanie odpadov sa stávajú súčasťou technickej vybavenosti územia a majú charakter verejnoprospešných stavieb. Táto skutočnosť je o to naliehavejšia, že podľa našich informácií sa na rokovanie vlády pripravuje aktualizácia Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001.
 - V programe sa nikde neuvádza, kto je odborne spôsobilou osobou, ktorá vypracovala program s príslušnými náležitosťami podľa zákona a vyhlášky MŽP SR č. 113/2006 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti a odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie.
 - Z pohľadu samosprávneho kraja očakáva, že v programe bude bližšia charakteristika jednotlivých krajov a vytýčené ciele pre jednotlivé kraje vrátane merateľných indikátorov. Banskobystrický kraj má vysoký podiel chránených území z pohľadu zákona o ochrane prírody a krajiny, ale aj chránených vodohospodárskych oblastí z pohľadu zákona o vodách. Je potrebné zadefinovať čo sa z pohľadu vlády má dosiahnuť v jednotlivých krajoch a nenechať to len užšej administratíve špecializovanej štátnej správy pre životné prostredie. Sme presvedčení o tom, že schvaľovanie POH kraja by malo byť v kompetencii samosprávnych krajov. Taktiež by bolo vhodné, keby program vychádzal už z nového zákona o odpadoch.
 - Geografická poloha SR s dopravnou infraštruktúrou - V takejto podobe je príloha všeobecne známa a z hľadiska predkladaného programu aj zbytočná, vhodnejšie by bolo graficky znázorniť cestné prechody staníc a v prípade existencie štatistik uviesť najmä možné objemy prepravy odpadu a nebezpečného zvlášť na územie SR za určité časové obdobie.
 - Územné a správne členenie - Skutočnosť, ktorá je všeobecne známa a nie je potrebné ju zobrazovať v grafickej prílohe, skôr by bolo vhodné zobraziť kraje a stručnú aj grafickú charakteristiku, vzhľadom k tomu, že program predpokladá vypracovanie POH na úrovni krajov, okresy ako administratívna jednotka z hľadiska programu je nadbytočná územnosprávna jednotka a nezodpovedá ani rozmiestnenie obvodných úradov ŽP.
 - Legislatívny rámec odpadového hospodárstva - Slovo legislatívny rámec odporúča nahradiť slovom právny rámec, legislatíva je širší pojem a zahŕňa aj proces návrhu až po samotné prijatie a publikovanie, z toho dôvodu nahradiť pojem legislatívny (viď. Legislatívne pravidlá vlády SR). V časti popisujúcej problematiku predchádzanie vzniku odpadov je venovaná veľmi malá pozornosť, podrobnejšie rozpísať vzhľadom k tomu, že z hľadiska programu na nasledujúce obdobie ide o zásadnú vec napr. zákon o ekodizajne (č. 529/2010 Z. z.), GPP a pod. V tejto prílohe zohľadniť aj členenie právnych predpisov podľa právnej sily, doplnenie o medzinárodné zmluvy a dohovory.

- Vyhodnotenie plnenia cieľov POH SR 2006 – 2010: S ohľadom na skutočnosť, že príloha pojednáva o plnení cieľov nie je jednoznačne zadefinované ako boli stanovené ciele napr. cieľ 1, cieľ 2...., indikátory, ukazovatele ich kvantifikácia a merateľnosť za časový úsek, priorita cieľov podľa záväzkov ku ktorým je Slovenská republika viazaná. Podľa nášho názoru ide o neobvyklý postup, keď schválenie nového programu je spojené legislatívne s plnením predchádzajúceho programu. Vláda SR má právo kriticky sa postaviť aj k nedostatkom z plnenia predchádzajúceho obdobia a prijať osobitné opatrenia nie len ich schváliť, akoby v novom programe (viď. Uznesenie vlády SR č. 118 z 15. februára 2006, kde sa len schvaľuje Program odpadového hospodárstva, zúžil sa tým priestor pre kolektívny orgán a to len na skutočnosť buď ho schváli alebo stiahne z rokovania vlády).
- V prípade, že v dokumente je odvolanie na zdroj, používa sa všeobecne napr. SAŽP, ŠÚ SR. Sme toho názoru, že ak sa vyhotovila tabuľka tak bol použitý jeden, alebo druhý zdroj a pri tabuľke je to potrebné uviesť, je málo pravdepodobné, že sa v jednej tabuľke resp. grafe použili zmiešané údaje.
- Zoznam právnických osôb a fyzických osôb - podnikateľov oprávnených odstraňovať azbestové materiály zo stavieb: Podľa nášho názoru je príloha nadbytočná, oprávnenia sú vydávané v samostatných individuálnych právnych postupoch, časom sa menia a nie je dôvod takúto prílohu predkladať na schvaľovanie vláde SR, zoznam má tvoriť súčasť integrovaného informačného systému o odpadoch (vydávajú orgány na ochranu verejného zdravia).
- Sklárky odpadov: Z hľadiska prehľadnosti odporúča farebne odlíšiť (celý riadok) tie sklárky, ktoré ukončili v sledovanom období činnosť a s ktorými sa počíta v pripravovanom programe na obdobie 2011 - 2015 a ktoré v tomto období ukončia svoju činnosť, takáto tabuľka by mohla tvoriť tiež súčasť informačného systému a priebežne podľa vydaných rozhodnutí by sa menila a aktualizovala.
- Spaľovne odpadov a zariadenia na spoluspaľovanie odpadov: Platí to isté ako pre prílohu č. 6, doplnenie navrhovaných zariadení pre navrhovaný program.
- Zoznam prevádzkovateľov, ktorým bola udelená autorizácia: Na túto tabuľku by bolo možné sa tiež odvolať v predkladanom programe, ako súčasť integrovaného informačného systému o odpadoch. Spoločnosti vznikajú a zanikajú a nie je dôvod, aby takáto tabuľka bola súčasťou programu, ktorý má schvaľovať vláda Slovenskej republiky.

18. **Prešovský samosprávny kraj, Odbor regionálneho rozvoja (list č. 5177/2011/ ODDUPZP-002, zo dňa 29. 07. 2011)** - uvádza nasledovné pripomienky a návrhy:

- Vníma ako nevýhodu predloženého strategického dokumentu, že sa nemohli vyjadriť osobitne k návrhu „Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2011 – 2015“ (ďalej len POH SR na roky 2011 – 2015), kde by uplatnili svoje pripomienky na dopracovanie programu, ktoré by už boli posudzované v SoH strategického dokumentu. Z pohľadu orgánu územného plánovania vyplývajúceho zo zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov, sú zámery v oblasti odpadového hospodárstva súčasťou technickej vybavenosti územia. Očakávali sme, že v POH SR na roky 2011 - 2015 bude bližšia charakteristika jednotlivých krajov aj s vytýčenými cieľmi pre jednotlivé kraje.
- V POH SR na roky 2011 – 2015 v kapitole 1.6 Stav životného prostredia žiada, aby boli doplnené obmedzenia umiestňovania zariadení na materiálové a energetické zhodnocovanie odpadov a spaľovne odpadov, ktoré predstavujú významné zdroje znečisťovania ovzdušia. Žiada, aby tieto obmedzenia boli stanovené vo vzťahu k ich umiestneniu v prostrediach silne narušených z dôvodu, aby sa ďalej neznižovala kvalita zdravia obyvateľov v týchto oblastiach, aby boli určené minimálne vzdialenosti od obytných zón, kde zo strany dotknutých obyvateľov je veľký odpor k takýmto zariadeniam a taktiež, aby sa zdroje znečistenia nekumulovali na jednom mieste.
- V smernej časti odporúča doplniť ako informáciu (pre obce a mestá) o nových a inovatívnych technológiách v oblasti nakladania s odpadom, ktorých dopad na životné prostredie je málo významný.

- Ďalej žiada, aby bola spracovaná osobitná príloha k POH SR na roky 2011 - 2015 s predpokladanými vhodnými lokalitami pre umiestnenie spaľovní odpadov. Je to z dôvodu, že Prešovský samosprávny kraj má cca 60 % chránených území a taktiež lokality, s vysoko environmentálne zaťaženými územiami. MŽP SR by malo mať vypracovanú štúdiu vhodných lokalít pre umiestnenie takýchto spaľovní z dôvodov, aby spaľovne nevznikali v územiach s nízkou produkciou odpadov, v blízkosti už existujúcich spaľovní alebo významných zdrojov znečistenia a v územiach s nevhodnými klimatickými podmienkami. Takýto dokument by bol veľmi vhodným podkladom pre investorov, ktorí majú záujem podnikáť v oblasti odpadového hospodárstva. Zatiaľ vnímame vznikajúce zámery na zariadenia na zhodnocovanie odpadov, aj keď s inovatívnymi technológiami a spaľovní s BAT technológiami, ako večný boj medzi obyvateľmi obcí a investormi, ktorí sa vôbec navzájom nepočúvajú z dôvodu, že nie sú jasne nastavené pravidlá pre umiestňovanie týchto zdrojov znečistenia.
- V smernej časti dokumentu v kapitole 4.2 Zriadenia na zneškodňovanie odpadov je napísané v druhom odseku, že nakladanie s komunálnymi odpadmi si vyžiada výstavbu a prevádzku zariadení integrovaných systémov, ktorá sa musí riešiť v rámci väčších území, najlepšie na úrovni vyšších územných celkov z dôvodov vysokých investičných nákladov. Nie je jasne definované, či tieto zariadenia budú stavať a prevádzkovať samosprávne kraje a z akých finančných zdrojov. Ani v kapitole 5. Rozpočet odpadového hospodárstva nie sú vyčlenené finančné prostriedky na výstavbu a prevádzku integrovaných systémov nakladania s komunálnym odpadom. Žiada, aby v tejto kapitole to bolo jasne definované. Keď to majú samosprávne kraje realizovať z vlastných finančných prostriedkov, tak s touto aktivitou nesúhlasia z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov.
- Žiada upriamiť pozornosť na skutočnosť, že obyvatelia kraja nesúhlasia, aby vznikali na jeho území zdroje znečistenia zo spaľovní a zariadení materiálového a energetického zhodnocovania z dovážaných odpadov. Dovozy odpadov by mali byť koordinované a kontrolované zložkami MŽP SR. Máme vedomosti, že už jestvujúce zariadenia na zhodnocovanie určitého druhu odpadu sú kapacitne nenaplnené, ale už vznikajú nové zariadenia na zhodnocovanie toho istého druhu odpadu v inom kraji v jeho blízkosti cca 30 km. Myslíme si, že takéto abnormality určite neodstránia Programy odpadového hospodárstva krajov. Toky odpadov a dovoz odpadov by mal byť riadený a kontrolovaný štátom, aby sme si neúmernými aktivitami investorov nezničili naše životné prostredie.

19. Obvodný úrad životného prostredia v Novom Meste nad Váhom (list č. OUZP/2011/01812-2, zo dňa 28. 07. 2011) - uvádza nasledovné:

- Na strane 28 sa konštatuje, že na základe požiadavky ZMOS bola povinnosť separovať biologicky rozložiteľný odpad zrušená. Zákon o odpadoch v § 39 hovorí, že je povinnosť obcí separovať biologicky rozložiteľný odpad podľa schválenej Stratégie nakladania s biologicky rozložiteľným odpadom Vládou SR.
- 3.1 Ciele POH SR: V záväznej časti kapitola 3.1 na strane 51 žiada cieľ zmeniť nasledovne:
 - Do 30. 06. 2012 zaviesť minimálne triedený zber pre sklo, papier, plast, kov vo všetkých obciach Slovenska.
 - Odôvodnenie: V zmysle zákona o odpadoch obce majú túto povinnosť od 01. 01. 2010 a o tejto povinnosti vedia od roku 2004. Obce mali dlhý čas sa na túto povinnosť pripraviť. Pritom zhodnocovať biologicky rozložiteľný odpad je pre malé obce finančne nenáročné. Na vybudovanie obecného kompostoviska nie je potrebné žiadne povolenie.
- Je potrebné zadefinovať pri akom % vytriedených odpadov z celkového množstva KO je možné považovať zber za triedený zber zložiek z KO. Nemôžeme pokladať za triedený zber, zber ak obec vytriedi a odovzdá 1 kg vytriedených zložiek z KO.
- V cieľoch chýbajú ciele na predchádzanie vzniku odpadov. Podporovať ekonomicky opätovné využívanie výrobkov a hlavne obalov ich zálohovaním najneskôr od 01. 01. 2013 a to minimálne sklenených obalov, kovových obalov – Al plechovíc a jednorazových PET fliaš. Je to jeden z najdôležitejších cieľov na zníženie vzniku odpadov.

- Do cieľov doplniť prijatie právnej normy o zavedení životného cyklu vybraných výrobkov, z ktorých vzniká najväčšie množstvo odpadov po skončení ich funkčnosti.
- Do prúdov odpadov doplniť nový prúd „odpadové jedlé oleje“ čo vytvorí lepšie podmienky pre čistenie odpadových vôd a zníženie zaťaženie ČOV.
- Opatrenie O.6 doplniť o zavedenie životného cyklu pre výrobky, z ktorých vzniká najväčšie množstvo odpadov po skončení ich funkčnosti.
- V O.14 konkretizovať koľko spaľovní je potrebných na spaľovanie KO, ktoré budú využívať energiu KO.
- Opatrenie O.24 b) v novom zákone o poplatkoch za komunálne odpady a drobné stavebné odpady musí byť povinnosť, že miestny poplatok od občanov musí pokryť všetky náklady na odpadové hospodárstvo obce. Nesmie byť OH dotované z iných kapitol rozpočtu obce.
- V opatrení O.30 žiada doplniť konkrétny termín maximálne do 01. 01. 2013. V tomto čase sa pripravuje nový zákon o odpadoch, preto je potrebné konkretizovať, kedy bude nový zákon predložený do Národnej rady SR.
- V opatrení O.38 konkretizovať na aké % zvýšiť výrobu bioplynu z BRKO. Pri takejto formulácii bude opatrenie splnené, ak sa zvýši výroba o stotinu percenta a to asi nechceme.
- V opatrení O.41 doplniť v tabuľke v stĺpci „realizácia“ štátnu televíziu a rozhlas, školy a iné.
- Navrhované doplnenie dať do opatrení týkajúcich sa všetkých komodít v KO.
- V opatrení O.58 doplniť konkrétny termín (01. 01. 2013) zavedenia zálohovania vratných obalov minimálne sklo, Al – plechovky a jednorazových PET fliaš.
- Opatrenie O.86 musí byť doplnené v zákone o odpadoch do povinností pôvodcov stavebného odpadu a demolačného odpadu.
- V novom zákone žiada v § 40c znížiť povinnosť zhodnotiť stavebný odpad a odpad z demolácii od 100 t ich vzniku a vzdialenosť zhodnocovacieho zariadenia od vzniku odpadu znížiť na 30 km.
- Kapitulu 3.4 doplniť, že do realizácie kampaní budú zapojené štátne médiá, súkromné médiá, školstvo, cirkev, miestne a regionálne televízie, MVO a podobne.
- V kapitole opatrenia je veľa krát termín priebežný. Navrhuje termíny konkretizovať.

20. **Recyklačný fond** (list č. TSTA 1140/2011, zo dňa 28. 07. 2011)

- Z pohľadu odpadového hospodárstva je potrebné vypracovať „Strategicko-surovinovú politiku SR“ a jej závery aplikovať pri vypracovaní POH SR vo vzťahu ku druhotným surovinám.
- Kvantifikácia vyhodnotenia plnenia cieľov POH SR na roky 2006 – 2010 uvedená v prílohe č. 3 pravdepodobne nevypovedá o reálnom stave nakladania s jednotlivými druhmi odpadov a preto zrejme nie je správna a objektívna. Z kvantifikácie zrejme uniká množstvo jednotlivých druhov odpadov zahrnutých v komunálnom odpade pod kat. č. 20 01 99 (zmesový komunálny odpad) alebo odpady skryté pod inými katalógovými číslami.
- Uvedené možno ilustrovať napr. rozborom komodity plasty. Pre odpady z plastov boli dané v POH SR na roky 2006 – 2010 ciele samostatne pre dve kategórie - odpady z plastových obalov a odpady z iných plastov (neobaly). V oboch kategóriách sú ciele vyhodnotené ako splnené (kap. 3.5 a 3.9 prílohy č. 3). Problémom však je, že je nesprávne kvantifikovaný vznik odpadov z plastov. Pre tzv. neobalové plasty sa do vzniku odpadov narátal len vznik samostatných čistých jednodruhových plastových odpadov kat. č. 02 01 04, 07 02 13, 12 01 05, 16 01 19, 17 02 03, 20 01 39, čo takmer korešponduje s vyseparovaným množstvom neobalových plastových odpadov. Uvádzaná miera zhodnotenia a recyklácie je vysoká, žiaľ, údaje o množstve odpadu z plastov od 26,2 tis. t v r. 2005 po 51,3 tis. t v r. 2008 sú podhodnotené a nepredstavujú množstvo skutočne vzniknutých neobalových odpadov z plastov, pretože nezahŕňajú obrovské množstvo plastov, ktoré je obsiahnuté v rôznych zmesových odpadoch, skrytých pod inými katalógovými číslami (napr. 20 03 01, 19 12 04, 19 12 12 a iných). Ak nebudú kvalifikovaným odhadom započítané do celkovej bilancie aj tieto odpady z plastov, výsledky uvádzané v tab. 3.8 nemožno považovať za správne a objektívne. To isté platí aj pre obalové plastové odpady. Vznik týchto odpadov

je určite podstatne vyšší ako uvádza tab. 3.29 a potom aj nakladanie bude vychádzať inak – v danej tabuľke sú zrejme uvedené len čísla nahlásené tzv. povinnými osobami – nezahŕňajú údaje od subjektov, ktoré si nesplnili ohlasovacie povinnosti a výhrady možno vyjadriť aj ku korektnosti vykazovania. Napr. u odpadov z PET obalov sú uvádzané ako množstvá uvedené na trh (= vznik tohto druhu odpadu) len zlomky zo skutočného výskytu.

- Pri tzv. obalových komoditách nie sú vo vyhodnotení postihnuté vzájomné vzťahy medzi množstvami obalov a „neobalov“ v dotknutých komoditách (papier, plasty, sklo, VKM).
- Všeobecne v danej súvislosti platí, že údaje uvedené v tabuľke 3.29 prílohy č. 3 materiálu, hoci možno vychádzajúce z evidencie nakladania s odpadmi, určite nezodpovedajú realite – tento zámer musí byť zrejmý už z neuveriteľného kolísania hodnôt údajov o nakladaní s jednotlivými skupinami odpadov v jednotlivých rokoch.
- Vo vyhodnotení plnenia cieľov POH SR na roky 2006 – 2010 chýba relevantná analýza príčin, prečo veľká časť cieľov nebola splnená (či boli nereálne stanovené, alebo išlo o náhodné javy, vynútené vonkajšie príčiny, napr. dôsledky hospodárskej krízy, nevhodná alebo nedostatočná legislatívna úprava, atď.), pretože stanovenie cieľov a opatrení na ďalšie obdobie by malo vychádzať z dôkladnej analýzy dosiahnutého stavu.
- V kapitole „Ciele pre komunálne odpady“ navrhuje nasledovné znenie druhej odrážky: „ - do roku 2015 zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, kov, plasty a sklo a podľa možnosti z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na 25 % hmotnosti vzniknutých odpadov z papiera, kovu a plastov a najmenej na 40 % hmotnosti vzniknutých odpadov zo skla.“
- Záväzné limity pre rozsah zhodnocovania a recyklácie odpadov z obalov zo skla sú stanovené v kap. 3.1.4 Ciele pre odpady z obalov (pre rok 2011 sú na úrovni 50 % a pre roky 2012 - 2015 na úrovni 60 %). Podobný odpad zo skla ako odpad z domácností (ktorý tvorí najmä obalové sklo) sú napr. lepené tabuľkové sklá, tvrdené tabuľkové sklá, autosklá, bezpečnostné sklá a iné, z ktorého sa už v súčasnosti časť zhodnocuje prostredníctvom spoločnosti VETROPACK Nemšová, s.r.o. Je predpoklad, že do roku 2015 bude na území SR ďalšia kapacita na zhodnocovanie odpadového skla podobného ako odpad z domácností, ktorá bude schopná spracovávať aj odpadové sklo, ktoré druhovo nezodpovedá potrebám súčasného recyklátora.
- Prihliadnuc na environmentálny aspekt nakladania s odpadmi, t.j. požiadavku nakladania s nimi spôsobom čo najmenej zaťažujúcim životné prostredie, ďalej, z pohľadu zabezpečenia surovínovej základne pre výrobu spoločensky uplatniteľných výrobkov, by bolo vhodné zvýšiť mieru zhodnotenia podobného odpadu ako odpadu z domácností na najmenej 40 % hmotnosti vzniknutých odpadov zo skla.
- Všeobecne uvádza, že v tejto kapitole a ani na inom mieste materiálu nie sú definované pojmy „celková zodpovednosť“ a „realizačná zodpovednosť“ používané vo vzťahu k všetkým v materiály predpokladaným opatreniam. Bez takéhoto definovania sú jednotlivé navrhované opatrenia prakticky neposudzovateľné.
- Do opatrení podľa kap. 3.2 by malo byť ako jedno z opatrení na dosiahnutie nových cieľov odpadového hospodárstva na r. 2011 – 2015 doplnené aj spracovanie, prevádzkovanie a aktualizácia verejne dostupného zoznamu všetkých prevádzkovateľov zariadení na zhodnocovanie odpadov. Kompletný zoznam všetkých zariadení na zhodnocovanie odpadov (s údajmi o druhoch spracovávaných odpadov, kódach činnosti, kapacitách), nielen zoznam autorizovaných prevádzkovateľov zariadení na zhodnocovanie odpadov by mal byť verejne dostupný na internete, či už na stránke MŽP SR, alebo aj na stránkach obvodných a krajských úradov ŽP a SAŽP a mal by byť pravidelne aktualizovaný, čo v súčasnosti chýba.
- O.08. Zodpovednosť výrobcov v zmysle tohto opatrenia je zrejme neuložiteľná a už vôbec nemôže gestorovať dotknutú oblasť MŽP SR.
- O.09. MŽP SR zrejme oblasť verejného obstarávania gestorovať nemôže a zodpovednosť verejných obstarávateľov môže byť v danej súvislosti viazaná len na tých verejných obstarávateľov, na činnosť ktorých má štát priamy riadiaci vplyv.

- O.15. Zodpovednosť za efektívnosť zberu pravdepodobne spracovatelia nebezpečných odpadov nemôžu niesť.
- O.18. Zodpovednosť výrobcov, mimovládnych organizácií, samospráv a spracovateľov odpadu za využívanie propagačných kampaní zrejme týmto subjektom nemôže byť uložená.
- O.23. Toto opatrenie je, okrem vnútornej neurčitosti, v konkurencii s opatrením O 24, výsledkom realizácie ktorého by bola práve (pri využití aj iných nástrojov doplnkového financovania) ekonomická atraktívnosť separovaného zberu komunálneho odpadu a jeho konečného zhodnocovania v porovnaní s jeho zneškodňovaním uložením na skládku.
- O.25. Zodpovednosť smerovaná do súkromnej sféry (oprávnené organizácie, recyklátori) je zrejme neuložiteľná.
- O.26. Zodpovednosť oprávnených organizácií a samospráv v zmysle tohto opatrenia je zrejme neuložiteľná.
- O.28. Opatrenie je vecne zahrnuté už v O.25.
- O.34. Opatrenie má byť podľa jeho formulácie plnené až po období pokrytým POH SR a teda je pri vyhodnocovaní plnenia POH SR nevyhodnotiteľné.
- O.38. Zodpovednosť súkromného sektora je zrejme neuložiteľná.
- O.46. Zodpovednosť súkromného sektora (kolektívne organizácie) je zrejme neuložiteľná.
- O.47. Zodpovednosť súkromného sektora (kolektívne organizácie) je zrejme neuložiteľná.
- O.50. Samotné prípadné zrušenie sektora elektrozariadení Recyklačného fondu by malo zrejme negatívny dopad na úroveň dodatkového financovania procesov zberu a zhodnocovania elektroodpadu a teda na želateľné výstupy týchto procesov v zmysle cieľov POH SR.
- O.51. Gestorovanie oprávnených organizácií a ich spoločná zodpovednosť so samosprávou zrejme nie sú uložitelné.
- O.52. Toto opatrenie nemôže byť gestorované oprávnenými organizáciami, ale MŽP SR a oprávnené organizácie v jeho rámci nemôžu mať ani žiadnu inú zodpovednosť (už len preto nie, že s odpadom nenakladajú).
- O.53. Zodpovednosť súkromného sektora je zrejme neuložiteľná.
- O.57. Množiny výrobcov obalov a povinných osôb nie sú totožné.
- O.60. Opatrenie nie je formulačne jasné a určité; samotné prípadné zrušenie sektora kovových obalov Recyklačného fondu by malo zrejme negatívny dopad na úroveň dodatkového financovania procesov zberu a zhodnocovania odpadu z kovových obalov a teda na želateľné výstupy týchto procesov v zmysle cieľov POH SR.
- O.62. Takto formulovaná zodpovednosť výrobcov a dovozcov je zrejme neuložiteľná.
- O.64. Toto opatrenie môže nadväzovať len na zákonné stanovenie množstevných povinností výrobcov a dovozcov v oblasti zabezpečovania zberu a zhodnocovania opotrebovaných batérií a akumulátorov; z vecného hľadiska potom opatreniu formulovanému vo vzťahu k povinným ako „umožnenie“ nemôže zodpovedať zodpovednosť povinných osôb využívať toto umožnenie (por. opatrenie O.77).
- O.65. Gestorom tohto opatrenia musí byť nepochybne MŽP SR ustanovujúce podmienky autorizácie.
- O.68. V rámci tohto opatrenia nemôžu výrobcovia niesť žiadnu zodpovednosť.
- O.71. Gestorskú zodpovednosť vo vzťahu k tomuto opatreniu výrobcovia nemôžu niesť.
- O.72. Gestorskú zodpovednosť vo vzťahu k tomuto opatreniu výrobcovia nemôžu mať.
- O.73. Gestorskú zodpovednosť vo vzťahu k tomuto opatreniu výrobcovia nemôžu niesť.
- O.75. Gestorom tohto opatrenia a aj jeho realizátorom (čo do vydania usmernenia MŽP SR) musí byť MŽP SR. Vo vzťahu ku kontrole plnenia limitov musí byť zodpovedná SIŽP - táto časť opatrenia nie je formulovaná ako „plnenie limitov“ ale ako „kontrola plnenia limitov“.
- O.79. Samotné prípadné zrušenie sektora vozidiel (nie „starých vozidiel“) Recyklačného fondu by malo zrejme negatívny dopad na úroveň dodatkového financovania spracúvania starých vozidiel a teda na želateľné výstupy v zmysle cieľov POH SR.
- O.80. Zodpovednosť výrobcov a dovozcov v zmysle tohto opatrenia nie je uložitelná.

- O.81. Výraz „rozšírená zodpovednosť“ použitý v tomto opatrení je neurčitý (k tomu vid' aj pripomienka ad kap. 3.3.2).
- O.84. Samotné prípadné zrušenie sektora pneumatík Recyklačného fondu by malo zrejme negatívny dopad na úroveň dodatkového financovania procesov zberu a zhodnocovania opotrebovaných pneumatík teda na želateľné výstupy týchto procesov v zmysle cieľov POH SR.
- O.86. Triedenie odpadov priamo v mieste ich vzniku je povinnosťou pôvodcu dopadov podľa § 19 ods. 1 písm. b) zák. č. 223/2001 Z. z. (v spojení s § 2 ods. 3 cit. zák.).
- O.90. Gestorom tohto opatrenia zrejme MŽP SR nemôže byť.
- O.92. Výraz „rozšírená zodpovednosť“ použitý v tomto opatrení je neurčitý (k tomu vid' aj pripomienka ad kap. 3.3.2).
- O.97. Zodpovednosť výrobcov a dovozcov v zmysle tohto opatrenia nie je uložitelná.
- O.98. Takto formulovaná zodpovednosť výrobcov a dovozcov v zmysle tohto opatrenia nie je uložitelná.
- O.100. Výraz „rozšírená zodpovednosť“ použitý v tomto opatrení je neurčitý (k tomu vid' aj pripomienka ad kap. 3.3.2).
- V bode 3.3.2 (zodpovednosť za nakladanie s odpadmi) sa princíp „rozšírenej zodpovednosti“ definuje vo vzťahu k batériám a akumulátorom, starým vozidlám a elektrozariadeniam odkazom na príslušné časti zákona o odpadoch. Takéto definovanie princípu rozšírenej zodpovednosti zrejme nie je vypovedajúce, nakoľko zodpovednosť výrobcov a dovozcov resp. distribútorov je vo vzťahu k dotknutým komoditám v uvádzaných častiach zákona o odpadoch formulovaná rozdielne najmä čo do rozsahu povinností naplňajúcich túto zodpovednosť.
- Zodpovednosť za kampane zrejme neštátnym subjektom (V., VI., VII., VIII.) nemožno uložiť.
- Vo vyhodnotení dostatočnosti kapacít na zhodnocovanie jednotlivých druhov odpadov nie je vyhodnocovaná dostatočnosť kapacít na zhodnocovanie odpadov z papiera; je otázna dostatočnosť kapacít na spracovanie textilných odpadov, keď v SR nie je separovaný zber textilných odpadov ako zložky komunálneho odpadu doteraz zavedený.
- Oprávnené organizácie a kolektívne organizácie sú samostatné podnikateľské subjekty (obchodnoprávne právnické osoby založené povinnými osobami), je preto otázna zákonná možnosť ich ekonomického obmedzovania.
- Zemepisné súradnice krajných bodov SR sú viazané len na severnú šírku a východnú dĺžku.
- Pri poznámke k tabuľke č. 1.4 je výmera ornej pôdy započítavaná duplicitne – aj samostatne aj ako súčasť poľnohospodárskej pôdy.
- Zdôvodnenie nárastu množstva odpadov v roku 2006 vykázaním výkopovej zeminy pri stavbe diaľničných privádzačov k tunelu Sitina nezodpovedá údajom v tabuľke 2.2. – odpad zo stavebnej činnosti (sekcia F) bol v roku 2006 vykázaný na úrovni roku 2005 a na úrovni výrazne nižšej než v rokoch 2007 – 2009.
- Zahnutie okresom Senica a Skalica pre účely tejto kapitoly do Bratislavského kraja by malo byť, ak je takéto zahrnutie nevyhnutné, vecne zdôvodnené – riadne vykázanie skládok v týchto okresoch do Trnavského kraja by však nemal byť žiadny problém.
- Vyhodnotenie plnenia cieľov POH SR na roky 2006 – 2010 v kap. 2.7 v tabuľkách je iba konštatačné „áno“ – „nie“, konkrétne číselné údaje sú uvedené až v prílohe č. 3. materiálu. Bolo by vhodné text na začiatku kap. 2.7 doplniť informáciou, že kvantifikácia výsledkov je uvedená v prílohe č. 3, pričom priamo pri jednotlivých vyhodnoteniach by bol potom vhodný odkaz na príslušný bod prílohy č. 3.
- Štát nemá žiadnu možnosť vymáhať platby do kolektívnych organizácií – povinné osoby platia kolektívnym organizáciám (a oprávneným organizáciám) ceny za plnenie na základe obchodnoprávných zmlúv (vid' nižšie pripomienku ad kap. 5.2.2.).
- Povinné osoby sa do oprávnených organizácií a kolektívnych organizácií nezduružujú, sú ich klientmi v obchodnoprávnom vzťahu, nie ich členmi. Financie, s ktorými oprávnené organizácie a kolektívne organizácie disponujú nepochádzajú z príspevkov povinných

osôb, ale z odplát za plnenie poskytované povinnými osobami oprávneným organizáciám a kolektívnym organizáciám za ich plnenie v prospech povinných osôb.

- Bolo by vhodné preveriť aktuálnosť údajov uvedených v prílohe – prinajmenej autorizovaný subjekt Kovod Recycling, s.r.o. (časť III. – Staré vozidlá, časť IV. – Elektrozariadenia) už neexistuje.

21. Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ) (list doručený dňa 28. 07. 2011)

- Zásadná pripomienka č. 1 - doplniť za úlohy:
 - „- do roku 2015 zaviesť vo všetkých obciach SR triedený zber minimálne pre papier, kov, plast a sklo;
 - do roku 2015 zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, kov, plasty a sklo a podľa možnosti z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na 25 % hmotnosti vzniknutých odpadov.“;
 - „- do roku 2015 zaviesť vo všetkých obciach do 3000 obyvateľov separovaný zber drevnej biomasy, v obciach nad 3000 obyvateľov zabezpečiť minimálne vyzbieranie a separáciu 90 % drevnej biomasy vzniknutej pri údržbe a obnove parkov, verejnej zelene. V mestách nad 3000 obyvateľov do roku 2015 organizovať minimálne 2 razy ročne (v jesennom a jarnom období) separovaný zber drevnej biomasy vzniknutej pri údržbe zelených plôch, sádov a záhrad v súkromnom vlastníctve, do roku 2015 na zberných dvoroch vyčleniť priestory pre separovanie drevnej biomasy.“
- Zásadná pripomienka č. 2 - Ciele pre stavebný a demolačný odpad na konci odseku doplniť vetu: Do konca roku 2015 dosiahnuť separáciu a zber 90 % z objemu drevného odpadu obsiahnutom v stavebnom a demolačnom odpade.
- Zásadná pripomienka č. 3 v opatrení O.4 doplniť text „a pre energetické zhodnotenie“ nasledovne: O.4. vytvoriť podmienky pre stanovenie stavu konca odpadu pre vybrané odpady, priamym materiálovým využitím a pre energetické zhodnotenie, pre ktoré nie sú stanovené takéto špecifikácie formou Nariadenia Rady EÚ (ako napr. Nariadenie č. 333/2011), čím sa umožní znížiť množstvá odpadov a podporí sa využívanie odpadov ako výrobkov alebo druhotných surovín.
- Zásadná pripomienka č. 4 - V časti 3. Závazná časť v časti 3.2 - Opatrenia na dosiahnutie cieľov odpadového hospodárstva na str. 62 opatrenie O.14 upraviť nasledovne: O.14. spaľovať komunálne odpady v zariadeniach s energetickým využitím; spaľovať odseparované zložky drevnej biomasy z komunálneho a stavebného odpadu v energetických zariadeniach na biomasu.
- V tabuľke „Typ zodpovednosti – Realizácia“ doplniť za „Pôvodcovia a držiteľia odpadov, zariadenia na spaľovanie odpadov“ tieto slová: „, prevádzkovatelia energetických zariadení na biomasu“.

Uvedené zásadné pripomienky sú vyvolané potrebou dosiahnuť, aby energeticky zhodnotiteľný drevený odpad bol odseparovaný z masy komunálneho alebo stavebného odpadu čo najskôr a bolo ho možné využiť v existujúcich zariadeniach na spaľovanie drevnej biomasy. Tento prístup umožní ich lokálne energetické zhodnotenie bez toho, aby ďalej zaťažoval prúd odpadov a zvyšoval nároky na objem prepravovanej hmoty. Najmä vďaka včasnej separácii a zabránením kontaminácie inými zložkami odpadu je možné z drevnej odpadovej hmoty vytvoriť konkurencieschopnú energetickú komoditu s potenciálom ceny cca 40 € za tonu pri vlhkosti 45 – 55 % a s energetickým obsahom 8 GJ (pri cenách plynu roku 2011), teda byť motívom pre úvahu na zmenu palivovej základne z fosílnych palív na obnoviteľné zdroje.

- Zásadná pripomienka č. 5 - O.33 upraviť nasledovne: O.33. podporovať komunitné kompostovanie vrátane výroby energetického kompostu stanovením základných technologických a prevádzkových noriem;
- Zásadná pripomienka č. 6 - V časti 3. Závazná časť v časti 3.2 Opatrenia na dosiahnutie cieľov odpadového hospodárstva na str. 71 opatrenie O.40 upraviť nasledovne: O.40. podporovať výstavbu integrovaných centier na materiálové a energetické zhodnocovanie

komunálnych odpadov vrátane výroby energetického kompostu;

Zdôvodnenie zásadných pripomienok č. 5 a 6: Spracovanie v bioplynových staniciach sa javí ako veľmi vhodná metóda na spracovanie BRO na palivo, napríklad pre kaly z ČOV, ktoré i po ukončení vyhnívania a vysušenia majú dostatočný energetický obsah v rozmedzí 7 - 10 GJ, teda potenciál stať sa energetickou komoditou pre cenu 35 - 50 €/t, ktorá je schopná konkurovať cene fosílnych palív, teda byť motívom pre úvahu na zmenu palivovej základne z fosílnych palív na obnoviteľné zdroje.

- Zásadná pripomienka č. 7 - V časti 3. Závazná časť v časti 3.2 - Opatrenia na dosiahnutie cieľov odpadového hospodárstva v opatreniach číslo: 2,5,14 – doplniť do Celková zodpovednosť a Realizácia MH SR, 9 – doplniť do Celková zodpovednosť a Realizácia MH SR, UVO, 10,54,88 – doplniť do Celková zodpovednosť a Realizácia MF SR, MH SR.

Zdôvodnenie: Pri realizácii POH je nutná medzirezortná spolupráca a koordinácia, priradením zodpovednosti rezortom sa tak môže dosiahnuť, aby už vo fáze prípravy dokumentov a rozhodnutí bolo zabezpečené zohľadnenie požiadaviek iných sektorov.

- Zásadná pripomienka č. 8 - V časti 3. Závazná časť v časti 3.2 - Opatrenia na dosiahnutie cieľov odpadového hospodárstva v opatrení číslo O.24 za podopatrenia a) a b) doplniť podopatrenie c) v znení: c) vypracovať návrh finančného modelu trvalo udržateľného odpadového hospodárstva, ako odkladového materiálu pre opatrenia navrhované v rámci plnenia podopatrení a) a b) s tým, že uprednostňovaný koncový stav je odpadové hospodárstvo financované z príjmov generovaných predaja produktov recyklácie a energetického zhodnotenia odpadov.
- V Celkovej zodpovednosti a Realizácii doplniť MH SR, MF SR. Zdôvodnenie: Doterajšie opatrenia v oblasti poplatkov a ekonomiky odpadového hospodárstva mali charakter ad hoc opatrení u ktorých nikdy nebol reálne modelovaný ich ekonomický dopad a preto po ich zavedení sa na základe vývoja museli prijímať korekčné opatrenia. Odpadové hospodárstvo má segmenty, ktoré sú vysoko ziskové a segmenty, ktoré si vyžadujú podporu. Modelovaním systému ako celku do ktorého sa zoberie do úvahy napr. aj hodnota energetického potenciálu odpadov príslušných prúdov odpadov prispeje k preukázaniu ekonomickej výhodnosti včasnej separácie odpadov už pri ich vzniku v domácnostiach, priemysle, poľnohospodárstve a službách a analýza typových odpadových hospodárstiev aglomerácií určitých veľkostí pomôže k správne nastaveniu recyklačných a separačných kapacít.
- Zásadná pripomienka č. 9 - V rámci všeobecných opatrení doplniť opatrenie: Do národnej legislatívy zapísať presné smerovanie prúdov odpadov (vymenovaním /charakteristikou fyzických osôb a právnických osôb, ktoré sú oprávnené nakladať s odpadmi a definíciou povinností všetkých producentov odpadov vrátane fyzických osôb/obyvateľstva vo vzťahu k separácii a likvidácii odpadov (povinnosť separovať a odovzdať na likvidáciu oprávnenej osobe)), pričom zodpovednosť – koordináciu by prevzalo MŽP SR a spolupracovať by museli všetka rezorty a samosprávy všetkých stupňov. Odôvodnenie: V súlade so smernicou 2006/12/ES čl. 7 Plány odpadového hospodárstva môžu obsahovať takéto popisy, teda nič nebráni tomu aby POH obsahoval i takúto úlohu/opatrenie priemetu do národnej legislatívy. Hlavným dôvodom pre explicitné uvedenie týchto zodpovedností v legislatíve je najmä zabrániť aktuálnej situácii, keď si zodpovednosti za konkrétne odpady prehadzujú medzi sebou štátna správa, samospráva a oprávnené subjekty, čoho výsledkom je preferovanie skládkovania. Definícia tokov odpadov umožní mimo iného objektívne hodnotiť aj prostriedky, ktoré je potrebné vynaložiť na odpadové hospodárstvo, keďže bude jednoduchšie stanoviť ekonomiku jednotlivých prúdov odpadov na základe poznania všetkých prvkov reťazca. Táto úloha je významná najmä pri energetickom zhodnocovaní odpadov, znovupoužití a recyklácii odpadov.
- Zásadná pripomienka č. 10 - Zásadnou chybou z nášho pohľadu pri príprave POH je absencia nového zákona o odpadoch spolu s novými vykonávacími predpismi k zákonu o odpadoch, nakoľko tak nové povinnosti (napr. „rozšírená zodpovednosť výrobcu“) ako aj nové definície zo Smernice EPaR č. 2008/98/ES o odpadoch (napr.: predchádzanie vzniku

odpadu, vedľajšie produkty, stav konca odpadu a iné) mali byť riešené v návrhu POH, ako aj v návrhu nového zákona súčasne. Napr.: nedostatočne jasne definované podmienky pre určenie stavu konca odpadu môžu viesť k rozdielnym interpretáciám vo vedení evidencie odpadov, čo môže mať v konečnom dôsledku dopad na správnosť ohlasovaných údajov a súvisiace plnenie stanovených cieľov.

- Zásadná pripomienka č. 11 - Opatrenie O.24 bude mať bez dostatočne efektívne zberu separovaných zložiek komunálneho odpadu na úrovni obcí zvýšený ekonomický dopad predovšetkým na obyvateľstvo. Systém množstevného zberu komunálneho odpadu musí byť dostatočne transparentný a efektívne nastavený.
- Zásadná pripomienka č. 12 - Opatrenie O.26 – je duplicitné s opatrením O.25 a navyše nad rámec ostatných opatrení zameraných na zefektívnenie separovaného zberu sa dotýka len jednej zložky.
- Zásadná pripomienka č. 13 - Opatrenie O.47 je duplicitné s opatrením O.48. Opatrenie O.48 by malo riešiť aj spomínaný zákaz zneškodňovania domácich elektrospotrebičov spolu s netriedeným komunálnym odpadom.
- Zásadná pripomienka č. 14 - Opatrenie O.55 nadradzuje energetické zhodnocovanie pred materiálovým zhodnocovaním, čo je v rozpore s hierarchiou odpadového hospodárstva uvedenou v smernici o odpadoch. Využitelnosť drevnej hmoty ako alternatívneho paliva v určených prípadoch rieši opatrenie O.54 komplexne spolu s ostatnými odpadmi z obalov.
- Zásadná pripomienka č. 15 - V návrhu POH na roky 2011 až 2015 absentujú principiálne prístupy k budúcej odpadovej legislatíve, ktoré už boli vzájomne odsúhlasené v predchádzajúcom období. Jedná sa najmä o problematiku „rozšírenej zodpovednosti výrobcov“, ktorej základné princípy boli prerokované a dohovorené MŽP SR, ZMOS, UMS a priemyslom dňa 05. 04. 2011 na Štátnom geolog. ústave Dionýza Štúra za účasti ministra ŽP SR pána Nagy.
- Paradoxne práve v otázke „rozšírenej zodpovednosti výrobcov“ je navrhovaný v jednotlivých častiach POH rozdielny prístup, pričom kľúčovým problémom je evidentne existencia Recyklačného fondu. Najmarkantnejšie sa to prejavuje v časti 3.2.2 „Opatrenia na podporu opätovného použitia a recyklácie komunálnych odpadov“ v ktorej je v návrhu POH opatrenie O.25., podľa ktorého separovaný zber odpadu v obciach má naďalej podporovať spolu Recyklačný fond a oprávnené organizácie.
- Je určite chybou, že sa návrh POH neprerokováva súčasne s pripravovaným zákonom o odpadoch, nakoľko problematika „rozšírenej zodpovednosti výrobcov“ a Recyklačného fondu by mala byť riešená v oboch dokumentoch rovnako a predložený návrh POH sa s touto otázkou vôbec nevysporiadal.
- Zásadná pripomienka č. 16 - Prepracovať jednotlivé ustanovenia návrhu POH tak, aby platila všeobecná zásada „rozšírenej zodpovednosti výrobcov“.
- Zásadná pripomienka č. 17 - Definovať „rozšírenú zodpovednosť výrobcu“ (uvedenú v návrhu POH 2.1. legislatívny rámec) podľa Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES, a v súlade s cieľmi tejto smernice.
- Zásadná pripomienka č. 18 - Opatrenie O.26, ktoré je zamerané osobitne na papier a lepenku považujeme za duplicitné s O.25 a úplne sa vymykajúce sa z rámca navrhovaných opatrení, v ktorých sa nespomína samostatne sklo, plasty, drevo, ...
- Zásadná pripomienka č. 19 - Opatrenie O.52 je potrebné doplniť o zberové spoločnosti, ktoré sú často krátko prvým držiteľom odpadu v obci.
- Zásadná pripomienka č. 20 - Časť opatrenia O.53 je duplicitná s opatrením O.56.
- Zásadná pripomienka č. 21 - Opatrenie O.62 preformulovať nasledovne: Zabezpečiť efektívny zber použitých batérií a akumulátorov.
- Zásadná pripomienka č. 22 - Opatrenie O.65 preformulovať nasledovne: V súlade so smernicou umožniť výrobcovi a dovozcom batérií plniť si svoje povinnosti samostatne alebo kolektívne.
- Zásadná pripomienka č. 23 - Opatrenie O.93 zrušiť, nakoľko podľa smernice je za stavebný odpad zodpovedný buď stavebník alebo staviteľ.
- Zásadná pripomienka č. 24 - Predložený materiál nedostatočne rieši zhodnocovanie

odpadov. Ak sa majú splniť požiadavky na zníženie množstiev odpadu, ktoré končia na skládkach, musí sa výrazným spôsobom zvýšiť úroveň energetického zhodnocovania odpadov.

- Zásadná pripomienka č. 25 - Umožniť okrem návrhu podľa bodu 4.1. aj využitie odpadov ako primárneho paliva v systémoch centrálného zásobovania teplom.
- Zásadná pripomienka č. 26 - Umožniť energetické zhodnotenie čistiarenských kalov, ktoré sa nesmú aplikovať do pôdy.
- Zásadná pripomienka č. 27 - Zrovnoprávniť postavenie spaľovní komunálneho odpadu s ostatnými spôsobmi energetického zhodnotenia odpadu. Definovať národné špecifiká do vzorca energetickej účinnosti tak, ako je to vo viacerých členských krajinách EÚ.
- Zásadná pripomienka č. 28 - Odstrániť poznámku o tom, že vybrané obchodné spoločnosti pôsobiace v odpadovom hospodárstve a konkurenčnom prostredí môžu na svoju prevádzku použiť maximálne 3 % tržieb (5.2.2).

22. Asociácia podnikateľov v odpadovom hospodárstve (APOH) (e-mail zo dňa 21. 07. 2011) - uvádza nasledovné pripomienky a požiadavky:

- POH uvádza spaľovne komunálneho odpadu ako zariadenia na zneškodňovanie odpadov (kapitola 2.3.2 strana 32 ako aj v smernej časti kapitola 4.2. na strane 95), čo nie je už roky pravda. Aj Košice aj Bratislava majú "R" v roky platnom integrovanom povolení.
- V smernej časti v kapitole 4.2 v 3. odseku sú uvádzané nepravdivé a žiadnou štúdiou neoverené informácie o umiestnení a kapacitách spaľovní.
- Údaje o množstve komunálnych odpadov, ktoré nie je možné materiálovo zhodnotiť sú v tomto odseku nehodnoverné a uvedené tvrdenia sú bez akejkoľvek opory. Navrhujeme túto časť vypustiť.
- POH vôbec nezohľadňuje nakladanie s odpadom v systémovom chápaní - integrované systémy nakladania s odpadom, ale stále sa izolovane sústreďuje na jednotlivé zariadenia bez riešenia logistických systémov v prirodzených spádových regiónoch a existujúcim potenciálom možnosti nakladania s odpadom.
- V predloženom materiáli nie sú vyhodnotené medziodvetvové interakcie s poľnohospodárstvom, lesníctvom a energetikou, ktoré poukazujú na kapacity a možnosti vstupov a výstupov toku materiálu a energií z odpadov.

23. Slovenský zväz výrobcov tepla (SZVT)

- Zásadná pripomienka č. 1 – V časti 3. Závazná časť v ods. 3.1.1. Ciele pre komunálne odpady na str. 51 - 52 doplniť za úlohy:
 - do roku 2015 zaviesť vo všetkých obciach SR triedený zber minimálne pre papier, kov, plast a sklo;
 - do roku 2015 zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, kov, plasty a sklo a podľa možnosti z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na 25 % hmotnosti vzniknutých odpadov. ";
 - „- do roku 2015 zaviesť vo všetkých obciach do 3000 obyvateľov separovaný zber drevnej biomasy, v obciach nad 3000 obyvateľov zabezpečiť minimálne vyzbieranie a separáciu 90% drevnej biomasy vzniknutej pri údržbe a obnove parkov, verejnej zelene. V mestách nad 3000 obyvateľov do roku 2015 organizovať minimálne 2 razy ročne (v jesennom a jarnom období) separovaný zber drevnej biomasy vzniknutej pri údržbe zelených plôch, sádov a záhrad v súkromnom vlastníctve, do roku 2015 na zberných dvoroch vyčleniť priestory pre separovanie drevnej biomasy."
- Zásadná pripomienka č. 2 - V časti 3. Závazná časť v ods. 3.1.8. Ciele pre stavebný a demolačný odpad na konci odseku doplniť: Do konca roku 2015 dosiahnuť separáciu a zber 90 % z objemu drevného odpadu obsiahnutom v stavebnom a demolačnom odpade.
- Zásadná pripomienka č. 3 - V časti 3. Závazná časť v časti 3.2 Opatrenia na dosiahnutie cieľov odpadového hospodárstva na str. 59 v opatrení 0.4 doplniť text „a pre energetické zhodnotenie" nasledovne: 0.4. vytvoriť podmienky pre stanovenie stavu konca odpadu pre vybrané odpady, priamym materiálovým využitím a pre energetické zhodnotenie, pre ktoré

nie sú stanovené takéto špecifikácie formou Nariadenia Rady EÚ (ako napr. Nariadenie č. 333/2011), čím sa umožní znížiť množstvá odpadov a podporí sa využívanie odpadov ako výrobkov alebo druhotných surovín.

- Zásadná pripomienka č. 4 – V časti 3. Závazná časť v časti 3.2 Opatrenia na dosiahnutie cieľov odpadového hospodárstva na str. 62 opatrenie 0.14 upraviť nasledovne: 0.14. spaľovať komunálne odpady v zariadeniach s energetickým využitím; spaľovať odseparované zložky drevnej biomasy z komunálneho a stavebného odpadu v energetických zariadeniach na biomasu. Celková zodpovednosť: MŽP SR; Realizácia: Pôvodcovia a držiteľia odpadov, zariadenia na spaľovanie odpadov, prevádzkovatelia energetických zariadení na biomasu; Monitoring, kontrola a vyhodnocovanie: MŽP SR.

Zdôvodnenie zásadných pripomienok č. 1 - 4: Uvedené zásadné pripomienky sú vyvolané potrebou dosiahnuť, aby energeticky zhodnotiteľný drevný odpad bol odseparovaný z masy komunálneho alebo stavebného odpadu čo najskôr a bolo ho možné využiť v existujúcich zariadeniach na spaľovanie drevnej biomasy. Tento prístup umožní ich lokálne energetické zhodnotenie bez toho, aby ďalej zaťažoval prúd odpadov a zvyšoval nároky na objem prepravovanej hmoty. Najmä vďaka včasnej separácii a zabránením kontaminácie inými zložkami odpadu je možné z drevnej odpadovej hmoty vytvoriť konkurencieschopnú energetickú komoditu s potenciálom ceny cca 40 € za tonu pri vlhkosti 45 – 55 % a s energetickým obsahom 8 GJ (pri cenách plynu roku 2011), teda byť motívom pre úvahu na zmenu palivovej základne z fosílnych palív na obnoviteľné zdroje.

- Zásadná pripomienka č. 5 - V časti 3. Závazná časť v časti 3.2 Opatrenia na dosiahnutie cieľov odpadového hospodárstva na str. 69 opatrenie 0.33 upraviť nasledovne: 0.33. podporovať komunitné kompostovanie vrátane výroby energetického kompostu stanovením základných technologických a prevádzkových noriem: Celková zodpovednosť: MŽP SR; Realizácia: MŽP SR v spolupráci so SÚTN; Monitoring, kontrola a vyhodnocovanie: MŽP SR; Termín plnenia: 2014.
- Zásadná pripomienka č. 6 - V časti 3. Závazná časť v časti 3.2 Opatrenia na dosiahnutie cieľov odpadového hospodárstva na str. 71 opatrenie 0.40 upraviť nasledovne: 0.40. podporovať výstavbu integrovaných centier na materiálové a energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov vrátane výroby energetického kompostu; Celková zodpovednosť: MŽP SR; Realizácia: MŽP SR; Monitoring, kontrola a vyhodnocovanie: MŽP SR; Termín plnenia: priebežne.

Zdôvodnenie zásadných pripomienok č. 5 a 6: Spracovanie v bioplynových staniciach sa javí ako veľmi vhodná metóda na spracovanie BRO na palivo, napríklad pre kaly z ČOV, ktoré i po ukončení vyhnívania a vysušení majú dostatočný energetický obsah v rozmedzí 7 - 10 GJ, teda potenciál stať sa energetickou komoditou pre cenu 35 - 50 €/t, ktorá je schopná konkurovať cene fosílnych palív, teda byť motívom pre úvahu na zmenu palivovej základne z fosílnych palív na obnoviteľné zdroje.

24. **Západoslovenská energetika, a.s. člen skupiny E.ON** (e-mail zo dňa 27. 07. 2011) – navrhuje do záväznej časti POH SR na roky 2011 – 2015 do kapitoly Základné opatrenia na realizáciu cieľov pri minimalizácii vplyvu odpadov na zdravie ľudí a na životné prostredie doplnenie nového opatrenia v nasledovnom znení:

„Podporovať stabilnú výrobu elektrickej energie zo zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov a stabilný odber tepla vznikajúceho v procese energetického zhodnocovania odpadov; Celková zodpovednosť: MH SR; Realizácia: MH SR; Monitoring, kontrola a vyhodnocovanie: Vláda SR; Termín plnenia: priebežne.

Odôvodnenie: Návrh odôvodňuje tým, že biologicky rozložiteľný podiel komunálnych odpadov je zaradený medzi obnoviteľné zdroje energie podľa zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby. Bolo by vhodné, aby komunálne odpady ako celok boli zaradené medzi obnoviteľné zdroje energie a štát zabezpečil podporu takých spaľovní komunálnych odpadov, ktoré budú schopné zabezpečiť stabilnú výrobu energie so súčasným využitím vzniknutého tepla a súčasnou

dostatočnou energetickou účinnosťou procesu (v zmysle požiadavky smernice 2008/98/ES o odpade a o zrušení určitých smerníc) prostredníctvom garancie odberu vzniknutej elektrickej energie a tepla.

25. Zväz výrobcov cementu Slovenskej republiky (list zo dňa 28. 07. 2011) - zaujal nasledovné stanovisko:

- Podporuje opatrenia smerujúce k zníženiu atraktívnosti skládkovania odpadov.
- Zároveň uvádza, že POH musí vychádzať zo skutočnosti, že odpadové hospodárstvo je podnikateľské odvetvie, ktoré plní spoločenskú potrebu v prostredí regulovanom v záujme ochrany životného prostredia a zdravia ľudí. Preto navrhuje, aby už v POH boli na zníženie množstva skládkovaného odpadu zakomponované fiškálne nástroje, ktoré sú najefektívnejším prostriedkom regulácie akéhokoľvek podnikateľského odvetvia. Konkrétne navrhuje (1) obnovenie progresívneho zvyšovania poplatkov za uloženie odpadov a (2) definovanie časti týchto poplatkov ako príjmu štátneho rozpočtu. Tieto opatrenia zároveň pokladá za najúčinnnejšie aj z hľadiska vplyvov na životné prostredie, nakoľko okrem zníženia množstva skládkovaného odpadu prinesú aj zdroje na sanáciu environmentálnych záťaží.
- POH by sa mal v maximálnej miere vyhnúť určovaniu kvót (napríklad pre podiel materiálového a energetického zhodnotenia určitých druhov odpadov), aby bolo možné praktické, ekonomicky zmysluplné a k životnému prostrediu ohľaduplné uplatnenie hierarchie odpadového hospodárstva a aby nevznikali zbytočné a v konečnom dôsledku neefektívne deformácie trhu a negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie ľudí (napríklad zbytočná preprava a pod.). Inými slovami, napríklad podpora materiálového zhodnotenia by nemala ísť na úkor energetického zhodnotenia, ak je toto ekonomicky výhodnejšie a z hľadiska životného prostredia prijateľnejšie riešenie.
- Čo sa týka medzinárodnej prepravy odpadu, POH by mal byť v súlade s právom EÚ a mal by ochraňovať princípy slobody prepravy tovarov a služieb, ktoré sú definované v nariadení č. 1013/2006 zo 14. júna 2006 o preprave odpadu a v Zmluve o fungovaní Európskej únie. Z tohto pohľadu je neprípustné akéhokoľvek obmedzovanie cezhraničnej prepravy odpadov nad rámec platnej legislatívy EÚ. Popri snahe energeticky zhodnocovať stále viac domáceho odpadu, sme navyše presvedčení, že cezhraničná preprava odpadov je kľúčovým prvkom pre zaistenie návratnosti investícií do zariadení na zhodnocovanie odpadov v Slovenskej republike a ako taká je preto predpokladom vzniku nových zhodnocovateľských kapacít v období postupného znižovania atraktivity skládkovania. Vytvorenie týchto nových kapacít je zároveň pozitívnym efektom pre životné prostredie, nakoľko súčasné kapacity na zhodnocovanie odpadov nie sú dostačujúce.
- V prípade opatrení pre stavebný a demolačný odpad (085 - 092) vítame viaceré z navrhnutých krokov, nakoľko celosvetový trend vedie k výstavbe, ktorá je viac ohľaduplná k životnému prostrediu. Sme však toho názoru, že opatrenia sa budú musieť zamerať viac na podporu dopytu po stavebných materiáloch, ktoré sú vyrobené z recyklovaného stavebného alebo demolačného odpadu. Inak nastane situácia, kedy bude dobre fungovať zber, separácia a recyklácia stavebného a demolačného odpadu, ale po „recyklátoch“ nebude dopyt.
- 1. zásadná pripomienka - Ciele pre použité pneumatiky:
 - Podľa bodu 3.1.7 POH (str. 55) by malo byť recyklovaných (materiálovo zhodnotených) 80 % použitých pneumatík, a iba 10% by sa malo zhodnotiť spaľovaním.
 - Aj keď je aplikácia hierarchie odpadov kľúčovým prvkom rámcovej smernice "EU o odpadoch", táto smernica sama požaduje v 6. bode preambuly, že: "Odpadová politika by sa mala usilovať o obmedzenie využívania zdrojov a uprednostňovať praktické uplatňovanie hierarchie odpadu".
 - Určovanie podobných kvót môže a často aj vedie k nežiaducim deformáciám trhu, ktoré sa prejavujú prepravou odpadu na zbytočne dlhé vzdialenosti, ekonomickou neefektívnosťou zhodnocovania a jeho odkázanosťou na podporu z verejných prostriedkov, ťažkosťami s umiestnením výrobku recyklácie na trhu a v konečnom

- dôsledku vo väčšej miere negatívnych vplyvov na ľudské zdravie a životné prostredie.
- Pri použitých pneumatikách vyvstáva napríklad otázka, koľko gumového granulátu sa na Slovensku skutočne využije. Nie po každom produkte vyrobenom z použitých pneumatík je trhový dopyt a prežije iba preto, lebo sa teší podpore z verejných zdrojov.
 - Zavedenie limitu pre energetické zhodnocovanie opotrebovaných pneumatík je v rozpore s opatrením 0.12 (podporovať výrobu alternatívnych palív z odpadov), 0.13 (podporovať inovatívne technológie, ktoré umožnia energeticky zhodnotiť odpady), 0.53 a požiadavkou odkloniť odpady od skládkovania zvýšením úrovne energetického zhodnocovania odpadov (strana 94, článok 4.1. posledný odsek).
 - Z týchto dôvodov požadujeme v POH:
 - úplný zákaz skládkovania použitých pneumatík,
 - opätovné využitie použitých pneumatík a ich energetické zhodnocovanie (spaľovanie) postaviť na rovnocennú úroveň,
 - zrušiť všetky kvóty v POH.
 - 2. zásadná pripomienka - Ciele pre odpadový olej:
 - V súlade s bodom 3.1.10 POH (strana 56/57), 60 % odpadového oleja má byť regenerovaných a iba 40 % má byť spaľovaných.
 - Ako už bolo spomenuté vyššie, hierarchia odpadového hospodárstva by mala byť aplikovaná prakticky. V praxi je väčšina odpadového oleja zhodnotená v súlade s vyhláškou ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. 362/2010 z 12. 08. 2010, ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách.
 - Regenerovaný vykurovací olej je definovaný ako olej, ktorý je v súlade s TARIC kódom 2710 19 61 a bol vyprodukovaný z odpadového oleja.
 - Regenerovaný vykurovací olej môže byť uvedený do obehu ako vykurovací olej, ak: spaľovanie nespôsobuje vyššie emisie ako spaľovanie vykurovacieho plynového oleja, je vyrobený z odpadového oleja, ktorý je v súlade s požiadavkami slovenskej technickej normy (STN) 65 6690 o odpadovom oleji, je v súlade s kvalitatívnymi požiadavkami určenými slovenskou technickou normou (STN) 65 6691 pre ropné produkty.
 - Z týchto ustanovení právnych predpisov je zrejmé, že väčšina regenerovaného ("recyklovaného oleja") bude využitá ako vykurovací olej.
 - Slovenský cementársky priemysel využíva najlepšiu dostupnú technológiu pre spaľovanie odpadového oleja. Všeobecne platí, že emisné limity pre spaľovanie odpadu sú výrazne nižšie ako pre konvenčné palivá.
 - Z týchto dôvodov považujeme za nevhodné a nežiaduce pre ochranu ľudského zdravia a životného prostredia požadovať dodatočné upravovanie odpadových olejov v prípade, že recyklovaný olej sa bude používať ako vykurovací olej v režime konvenčných palív, ktorý umožňuje vyššie emisie ako pri spaľovaní odpadového oleja.
 - Zo všetkých týchto dôvodov požadujeme, aby sa považovala regenerácia odpadových olejov a jeho spaľovanie za rovnocenné postupy, a aby sa odstránili všetky kvóty POH.
 - 3. zásadná pripomienka - 3.O 4 "vytvoriť podmienky pre stanovenie stavu konca odpadu pre vybrané odpady, priamym materiálovým využitím, pre ktoré nie sú stanovené takéto špecifikácie formou nariadenia EÚ (ako napr. Nariadenie č. 333/2011), čím sa umožní znížiť množstvá odpadov a podporí sa využívanie odpadov ako výrobkov alebo druhotných surovín".

Komentár: Slovensko by malo aplikovať ustanovenia týkajúce stavu konca odpadu veľmi starostlivo a v súlade s pravidlami EÚ. Želáme si, aby Slovenská republika postupovala v súlade s postupmi a rozhodnutiami na úrovni EÚ a aby neiniciovala individuálne riešenia.

- 4. zásadná pripomienka - O 10, O 11, O 24, O 34:
 - Zväz výrobcov cementu SR podporuje všetky opatrenia, aby skládkovanie bolo menej atraktívne.
 - Navyše navrhujeme, aby už POH definovalo, že znižovanie atraktívnosti skládkovania sa

bude realizovať prostredníctvom: 1) zvyšovania poplatkov za uloženie odpadu, 2) a časť poplatku sa stane príjmom štátneho rozpočtu, naviazaným na environmentálne účely, ako je napríklad sanácia starých environmentálnych záťaží. Tieto fiškálne nástroje sú totiž najefektívnejším spôsobom znižovania množstva skládkovaného odpadu a zároveň vytvárajú verejné zdroje na plánované environmentálne investície (sanácie záťaží), čím šetria iné verejné výdavky.

- 5. zásadná pripomienka - O 12 "Podporovať výrobu alternatívnych palív vyrobených z odpadu v rámci podpory využívania alternatívnych palív vtedy a v takom rozsahu, pokiaľ nie je možné ich materiálové zhodnotenie. Energetické zhodnotenie by malo byť menej atraktívne v porovnaní s existujúcim materiálovým zhodnotením".

Komentár: Ako je uvedené vyššie, rámcová smernica EÚ o odpadoch uprednostňuje praktické uplatňovanie hierarchie odpadu. Ako už uvádzame vyššie, niektoré zo súčasných metód opätovného využitia odpadu nefungujú dobre a neboli by uplatňované v prostredí voľných trhových podmienok. Materiálové zhodnotenie vyžaduje často krát vysoké nároky na ľudské zdroje a energiu, a v konečnom dôsledku majú viac negatívnych vplyvov na ľudské zdravie a životné prostredie ako spaľovanie odpadov. V SR neexistuje súťaž medzi energetickým a materiálovým zhodnotením odpadu. Skutočná súťaž (konkurencia) prebieha medzi skládkovaním a všetkými spôsobmi energetického zhodnotenia odpadov.

Zo všetkých týchto dôvodov preto odporúčame nasledujúce znenie O 12 (zmeny vyznačené prečiarknutým textom): O 12 "Podporovať výrobu alternatívnych palív vyrobených z odpadov v rámci podpory alternatívnych palív vtedy a v takom rozsahu, ak ich materiálové zhodnotenie nie je ani možné a ani dôvodné. Energetické zhodnotenie by malo byť menej atraktívne v porovnaní s existujúcim materiálovým zhodnotením."

- 6. zásadná pripomienka O 20: "Zabezpečiť, aby každá cezhraničná preprava/ dovoz odpadu uvedeného v prílohe III, HIA a IIIB nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 o preprave odpadu (ďalej len "nariadenie"), určeného na zhodnotenie činnosťou R 1 (energetické zhodnocovanie) a R 3 (pyrolýza) na územie Slovenskej republiky podliehala postupu predchádzajúceho písomného oznámenia a súhlasu podľa hlavy II Nariadenia".

Komentár: V cementárskom priemysle sa využívajú zmesi odpadov, pri ktorých sa dá predpokladať, že nebudú zaradené do tzv. „Zeleného zoznamu“ podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 o preprave odpadu (ďalej len "nariadenie"). Z tohto titulu musí ministerstvo životného prostredia pre všetky naše dovozy odpadu vystaviť povolenie.

Vítame každé opatrenie, ktoré má za cieľ zabrániť každému nezákonnému alebo protiprávnemu dovozu odpadu do Slovenskej republiky. Na druhej strane si dovoľujeme uviesť, že navrhované opatrenie nie je v súlade s nariadením a princípmi práva EÚ a preto by nemalo byť v tejto forme obsahom POH.

Všeobecne platí, že plány odpadového hospodárstva musia byť v súlade so základnými princípmi Zmluvy o EÚ a rámcovej smernice o odpadoch. Obmedzenia pre dovoz a vývoz odpadu určeného na zhodnotenie porušujú základné princípy slobodného pohybu tovaru a služieb.

- Európsky súdny dvor ("ESD") v niektorých rozhodnutiach podrobne vysvetlil možné obmedzenia prepravy odpadu. Obmedzenia voľného pohybu odpadu na zhodnotenie sú predmetom prísnych podmienok.
 - Prílohy III, IIIA a IIIB nariadenia obsahujú ustanovenia o tzv. "zelenom odpade". Podľa dohody o pristúpení k EÚ, po skončení prechodného obdobia (31 december 2011), sa nariadenie aplikuje v plnom rozsahu, "zelený odpad" nepotrebuje žiadne predchádzajúce povolenia, a akýkoľvek pokus ako opatrenie č. 20, ktoré je v rozpore princípom nariadenia sa považuje za zjavné porušenie legislatívy EÚ.
 - Aj keď rozhodnutie FFAD sa týka exportu, je z odôvodnenia ESD jasné, že tieto základné princípy cezhraničnej prepravy odpadu za účelom zhodnotenia platia v oboch smeroch:

"Ohľadne zdôvodnenia založeného na ochrane životného prostredia, a konkrétne podľa princípu v zmysle článku 130r(2)Zmluvy, t.j. že environmentálna škoda má byť zneškodnená v prvom rade na mieste svojho zdroja, je nutné poukázať na to, že ochrana životného prostredia nemôže slúžiť ako ospravedlnenie akéhokoľvek obmedzenia exportu, konkrétne v prípade odpadu určeného na zhodnotenie.

- Ani princípy sebestačnosti a blízkosti, ktoré sú indikované v návrhu POH ako odôvodnenie, nie sú aplikovateľné na odpad určený pre zhodnotenie: "Nakoniec, je potrebné poznamenať, že rozdiel v nakladaní s odpadom na zneškodnenie a zhodnotenie zohľadňuje rozdielne úlohy, ktoré jednotlivé typy odpadu majú vo vývoji komunitárnej environmentálnej politiky. Z definície vyplýva, že iba odpad určený na zhodnotenie prispieva k implementácii princípov priority zhodnotenia zakotveného v článku 4(3) nariadenia. Bolo to v rámci podpory takého zhodnotenia v Spoločenstve ako celku, najmä získaním najlepšej technológie, aby legislatíva Spoločenstva stanovila, že odpad tohto typu má mať možnosť voľného pohybu medzi členskými štátmi za účelom spracovania za podmienky, že transport nepredstavuje ohrozenie životného prostredia. Preto bola zavedená flexibilnejšia procedúra pre prepravu odpadu v rámci Spoločenstva, ktorá nereflektuje princípy sebestačnosti a blízkosti."
- V tejto súvislosti musí byť spomenuté, že takéto opatrenie spôsobuje podstatné škody prevádzkovateľom zariadení a podnikateľom, ktorí môžu vyvodzovať zodpovednosť za takéto škody voči Slovenskej republike.
- Berúc do úvahy uvedené pozadie, považujeme navrhované opatrenia za jasné porušenie princípov vnútorného trhu EÚ a sme presvedčení, že Európska Komisia zdieľa náš názor.
- 7. zásadná pripomienka - O 21 "obmedziť resp. zakázať cezhraničnú prepravu/import odpadov z čistiarní odpadových vôd (kaly z čistenia komunálnych odpadových vôd) na územie Slovenskej republiky za účelom zhodnotenia činnosťou R 3 kompostovanie /produkcia kompostu".

Komentár: Nariadenie EÚ č. 1013/2006 o preprave odpadu neumožňuje zakázať alebo obmedziť import odpadu na zhodnotenie. Z uvedeného dôvodu musí byť toto opatrenie vypustené.
- 8. zásadná pripomienka – O 25 „Z prostriedkov Recyklačného fondu, Environmentálneho fondu a cez výrobcov, dovozcov, oprávnené organizácie, kolektívne organizácie a recyklátorov treba podporovať projekty zamerané na zavedenie a zefektívnenie separovaného zberu. Preukázanie materiálového toku musí byť základným kritériom pre získanie finančnej podpory.”

K opatreniu uvádza nasledujúce pripomienky: Navrhuje text doplniť nasledovne: „ Z prostriedkov Recyklačného fondu, Environmentálneho fondu a cez výrobcov, dovozcov, oprávnené organizácie, kolektívne organizácie a recyklátorov treba podporovať projekty zamerané na zavedenie a zefektívnenie separovaného zberu s cieľom vhodné vytriedené zložky odpadu recyklovať a spáliteľné energeticky zhodnocovať. Preukázanie materiálového toku musí byť základným kritériom pre získanie finančnej podpory.” Navrhujeme spresniť, aký typ materiálového toku bude preferovaný pre získanie finančnej podpory.
- 9. zásadná pripomienka - O.40 „ Podporovať výstavbu integrovaných centier na materiálové a energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov.” - Navrhuje definovať spôsob podpory.
- 10. zásadná pripomienka - Komentár strana 95: obmedzenia dovozu odpadu do cementární. Na strane 95 POH sa uvádza: „Tieto spoločnosti využívajú dve vlastnosti odpadov - energetický obsah odpadov a obsah kovov, ktoré vylepšujú vlastnosti koncového produktu.” Nakoľko cementárne vo všeobecnosti využívajú aj ďalšiu vlastnosť - obsah popola, dochádza tak pri energetickom zhodnocovaní (spoluspaľovaní) zároveň aj k materiálovému zhodnocovaniu odpadov tým, že sa vzniknutý popol naviaže bezodpadovo do produktu, čím sa usporí významné množstvo vápenca (vstupnej prírodnej suroviny pre výrobu cementu), v dôsledku čoho dôjde aj k zníženiu emisií skleníkových plynov CO₂ z

procesu výroby cementu. Zníženie objemu ťažby (banskej činnosti) je ďalší súvisiaci prínos energetického a materiálového zhodnocovania alternatívnych palív z hľadiska ochrany životného prostredia.

Z tohto dôvodu žiada vetu „Tieto spoločnosti využívajú dve vlastnosti odpadov - energetický obsah odpadov a obsah kovov, ktoré vylepšujú vlastnosti koncového produktu.“ nahradiť nasledovne:

- „Tieto spoločnosti využívajú tri vlastnosti odpadov - energetický obsah odpadov, obsah kovov, ktoré vylepšujú vlastnosti koncového produktu a obsah popola, v dôsledku čoho dochádza s energetickým zároveň aj k materiálovému zhodnocovaniu odpadov a k ochrane životného prostredia znížením ťažby prírodných surovín a znížením emisií skleníkových plynov CO₂.“.

Na strane 95 POH sa ďalej uvádza, že import alternatívnych palív do cementárni Holcim (Slovensko), a.s. Rohožník, CEMMAC, a.s. Horné Srnie, Považská cementáreň a.s. Ladce a VSH, a.s. Turňa nad Bodvou má byť obmedzený. Uvádza sa tak aj napriek vyššie uvedeným skutočnostiam a opatreniam, ako aj napriek konštatovaniu na tom istom mieste, že je takýto spôsob zhodnocovania odpadov vhodný a je potrebné ho podporovať.

Pre všetky dôvody uvedené vyššie, považuje všetky obmedzenia týchto dovozov za absolútne neprípustné z právneho hľadiska a neodôvodnené z ekonomického hľadiska a z hľadiska ochrany životného prostredia. Táto časť POH má byť preto vypustená.

- 11. zásadná pripomienka - O 52 „pre odpady z obalov uprednostňovať materiálové zhodnotenie; za týmto účelom je potrebné, aby hlavné činnosti R3 boli u odpadov z obalov presnejšie definované, keďže sa jedná o rôzny rozsah organických materiálov. U odpadov obalov z plastov musí byť výstupom nie odpad, ale surovina. Výstupnou činnosťou nesmie byť zmenšovanie a triedenie odpadu“.

Komentár: Vzhľadom k tomu, že veľké množstvo obalových materiálov končí v napríklad v komunálnom odpade a obalové materiály nemožno vo väčšine prípadov od odpadu oddeliť, je toto opatrenie ťažko pochopiteľné a aplikovateľné.

- 12. zásadná pripomienka - O 53 „podporovať výrobu tuhých alternatívnych palív z odpadov z obalov tam, kde nie je vhodná alebo kde nie je možná ich recyklácia“.

Komentár: Víťame každú legislatívnu alebo technickú podporu energetického zhodnocovania, avšak z uvedeného nie je jasné, o akú podporu sa má jednať. Na základe skúseností sme veľmi skeptickí k akejkoľvek forme finančnej podpory, nakoľko tu existuje prívětivé riziko deformácie trhu. Podľa nášho názoru je právny stav, ktorý vytvára spravodlivé trhové podmienky najlepšou formou podpory.

- 13. zásadná pripomienka - O 90 „pri stavebných prácach financovaných z verejných zdrojov (predovšetkým pri výstavbe dopravných komunikácií a infraštruktúry) využívať upravený stavebný a demolačný odpad, výrobky vyrobené z recyklovaných odpadov za podmienky, že spĺňajú funkčné a technické požiadavky, prípadne stavebné materiály (výrobky) pripravené zo stavebných a demolačných odpadov; túto požiadavku zahrnúť do podmienok verejného obstarávania;“

Komentár: Víťa toto opatrenie ako nástroj na podporu dopytu po stavebných materiáloch, ktoré sú vyrobené z recyklovaného stavebného a demolačného odpadu.

Zároveň navrhuje, aby do zoznamu preferovaných materiálov boli zahrnuté aj tie stavebné materiály, ktoré sú vyrobené s materiálových alebo energetickým využitím odpadov. Napríklad v prípade cementu alebo betónu je bežnou praxou, že pri ich výrobe sa materiálovo zhodnocuje odpad z niektorých priemyselných procesov, ako je napríklad vysokopecná troska alebo popolček z elektrární. Hoci sa v tomto prípade nejedná o stavebný alebo demolačný odpad, výroba cementu a betónu aj takýmto spôsobom môže prispievať k materiálovému zhodnocovaniu odpadov. To isté platí o energetickom zhodnocovaní odpadov pri výrobe cementu.

- 14. zásadná pripomienka - O 92 „zaviesť rozšírenú zodpovednosť výrobcov (dovozcov) stavebných materiálov za plnenie limitov zberu a zhodnocovania (recyklácie) odpadov z materiálov nimi uvádzaných na trh.“

Toto opatrenie požaduje úplne vypustiť, nakoľko jeho implementácia povedie iba k recyklácii stavebného a demolačného odpadu, ale je krajne neisté, či tento „recyklát“ nájde uplatnenie na trhu.

Okrem toho toto opatrenie veľmi nepriaznivo ovplyvní odvetvie stavebníctva, ktoré ako jedno z posledných odvetví na Slovensku ešte stále nezaznamenáva stabilne pozitívny trend vývoja výkonnosti. Navyše je potrebné brať do úvahy aj import stavebných materiálov z okolitých štátov, kde - podľa našich informácií - výrobcovia stavebných materiálov podobnú zodpovednosť a teda ani náklady neznášajú. Zavedenie takejto zodpovednosti na Slovenku by viedlo k zníženiu konkurencieschopnosti výrobcov a oficiálnych dovozcov stavebných materiálov na Slovensku.

Za významné tiež považuje skutočnosť, že výrobcovia stavebných materiálov majú minimálny vplyv na to, akým spôsobom sa ich výrobky použijú na stavbe (o tom rozhoduje architekt, projektant, stavebná firma a investor). Zároveň, pri stavebných materiáloch platí, že ich separácia pri demolačných prácach je veľmi komplikovaná, čo súvisí práve so spôsobom ich použitia. Preto by výrobcovia stavebných materiálov nemali znášať zodpovednosť za „plnenie limitov zberu a zhodnocovania odpadov.“ Bolo by to paralelou situácie, keby za zber a zhodnotenie elektroodpadu (napríklad práčky) niesol zodpovednosť výrobca niektorej zo súčiastok koncového výrobku (napr. skla na dvierkach práčky).

- 15. zásadná pripomienka - Z pohľadu podpory dopytu po stavebných materiáloch, ktoré sú vyrobené z recyklovaného stavebného a demolačného odpadu, uvádza ako podnet pre dopracovanie POH nasledovné:
 - Navrhujeme, aby POH obsahoval stimul na úpravu technických noriem pre stavebné materiály a ich použitie tak, aby bolo možné vo väčšej miere použiť stavebné materiály vyrobené s použitím recyklovaného stavebného a demolačného odpadu a stavebné materiály, pri výrobe ktorých boli materiálovo alebo energeticky zhodnotenými odpadmi.
 - Odporúčame výskum a vývoj (opatrenie O 87) zamerať na vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti v súlade so skúsenosťami zo zahraničia a na jej základe vypracovať program recyklácie stavebných odpadov vrátane odporúčaní a techník pre uľahčenie separácie a recyklácie stavebného a demolačného odpadu po skončení životnosti stavieb.

26. **Považská cementáreň, a.s.** (list č. 305/lv/10, zo dňa 19. 07. 2011) - uvádza nasledovné stanovisko:

- Opatrenie číslo 21: zabezpečiť, aby každá cezhraničná prevádzka/dovoz odpadu uvedeného v prílohe III, IIIA a IIIB Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 o preprave odpadu určeného na zhodnotenie činnosťou R1 (energetické zhodnocovanie) a R3 (pyrolýza) na územie Slovenskej republiky podliehala postupu predchádzajúceho písomného oznámenia a súhlasu podľa hlavy II Nariadenia.
 - Podľa vyjadrenia je opatrenie nad rámec Prístupovej zmluvy SR k EÚ a odporuje zásadám voľného pohybu tovaru a služieb medzi štátmi EÚ a tiež nad rámec Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1013/2006 – Opatrenie žiadajú zrušiť.
- Opatrenie, navrhované na str. 95 POH: obmedziť dovoz tuhých alternatívnych palív zo zahraničia pre potreby spalovania v cementárňach.
 - Uvádza, že diskriminácia niektorého odvetvia priemyslu oproti ostatným, ktorý nemá žiadne opodstatnenie, vyvolá radu súdnych sporov na medzinárodnej úrovni. Slovenské cementárne zhodnocujú celú škálu odpadov, produkovaných slovenským priemyslom, ale aj domácnosťami, a nikdy nebola táto činnosť zo strany štátu podporovaná. Práve naopak, bez alternatívnych palív z dovozu by ekonomicky nebolo možné postaviť technológie a využívať aj domáce odpady. Táto služba má výrazný spoločenský sociálny aspekt.
 - S podporou zhodnocovania odpadov najmä zo SR súhlasíme, avšak za súčasnej situácie v oblasti nakladania s odpadmi, kedy nie je vybudovaná ani základná infraštruktúra na úpravu odpadov pre ich použitie ako alternatívne palivo, zásadne

nesúhlasíme s obmedzovaním dovozov odpadov na energetické zhodnocovanie z krajín EÚ.

- Prijatím tohto opatrenia sa prudko zhorší konkurencieschopnosť na trhoch EÚ, nakoľko sa budú musieť používať fosílna palivá, zvýšia sa emisie CO₂, navyše toto opatrenie hrubým spôsobom porušuje základný princíp slobody pohybu tovarov a služieb.
- Takto navrhované opatrenie je v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja a nie je prepojené na energetickú politiku SR a záväzky SR v oblasti emisií CO₂, pričom SR je závislé na dovoze primárnych zdrojov.
- Návrh tohto opatrenia žiadame vypustiť z textu POH.
- Opatrenia vo vzťahu k recyklačnému fondu - Činnosť recyklačného fondu deformuje trh s odpadmi a dotuje činnosti vybraných podnikov na úkor ostatných. Hospodárska kríza ukazuje, že prežili tie environmentálne služby, ktoré boli postavené na racionálnych nákladoch a trvalej udržateľnosti. Odporúča prehodnotiť činnosť a opodstatnenosť recyklačného fondu.
- Využívanie alternatívnych zdrojov energie má nemalý dopad na zamestnanosť a navrhované opatrenia ohrozujú zamestnanosť a využívanie vynaložených investícií. Vytváranie neopodstatnených regulatívov v pomeroch zhodnocovania odpadov medzi materiálové a energetické vytvára v niektorých oblastiach tieto bariéry. Napríklad v oblasti opotrebovaných pneumatík tieto regulatívy navyše prispievajú k zvyšovaniu záťaže prostredia prepravou odpadov cez celú Slovenskú republiku.

27. **Občianske združenie TATRY** (list zo dňa 07. 07. 2011)

- Označenie POH SR 2011 - 2015 pokladá za zmatečné. Je nelogické, pripravovať POH v roku, v ktorom by podľa jeho číslovania mal byť už platný a zároveň záväzný. Práve tento nesystémový prístup k Programom odpadového hospodárstva, aj v uplynulom období, znižoval jeho spoločenskú váhu a záväznosť. Koncepčné dokumenty sa nepripravujú až v roku ich plnenia, ale v dostatočnom časovom predstihu, preto ich nazývame „koncepčné“. Navrhujeme zmeniť POH SR 2011 - 2015 na POH SR 2012 - 2016.
- V ďalšej časti samotný dokument konštatuje neplnenie POH SR 2006 - 2010, čiže je potrebné zamyslenie sa nad právnou záväznosťou POH SR.
- str. 15 - Konštatovanie „V SR sa POH vypracúvajú na troch úrovniach ... „pokladáme za vysoko teoretické a v rozpore s praxou. Mnohé obce v SR nemali vypracovaný žiadny POH, pričom táto skutočnosť ostala bez akýchkoľvek sankcií zo strany miestne príslušných OÚŽP resp. SIŽP. Obce dokonca konajú v rozpore s § 39 ods. 4), kedy 1. Vydávajú za VZN o odpadoch a drobných stavebných odpadoch resp. obdobný dokument VZNH o miestnych daniach a poplatkoch alebo predmetným VZN absolútne nedisponujú.
- str. 16 - Ako sa v dokumente správne konštatuje „V čase spracovania POH SR 2011 - 2015 nebola nová rámcová smernica ešte prevzatá do právneho poriadku SR“. Ďalšie časti textu preto pokladáme za konštatovanie, bez súčasnej právnej vymáhateľnosti. Už súčasný zákon NR SR č. 223/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov obsahuje v § 3 ods. 1) písm. a) až d) účel (hierarchiu) odpadového hospodárstva SR, ktorá však bola obrátená naruby a nestretla sa s právnou, logickou a represívnou podporou zo strany štátnych a samosprávnych orgánov.
- str. 20 - Napriek odvolávkam na množstvo zdrojov pre predmetnú štatistiku, túto pokladáme za značne skreslenú z hľadiska množstva odpadov, druhov odpadov a prúdov odpadov, nakoľko:
 - Štatistika aj Štatistického úradu SR, vychádza z údajov, ktoré poskytujú povinné osoby v zmysle platných právnych predpisov. Nie je však možné zároveň tvrdiť, že tieto údaje sú pravdivé čiže relevantné, nakoľko v SR dochádza k obchodovaniu s potvrdenkami o odovzdaných odpadoch.
 - Štatistika neobsahuje niekoľko desiatok kilogramov odpadov na obyvateľa za rok, ktorý je uložený na tzv. nelegálne skládky odpadov (pesimistický publikovaný odhad je až 120 kg/obyvateľa/rok odpadu, ktorý je spálený v domácich peciach resp. vyhodený na nelegálne skládky odpadov). Mimochodom, celý POH SR 2011 - 2015 neobsahuje jedinu

zmienku o riešeníach tohto celospoločenského problému z hľadiska legislatívnych, logistických a osvetových nástrojov.

- str. 23 - Dokument konštatuje, že zhodnocovanie odpadov nedosiahlo ani 60 % a taktiež konštatuje vysokú mieru skládkovania odpadov, čo je v rozpore s § 3 ods. 1) písm. d) (skládkovanie odpadov na poslednom mieste hierarchie). OZ TATRY nemá vedomosť o tom, že by za uvedené boli vyvedené isté konzekvencie voči pracovníkom štátnej správy životného prostredia.
- od str. 26 - Nesúhlasíme s optimizmom predmetnej časti dokumentu, nakoľko: Štatistický vykázaný komunálny odpad je len odpadom, ktorý prešiel systémom odpadového hospodárstva obce. Štatistika nie je schopná zachytiť množstvá odpadov uložených na nelegálnych skládkach odpadov resp. spálených, v rozpore s platným zákonom o odpadoch, v domácych peciach a na verejných priestranstvách (pesimistický publikovaný odhad je až 120 kg/obyvateľa/rok odpadu, ktorý je spálený v domácych peciach resp. vyhodený na nelegálne skládky odpadov).
- V predmetnej kapitole by sa žiadalo spomenúť benevolenciu samosprávy a orgánov štátnej správy odpadového hospodárstva pri „boji“ s nelegálnymi skládkami odpadov (podľa definície MŽP SR tzv. opustený odpad) v zmysle § 18 ods. 6) až 10) zákona o odpadoch, ktorá má podobu od ignorovania neplnenia oznamovacej povinnosti vlastníckmi, správcami a nájomcami pozemkov až po neplnenie si základných pracovných povinností pracovníkmi štátnej správy odpadového hospodárstva pri riešení podnetov.

Príklad nekonania úradu (úryvok z listu ObÚŽP v Žiline z 27. 06. 2011, ktorý je súčasťou pripomienky)

„Po doručení Vašej žiadosti som preverila stav spisov, ktoré boli otvorené na základe Vášho podnetu zo dňa 15. 11. 2010. Žiaľ, musím konštatovať, že pracovníčka zodpovedná za spis a riešenie Vami zaslaného podnetu sa ním kvalifikovane a dostatočne nezaoberala. S podnetom sa vysporiadala iba odoslaním odpovede na Váš list (naše č. A2010/02936-002-JNK zo dňa 20. 12. 2010), z ktorej vyplýva, že sa úrad bude podnetom zaoberať po zlepšení poveternostných podmienok (t.j. keď nebudú skládky zasnežené). Týmto bol spis uzatvorený a nepokračovalo sa v jeho riešení (ani po zlepšení počasia), čo je v rozpore s platnými predpismi týkajúcimi sa vybavovania doručených podnetov. Keďže bol spis nesprávnym postupom uzatvorený v evidencii pošty/registratúry jeho nevybavenie sme nezistili ani pri pravidelnej kontrole stavu vybavenosti doručených podaní.

- Na úrovni obcí je absolútne zanedbaná objektívna kontrolná činnosť:
 - Či má obec zavedený účinný zber plastov, papiera, skla a kovov? (tzn. nie jeden kontajner na hornom konci a druhý na dolnom konci, viete koľko obcí nezbera papier?);
 - Akým spôsobom nakladá obec s tzv. zeleným odpadom? (ako je možné, že v dedinách sú stovky ohníkov a okolie dediny je plné skládok s BRO, ak skládkovania a spaľovanie tohto odpadu je od roku 2006 zakázané);
 - Má obec VZN o odpadoch a drobných stavebných odpadoch resp. obdobný dokument? (množstvo obcí vydáva za takýto dokument VZN o poplatkoch za odpady resp. žiadne VZN nemá);
 - Má obec POH? (aj keď teraz je to trochu mimo, nakoľko neexistuje ani celoštátny POH);
 - Organizuje obec min. 2-krát ročne zber nebezpečného a veľkoobjemového odpadu? (mnohí obyvatelia ani netušia, že obec má takúto povinnosť);
 - Aká je stratégia obce „v boji“ s nelegálnymi skládkami odpadov? (napr. koľko oznámení dostala obec podľa § 18 ods. 6 od tzv. povinných osôb, ak nedostala, koľko priestupkových konaní začala a s akým výsledkom, aká je stratégia kontroly k. ú. obce, v akom režime sa skládky odstraňujú, nezasypávajú sa skládky „in situ“ namiesto zhodnotenia a zneškodnenia odpadov?).
- Str. 28 - Pre povinné triedenie 4 zložiek (papier, plasty, kovy, sklo) neexistujú žiadne stanovené štandardy (koľko kontajnerov na koľko obyvateľov?, aká priemerná vzdialenosť kontajnera od bytu obyvateľa? ...), čo spôsobuje, že značná časť obcí má zavedený separovaný zber formálne (niekoľko od seba veľmi vzdialených kontajnerov), neseparuje

všetky povinné zložky (napr. papier v obciach)...

- 2.6. Územia kontaminované uzatvorenými skládkami odpadov - Táto časť neobsahuje analýzu situácie nelegálnych skládok odpadov v SR, ktoré predstavujú taktiež kontaminujúci prvok v krajine, sú v rozpore so zákonom o odpadoch a inými právnymi predpismi (zákon o vodách, zákon o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy) a ktorých počet odhadovalo OZ TATRY na základe podrobného mapovania 81 k. ú. Liptova v roku 2002 a následnej interpolácie na 8 až 12 000.
- Dokument obsahuje konštatovanie, že väčšinu cieľov POH SR 2006 - 2010 sa nepodarilo naplniť. Chýba analýza príčin neplnenia POH SR. OZ TATRY pokladá za relevantné, okrem iných, nasledovné príčiny:
 - Formálnosť POH pri jeho prenose do nižších úrovni riadenia.
 - Formálnosť resp. neexistencia POH obcí a ďalších povinných osôb (formálna kontrola zo strany štátnej správy). POH neobsahuje kontrolovateľné ciele len všeobecné proklamácie.
 - Podliehanie nátlakovým skupinám (ZMOS) pri sprísňovaní opatrení.
 - Formálnosť separovaného zberu na miestnej úrovni (nie sú stanovené štandardy pre triedenie odpadov - viď. strana 50, konštatovanie, že 80 % obyvateľov je zapojených do triedenia odpadov, na základe akých údajov, hodnotení... je toto konštatované?, zároveň sa na tej istej strane konštatuje, že vyše 400 000 obyvateľov SR vytriedi menej než 5 kg/obyv./rok ... nízka kontrolná činnosť zo strany OÚŽP a „živiálnosť“ takejto kontrolnej činnosti.).
 - Žiadna stratégia pre celoštátne, regionálne a miestne osvetové kampane (MVO, ktoré sú schopné byť nositeľmi takýchto kampaní sú finančne poddimenzované, chýbajú finančné mechanizmy pre MVO ...).
 - Nízka „otvorenosť“ škôl pre praktické aktivity (triedenie čo najväčšieho množstva komodít priamo na škole - „in situ“, zapojenie škôl do odhaľovania pôvodcov skládok odpadov ...).
 - Minimálne represie zo strany štátnych a samosprávnych orgánov, „kamarátske“ vzťahy obcí zo štátnou správou, porušovania zákona o správnom konaní orgánmi štátnej správy pri obdržaní podnetov veľmi zlé pracovné návyky pracovníkov štátnej správy (nezáujem o prácu, minimálny vzťah k životnému prostrediu, berú svoju prácu ako „doživotnú“...):
V poznámke uvádza: „Na našom úrade nás je 18, z toho tvorivé myslenie a skutočný záujem o vec pozorujem len u 3 - 4 ľudí. Neprofesionálna, obrovské medzery v znalosti legislatívy (a to sa pritom každý pracovník špecializuje len na svoj úsek), neochota učiť sa, zabetónovanie sa v starom zabehnutom systéme (oblúbený argument: robím to takto, lebo takto sa to vždy robilo), výška mzdy závislá od počtu odrobených rokov a nie od kvality práce... Mohla by som pokračovať dosť dlho... Pracujem s tímom, ktorý som si nevybrala a mam malé možnosti ovplyvniť jeho budúce zloženie. Cesta dobrovoľnosti a demokracie neexistuje. Nemôžem sa spoľahnúť ani na to, čo ja považujem za samozrejmé - že akúkoľvek prácu sa má človek snažiť robiť čo najlepšie, ako vie. Na našich úradoch je veľmi často jediným cieľom zbaviť sa spisu. Hocijako. Väčšina ľudí nikde inde ako na našom úrade nikdy nerobila, preto nemajú s čím porovnať (niektorí by v súkromnej firme neprežili...). Hneď v prvých dňoch mi kolegyne na úrade „vysvetlili“, že mam chybný názor, keď tvrdím, že nám ide o ŽP. Lebo vraj my sa nemáme starať o ŽP, my máme robiť výkon štátnej správy! Na druhej strane, ani to nerobíme poriadne... Pritom úrad má reálne možnosti, ako ovplyvniť chod vecí, a to aj napriek deravej legislatíve. A to nehovorím o prekvapení kolegýň, keď sme prvýkrát začali konať z vlastného podnetu, lebo som si pri obhliadke drevín všimla aj skládku....“
- str. 51 - povinnosť maž zavedený zber papiera, skla, plastov a kovov je kodifikovaná už v súčasnom zákone o odpadoch (§ 39 ods. 14).
- str. 61 - O11 - Podporovať rozširovanie už existujúcich skládok KO s vhodným geologickým hydrologickým ... prostredím pred výstavbou nových skládok. Riešiť aj fakt, že malá skupina obyvateľov môže „znehodnotiť“ predchádzajúcu investíciu v území (obec Veterná Poruba vo vzťahu k skládke TKO Veterná Poruba). Str. 63 - O18 - Pre MVO nie sú dostupné finančné zdroje pre realizáciu takýchto aktivít.

- Žiada doplniť opatrenie : Vypracovať záväznú stratégiu pre likvidáciu nelegálnych skládok odpadov v SR (ich úplná likvidácia z krajiny do konca roku 2015) a zaviesť hodnotenie OUŽP podľa kritérií vlastnej iniciatívy pri riešení tohto spoločenského problému; Celková zodpovednosť: MŽP SR; Realizácia: MŽP SR, OÚŽP, SIŽP, ŠOP SR, SAŽP, MŠ SR a školy, obce, lesná a vodná stráž, dobrovoľná stráž ochrany prírody, SVP (správcovia tokov), MVO; Monitoring, kontrola, vyhodnocovanie: MŽP SR; Termín plnenia: 2011.
- Vypracovať štandardy pre zavedený separovaný zber odpadov v obci.
- Vypracovať metodický pokyn a plán kontrolnej činnosti pre plnenie základných povinností obce vo vzťahu ku komunálnym odpadom. Celková zodpovednosť: MŽP SR; Realizácia: MŽP SR; Monitoring, kontrola, vyhodnocovanie: MŽP SR, OÚŽP, SIŽP; Termín plnenia: 2011.
- Vytvoriť finančný nástroj pre podporu MVO vo veci realizácie osvetových a propagačných kampaní v odpadovom hospodárstve; Celková zodpovednosť: MŽP SR, MF SR; Realizácia: MŽP SR; Monitoring, kontrola, vyhodnocovanie: MŽP SR Termín plnenia: 2011.
- O 24 a - Nedovoliť novelizáciu zákona o poplatkoch za uloženie odpadov na skládku, ktorá predpokladá využitie takto získaných finančných prostriedkov aj na iný účel než na účely odpadového hospodárstva (vyše 19 000 eur použitých obcou Veterná Poruba na iný účel bez trestno-právnej dohry). Iný účel použitia kodifikovať v Trestnom zákone ako trestný čin.
- O 24 b - zaviesť povinnosť obciam stanoviť poplatok za odpady vo výške skutočných nákladov obce na odpadové hospodárstvo pripadajúcich na jedného obyvateľa v predchádzajúcom roku.
- O 25 - zaviesť prísnu kontrolnú činnosť.
- O 28 - tu podporovať logické združenia obcí, nie jednotlivé obce (budovanie ekonomický a logistický únosných systémov odpadového hospodárstva).
- O 30 - pre tento účel vypracovať štandardy pre nakladanie a hodnotenie účinnosti takéhoto systému.
- O 33 - vypracovať vzorové štandardy pre jednotlivé typy obcí (z hľadiska počtu obyvateľov, typu osídlenia) - základná technická dokumentácia kompostoviska (technický výkres, opis, materiál...) do 10 t, rozpočet, prevádzkový poriadok... a poskytnúť ich obciam (ZMOSu).
- O 41 - doplniť o MVO a vytvoriť pre tento účel finančné nástroje.
- Doplniť opatrenie: Vytvoriť metodický materiál a štandardy pre domáce kompostovanie. Celková zodpovednosť: MŽP SR; Realizácia: obce; Monitoring, kontrola, vyhodnocovanie: MŽP SR ; Termín plnenia: 2011.
- O 46 - doplniť o MVO a vytvoriť pre tento účel finančné nástroje.
- O 47 - doplniť o MVO a vytvoriť pre tento účel finančné nástroje.
- Doplniť: Vytvoriť metodický materiál a štandardy pre zber drobných elektroodpadov na školách a iných verejných miestach (nemocnice). Celková zodpovednosť: MŽP SR, MŠ SR; Realizácia: MŽP SR; Monitoring, kontrola, vyhodnocovanie: MŽP SR; Termín plnenia: 2011.
- O 62 - doplniť o MVO a vytvoriť pre tento účel finančné nástroje.
- Doplniť: Vytvoriť metodický materiál a štandardy pre zber použitých batérií a akumulátorov na školách a iných verejných miestach (nemocnice); Celková zodpovednosť: MŽP SR, MŠ SR; Realizácia: MŽP SR; Monitoring, kontrola, vyhodnocovanie: MŽP SR; Termín plnenia: 2011.
- O 91 - Tu zaviesť povinnosť obcí takýto odpad oddelene zbierať, zhromažďovať a prednostne využívať.
- Doplniť: Vo vzťahu k stavebnému zákonu neskolaudovať stavby, ani drobného charakteru, pri ktorých stavebník nevie zdokladovať odovzdanie stavebného odpadu na zhodnotenie resp. zneškodnenie (vytváranie nelegálnych skládok odpadov). Celková zodpovednosť: MŽP SR; Realizácia: MŽP SR; Monitoring, kontrola, vyhodnocovanie: stavebné úrady, obce; Termín plnenia: 2011.

- Doplniť: Zaviesť systematickú a účinnou kontrolu výkonu § 40 c zákona o odpadoch v praxi; Celková zodpovednosť: MŽP SR; Realizácia: MŽP SR; Monitoring, kontrola, vyhodnocovanie: MŽP SR, OÚŽP, SIŽP; Termín plnenia: 2011.
- Doplniť: Zaviesť povinný zber odpadových olejov v obciach (zberné dvory, intervalové zbory). Celková zodpovednosť: MŽP SR; Realizácia: obce; Monitoring, kontrola, vyhodnocovanie: MŽP SR, OÚŽP, SIŽP; Termín plnenia: 2012.
- 3.4. Kampane na zvyšovanie povedomia a poskytovanie informácií v oblasti odpadov - Túto časť pokladáme iba za proklamačnú a deklaratívnu, nevychádzajúcu z reálnej situácie v SR, pretože:
 - Na celoštátnej či miestnej úrovni bolo v rokoch 2006 - 2010 realizovaných minimum informačných a vzdelávacích kampaní zastrešených väčšinou MVO a realizovaných zo súkromných a zahraničných finančných zdrojov.
 - Vzdelávacia relácia „Separé“, produkčne realizovaná súkromnou spoločnosťou, je sporadická a len na okraj, paradoxne neexistuje ľahko prístupný internetový archív doteraz natočených častí, ktoré by mohla využívať verejnosť, školy ...
 - Na celoštátnej či miestnej úrovni neexistujú dlhodobé a stabilné finančné zdroje pre realizáciu kampaní, osvetu a vzdelávania. Deklarované finančné zdroje sú z hľadiska odpadového hospodárstva nedostupné resp. iným spôsobom obmedzené (účel použitia, oprávnený žiadateľ...).
 - Operačný program Životné prostredie
 - Environmentálne mimovládne organizácie boli „vyhodené“ praktický zo všetkých prioritných osí ako oprávnení žiadateľa (akt pomsty za úlohu „verejného strážcu“), pričom k časti priorit by mali čo povedať (napr. implementácia Rámцovej smernice o vodách predpokladá spoluprácu s verejnosťou, Odpadové hospodárstvo vyžaduje kvalitnú osvetu a propagáciu).
 - Oprávnení žiadateľa OPŽP časť „propagácia“ podceňujú resp. chápu ako značne neadresné PR aktivity prezentácie projektu ...
 - Nórsky finančný mechanizmus
 - Dočasný finančný zdroj, vo výške, ktoré neumožňuje saturovať reálne potreby environmentálnych mimovládnych organizácií, rozdeľovaný prostredníctvom výziev vyhlasovaných sprostredkovateľom. Odpadové hospodárstvo nie je v tomto mechanizme jedinou prioritou programu (konkurencia tém).
 - Vysoká byrokracia (nad rámec požiadaviek EÚ a neporovnateľná so susednými krajinami - Poľsko, ČR ...), vysoký stupeň zasahovania Úradu vlády SR do implementácie projektu (dodatočné dodatky k zmluve, nedôvera voči MVO, a pod.).
 - Environmentálny fond
 - Sú úplne nekriticky podporované projekty rezortných organizácií MŽP SR (SAŽP, SMOPAJ) a úplne neznámych MVO (viď. rok 2010).
 - Recyklačný fond
 - Environmentálne MVO prakticky nie sú žiadateľmi, a to aj napriek tomu, že by min. v oblasti osvetu a propagácie vedeli poskytnúť kvalitnejšie a lacnejšie služby.
 - Spôsob „refundácie“ už vynaložených nákladov je pre väčšinu miestnych MVO ekonomický nezvládnuteľný.
 - Výnos z lotérií
 - Finančné prostriedky sú poskytované iba na rozvoj športu.
- Ministerstvo životného prostredia SR - „Zelený projekt“ Ročne k dispozícii cca 10 000 až 33 000 eur.
 - Projekty úzko viazané na rôzne revitalizačné programy, kde je nutná koordinácia zo ŠOP SR (ide o v podstate o skrytý finančný nástroj ŠOP SR).
 - Odpadové hospodárstvo nie je oblasťou podpory.
- Ministerstvo školstva SR - „Enviroprojekt“ Ročne k dispozícii cca 66 000 až 166 666 eur. Žiadateľmi môžu byť školy, nie MVO.
 - Odpadové hospodárstvo nie je oblasťou podpory.
- 4.3. Systémy zberu odpadu (str. 97).

- Umožniť kombináciu množstevného a paušálneho zberu v obciach.
- Množstevné zbery sú využívané minimálne nakoľko bez účinnej kontroly vedú k vytváraniu nelegálnych skládok odpadov resp. spaľovaniu odpadov v domácich peciach.
- Elektroodpady: Zavedené systémy nepokladáme za dostatočné a ľahko dostupné pre značne konformne sa správajúce sa obyvateľstvo. Je potrebné podporovať zavádzanie zberu drobných elektroodpadov, batérií... na ľahko dostupných verejných miestach (školy, nemocnice, prevádzky mobilných operátorov ...).
- Odpadové oleje: Neexistuje štatistika „vypálených“ konzumných olejov, ktoré končia v kanalizácii a následne, v lepšom prípade, v ČOV, v horšom prípade vo vodnom roku (rozpor s Rámcovou smernicou o vode). Je potrebné podporovať zber olejov v obciach (zberné dvory, intervalový zber).
- Opotrebované pneumatiky: Sú bežnou súčasťou nelegálnych skládok odpadov resp. divokých „adrenalinových parkov“ - motorky, motokáry ... (roztrúsené po krajine).
- Zelené odpady: Nie je pravda. V mnohých obciach by pri dôslednej kontrole nevedeli preukázať zákonné nakladanie s tzv. zeleným odpadom.
- BRO: Mnohé obce si implementáciu Stratégie nakladania s BRO nechávajú opätovne na poslednú chvíľu a potom iniciujú tlak cez ZMOS na zmäkčenie opatrení.
- Stavebný a demolačný odpad: Významná súčasť nelegálnych skládok odpadov. Vydávanie kolaudačného rozhodnutia nie je spojené s kontrolou dokladov, či stavebník odovzdal predmetné odpady na zhodnotenie či zneškodnenie.

28. **Dubnická Environmentálna Skupina** (list zo dňa 28. 07. 2011)

- Nie sú kvantifikované (v %) ciele pre jednotlivé spôsoby nakladania s celkovým množstvom odpadov v SR v jednotlivých rokoch plánovacieho obdobia. Každoročne by sa malo vyhodnocovať dosahovanie týchto cieľov a v prípade nedosahovania prijímať nápravné, resp. účinnejšie opatrenia na ich dosahovanie.
- Bezodkladne, najneskôr do konca roka 2012 zaviesť vo všetkých obciach SR separovaný zber minimálne pre papier, kov, plast a sklo. Uvedená povinnosť platí pre obce už od 01. 01. 2010. Nie je žiadny akceptovateľný objektívny dôvod na odklad tejto povinnosti na rok 2015.
- Pre biologicky rozložiteľné komunálne odpady sú navrhnuté ciele pre roky 2013 a 2020. Treba doplniť aj cieľ pre rok 2015, keďže sa navrhuje POH SR do r. 2015 a aby sa dal vyhodnotiť tento cieľ na konci plánovacieho obdobia.
- Doplniť termín dokedy je povinnosť zaviesť separovaný zber biologických odpadov.
- Rozšíriť zodpovednosť za realizáciu opatrenia O.6. (- zaviesť prvky životného cyklu do výrobkovej politiky...) na všetkých výrobcov, nie len na výrobcov elektrozariadení.
- Na konci opatrenia O.11. doplniť za slová „... sprísniť požiadavky na umiestnenie skládky“ nasledovný text „(len na územia hydrogeologicky vhodné pre umiestňovanie skládok odpadov (viď Mapy vhodnosti), kde prírodné horninové prostredie predstavuje prirodzenú geologickú bariéru s parametrami minimálne na úrovni požadovanej príslušnou legislatívou.)“. Zodpovednosť za realizáciu tohto opatrenia rozšíriť okrem MZP SR, aj na KUŽP, OÚŽP, SIŽP, VÚC a samosprávy.
- V opatrení O.24. písm. a) doplniť na koniec text: „V novom zákone o poplatkoch za uloženie odpadov ustanoviť, že:
 - Výška poplatkov bude stanovená od miery účinnosti separovaného zberu.
 - Príjmy z poplatkov budú obce viesť na samostatnom bankovom účte.
 - Poplatky sa rozdelia medzi všetky samosprávy, ktoré uložia odpady na skládku odpadov, v takom pomere, v akom uložia odpady, pričom samospráva, na území ktorej sa skládka odpadov nachádza, dostane 20 % z celkovej výšky poplatkov).
 - Poplatky budú v obciach účelovo viazané na podporu predchádzania vzniku odpadov, ich opätovného používania, separovaného zberu alebo kompostovania.
- V opatrení O.24. písm. b) doplniť na koniec text: „miestny poplatok za KO a DSO vyrubovať výlučne na základe množstevného zberu (t. j. priamo úmerne produkcii odpadov pôvodcu) pričom sa umožní, aby poplatok obsahoval fixnú aj pohyblivú zložku. Umožniť

samosprávam určenie takej štruktúry a spôsobu výberu miestneho poplatku za KO a DSO, aby mohli lepšie zohľadňovať miestne podmienky a efektívnejšie dosahovať ciele programu odpadového hospodárstva obce. Príjmy samosprávy z miestneho poplatku za KO a DSO musia plne pokryť jej výdavky na nakladanie s KO a DSO (po odrátaní všetkých ostatných príjmov obce súvisiacich s jej odpadovým hospodárstvom).“

29. **Priatelia Zeme (SPZ)** (list zo dňa 27. 07. 2011)

- Dokument považujeme vo všeobecnosti za príliš málo konkrétny. Viaceré formulácie navrhovaných cieľov a opatrení pôsobia nejednoznačne, vágne a pôsobia účelovo z hľadiska vyhodnocovania plnenia navrhovaných cieľov a opatrení.
 - Autori sa rozhodli v POH uvádzať minimum konkrétnych údajov, a mnohé časti odpadového hospodárstva boli dokonca vynechané. Príkladom môže byť absencia podpory predchádzania vzniku a škodlivosti odpadov najmä pri komunálnych odpadoch, alebo úplné vynechanie podpory domáceho kompostovania.
 - Pri takto spracovanom dokumente je len ťažko predpokladať jeho vplyv na napĺňanie stanovených cieľov odpadového hospodárstva. Otázkou tiež zostáva, ako je možné vyhodnotiť vplyvy niečoho, čo nie je jasné, konkrétne, presné a s nejasným časovým určením.
 - Taktiež samotné POH vôbec nerieši otázku záväznosti pre neštátne subjekty, a to napriek tomu, že sú neštátne subjekty realizátorom mnohých opatrení.
 - Navrhujeme preto vyriešiť otázku záväznosti POH, doplniť niektoré chýbajúce oblasti odpadového hospodárstva a skonkretizovať opatrenia. Podrobnosti uvádzame v nasledujúcich, konkrétnych pripomienkach.
 - Taktiež navrhujeme do POH uviesť konkrétne opatrenie - pripraviť Realizačný plán POH, a to do 4 mesiacov od schválenia POH vládou SR.
 - str. 5 - V poslednom odseku sa uvádzajú zdroje údajov použité na prípravu POH. Chýba v nich Stratégia obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov. Pritom podľa kapitoly 3.2.3 POH, POH z nej vychádza. Navrhujeme ju sem pridať.
 - str. 51 - „Hlavným cieľom odpadového hospodárstva SR do roku 2015 je minimalizácia negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie, ako aj obmedzovanie využívania zdrojov a uprednostňovať praktické uplatňovanie hierarchie odpadového hospodárstva, ktorá je definovaná v článku 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc:
 - a) predchádzanie vzniku,
 - b) príprava na opätovné použitie, ...“
- K tomuto hlavnému cieľu sa nedá priradiť prakticky žiadne opatrenie. Navrhujeme preto pridať opatrenia, vedúce k naplneniu tohto cieľa (napr. legislatívna a finančná podpora domáceho kompostovania, legislatívna podpora opakovane použiteľných obalov na nápoje, zriadenie centier opätovného používania, ...).
- str. 51 - „- do roku 2015 zaviesť vo všetkých obciach SR triedený zber minimálne pre papier, kov, plast a sklo;“ - považujeme za nesprávne a antiproduktívne stanovovať nové termíny do cieľov, ktoré už podľa súčasnej legislatívy mali byť splnené (aj na strane 64 sa konštatuje jeho splnenie). Preto navrhujeme tento cieľ odstrániť.
 - str. 52 - „- do roku 2015 zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, kov, plasty a sklo a podľa možnosti z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na 25 % hmotnosti vzniknutých odpadov.“ Predpokladáme, že tento cieľ vychádza zo znenia Smernice EP a Rady 2008/98/ES o odpade, ktorá požaduje od členských štátov do roku 2020 zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu na 50 % hmotnosti komunálneho odpadu. Vychádza ale z chybnéj úvahy, že je rovnako náročné dosiahnuť prípravu na opätovné použitie a recykláciu s účinnosťou 25 % komunálneho odpadu, ako zvýšenie účinnosti na 50 %. V skutočnosti ale nie sú tieto dva ciele rovnako náročné. Prvý cieľ je relatívne malo

náročný a dá sa v jednotlivých obciach dosiahnuť jednoduchými opatreniami aj za menej ako 5 rokov. Existujú obce ktoré ho už dosahujú. Druhý cieľ je už pomerne náročný, treba mu venovať zvýšenú pozornosť a dosiahnuť ho od roku 2015 do roku 2020 bude mimoriadne náročné. Na Slovensku ho dosahuje, respektíve prekračuje len jedna obec. Navrhujeme preto, aby bol cieľ v návrhu POH upravený na ambicióznejších 35 % a rovnomerne z hľadiska náročnosti tak rozložil záťaž, akú cieľ v roku 2020 predstavuje, na obe obdobia.

- str. 52 - „Pre biologicky rozložiteľné komunálne odpady sú stanovené nasledovné ciele (v zmysle požiadaviek smernice Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999 o skládkach odpadov): ...“ a kapitola 3.1.2 - Nechápeme, prečo tu nie sú uvedené konkrétnejšie ciele vychádzajúce zo Stratégie obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov, ktorá bola vypracovaná presne za účelom reálneho aplikovania oboch tu spomínaných smerníc. Navrhujeme preto ciele v POH nahradiť cieľmi zo Stratégie obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov.
- str. 55 - „- do konca roka 2015 zvýšiť prípravu na opätovné použitie, recykláciu a zhodnotenie stavebného odpadu (s výnimkou odpadu 17 05 04 zemina a kamenivo kategórie O) najmenej na 35 % hmotnosti vzniknutého odpadu“. Podobne ako Pripomienka 4. Dosiahnuť 35 % mieru opätovného použitia, recyklácie a zhodnotenia stavebného odpadu nie je rovnako náročné ako 70 %. Navrhujeme preto v POH upraviť cieľ na 45 %.
- Kapitola 3.1.10 Ciele pre odpadové oleje sa obsahovo vymyká z kontextu kapitol v časti 3.1. Ako jediná sa venuje definíciám prúdu odpadu, ktorý popisuje. Navrhujeme ju obsahovo zosúladiť s ostatnými kapitolami časti 3.1.
- str. 58 - „3.2.1 Opatrenia na minimalizáciu vplyvu odpadov na zdravie ľudí a na životné prostredie.“ Navrhujeme vynechať bodku na konci a doplniť „... a zvýšenie prípravy na opätovné používanie.“. Zároveň žiadame doplniť do tejto kapitoly opatrenie tohto znenia: „O.X. podporiť domáce kompostovanie zavedením legislatívnych a finančných opatrení, ako aj osvetovou činnosťou medzi zástupcami samospráv“.
- „O.1. najneskôr do 12. decembra 2013 prijať Program predchádzania vzniku odpadov v SR do roku 2020 v zmysle požiadaviek článku 29 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc;“ Aj keď ide o trochu zbytočné opatrenie, nakoľko táto povinnosť aj tak vyplýva z uvedenej smernice o odpade, navrhujeme iba malú úpravu, upozorňujúcu na zapojenie verejnosti. Za slová „... článku 29...“ preto navrhujeme doplniť slová „...a článku 31...“.
- „O.2. podporovať zavádzanie nových technológií, ktoré sú založené na báze máloodpadových alebo bezodpadových technológií; k tomu je potrebná podpora výskumu a vývoja v tejto oblasti“ - Príliš všeobecné. Navrhujeme doplniť, o aký druh podpory sa jedná (legislatívna, finančná,...) a kto z dvoch realizátorov bude realizovať jednotlivé druhy podpory. Taktiež navrhujeme doplniť medzi realizátorov Ministerstvo hospodárstva a Ministerstvo financií.
- „O.3. pri schvaľovaní prevádzok nových technológií na zhodnocovanie alebo zneškodňovanie odpadov zohľadňovať požiadavky najlepších dostupných technológií aj pre tie prevádzky, ktoré nepodliehajú integrovanému povoľovaniu podľa zákona č. 245/2003 Z. z.; zohľadňovať požiadavky komplexnosti spracovania odpadu od počiatku do maximálneho štádia zhodnotenia odpadu.“ V opatrení sa vyskytuje nejasný pojem „...zohľadňovať požiadavky...“. Aby sa predišlo zbytočným nejasnostiam a prípadným rôznym výkladom na úrovni realizátorov, navrhujeme toto opatrenie upraviť tak, aby k termínu prijatia nového zákona o odpadoch vznikla realizátorom zákonná povinnosť schvaľovať takéto zariadenia len ak spĺňajú požiadavky BAT technológií.
- „O.4. vytvoriť podmienky pre stanovenie stavu konca odpadu pre vybrané odpady, priamym materiálovým využitím ...“ Nie je jasné, aké podmienky sa majú vytvárať. Navrhujeme preto, aby boli konkrétnejšie špecifikované.
- „O.5. podporovať inovatívne technológie, ktoré umožnia využiť činnosti zhodnotenia odpadov niektorou z činností R2 – R11, tak aby sa na výstupe takejto činnosti zvýšil podiel

- výstupu ako suroviny a nie ako odpadu; - Príliš všeobecné. Navrhujeme doplniť, o aký druh podpory sa jedná (legislatívna, finančná,...).
- Pripomienka 14 - „O.6. zaviesť prvky životného cyklu do výrobkovej politiky (napr. v zmysle požiadaviek zákona č. 665/2007 Z. z. o environmentálnom navrhovaní a používaní výrobkov využívajúcich energiu - zákon o ekodizajne); ... Termín plnenia: priebežne“ - Priebežné plnenie tohto opatrenia považujeme za neodkondrolovateľné. Navrhujeme preto konkrétny termín, do kedy majú byť zavedené prvky životného cyklu do výrobkovej politiky.
 - „O.7. podporovať pri výrobe výrobkov náhradu materiálov obsahujúcich nebezpečné látky za menej nebezpečné ...“ - Príliš všeobecné. Navrhujeme doplniť, o aký druh podpory sa jedná (legislatívna, finančná,...).
 - „O.8. používať menšie množstvo materiálov na výrobky, s dôrazom na šetrenie zdrojov;“ - Opatrenie považujeme za nevykonateľné, nakoľko realizátormi majú byť výrobcovia a opatrenie nestanovuje žiadny spôsob motivácie výrobcov. Navrhujeme preto, aby toto opatrenie stanovalo minimálne zavedenie legislatívnych a finančných opatrení, ktoré budú motivovať výrobcov používať menšie množstvo materiálov na výrobky.
 - „O.9. podporovať dobrovoľné nástroje environmentálnej politiky ako environmentálne manažérstvo, zelené verejné obstarávanie, programy čistejšej produkcie a pod.; k tomu je potrebné dôsledne uplatňovať princípy schválené v dokumentoch, ktoré boli v tejto oblasti schválené vládou SR (napríklad Národný akčný plán pre zelené verejné obstarávanie, Postupnosť (Roadmap) implementácie Akčného plánu pre environmentálne technológie (ETAP) v SR a i.);“ Zdá sa nám zvláštne, ak Ministerstvo životného prostredia chce podporovať dobrovoľné nástroje environmentálnej politiky, ale samo nejde príkladom. Navrhujeme preto, aby sa uvedené opatrenie upravilo tak, aby sa v ňom doplnila povinnosť pre orgány štátnej správy a samosprávy používať dobrovoľné nástroje environmentálnej politiky s konkrétnym termínom plnenia. Pre súkromný sektor navrhujeme špecifikovať druh podpory, keďže to opäť nie je uvedené v návrhu opatrenia. (Mimochodom, Vláda SR sa píše s veľkým V.)
 - „O.10. pripraviť podmienky na znevýhodnenie skládkovania odpadov pred ich energetickým zhodnotením a inými druhmi zhodnotenia;“ Navrhujeme upraviť toto opatrenie tak, že sa bodkočiarka na konci nahradí čiarkou a doplní sa text „..., a pred prípravou na opätovné používanie a predchádzaním vzniku a škodlivosti odpadov;“.
 - „O.11. pri návrhoch na výstavbu nových skládok odpadov vždy podrobne posúdiť potrebu takejto výstavby v regióne, ako aj sprísniť požiadavky na umiestnenie skládky;... Termín plnenia: priebežne“ - Keďže orgány nemôžu konať nad rámec stanovený zákonom, predpokladáme, že opatrenie smeruje k tomu aby sa zmenila legislatíva v oblasti posudzovania a povoľovania nových skládok. Teda ide o minimálne novelu zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia; zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch; zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie; zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku a prípadné menšie zmeny ďalších zákonov. Preto nás prekvapuje priebežný termín plnenia. Navrhujeme opatrenie preformulovať tak, aby bolo jasné že ide o zavedenie legislatívnych opatrení. Taktiež navrhujeme zmeniť termín na konkrétny dátum, do kedy majú byť prijaté tieto legislatívne opatrenia.
 - „O.12. podporovať výrobu alternatívnych palív vyrobených z odpadu v rámci podpory využívania obnoviteľných zdrojov energie vtedy pokiaľ nie je možné ich materiálové zhodnotenie. Energetické zhodnotenie nezvýhodňovať pred existujúcim materiálovým zhodnotením.“ - Príliš všeobecné. Navrhujeme doplniť, o aký druh podpory sa jedná (legislatívna, finančná,...). Navyše navrhujeme doplniť, že sa najprv pripraví chýbajúce štandardy alternatívnych palív vyrobených z odpadu a do termínu plnenia doplniť konkrétny termín ich prípravy. V poslednej vete ešte navrhujeme odstrániť bodku, a doplniť slová „..., a pred prípravou na opätovné používanie a predchádzaním vzniku a škodlivosti odpadov;“.
 - „O.13. podporovať inovatívne technológie, ktoré umožnia energeticky zhodnotiť odpady;“ - Predchádzajúce opatrenie, je v podstate len konkrétny príklad tohto opatrenia, takže by

bolo logické ich spojiť. Ak však ostane toto opatrenie samostatné, navrhujeme doplniť o aký druh podpory sa jedná (legislatívna, finančná,...). Taktiež navrhujeme odstrániť bodkočiarku na konci a doplniť slová „...“, pokiaľ nie je možná alebo efektívna ich recyklácia alebo ich príprava na opätovné použitie;“.

- „O.14. spaľovať komunálne odpady v zariadeniach s energetickým využitím;“ Opatrenie v tomto znení nezohľadňuje odpadovú hierarchiu. Navrhujeme preto nasledujúce znenie: „O.14. spaľovať komunálne odpady len v zariadeniach s energetickým využitím, pokiaľ nie je možná alebo efektívna ich recyklácia alebo ich príprava na opätovné použitie;“.
- „O.15. zlepšiť efektívnosť zberu nebezpečných odpadov; ... Termín plnenia: priebežne“ - Toto opatrenie je typickým príkladom prílišnej všeobecnosti. Nie je jasné, či má ísť o legislatívnu alebo finančnú podporu zlepšenia, ale nie je stanovený ani termín, do kedy má zlepšenie nastať. Navrhujeme preto presnejšie definovať, ako zlepšiť efektívnosť zberu nebezpečných odpadov a konkrétne termíny na ich splnenie.
- „O.16. zabezpečiť plnenie cieľov pre odpady zo zdravotnej starostlivosti prijatých v Stratégii nakladania s odpadmi zo zdravotnej starostlivosti, ktorú prerokuje vláda SR;“ - Opäť veľmi všeobecné opatrenie. Navrhujeme, aby bolo základné smerovanie k plneniu cieľov načrtnutých už v POH. Navrhujeme tiež upraviť koniec opatrenia tak, aby sa realizátori museli riadiť Stratégiou nakladania s odpadmi zo zdravotnej starostlivosti nie po prerokovaní, ale až po schválení Vládou SR.
- Pripomienka 25 - „O.17. zabezpečiť plnenie cieľov pre vybrané prúdy nebezpečných odpadov prijatých v Stratégii nakladania s nebezpečnými odpadmi, ktorú prerokuje vláda SR;“ Navrhujeme, aby bolo základné smerovanie k plneniu cieľov načrtnutých už v POH. Navrhujeme tiež upraviť koniec opatrenia tak, aby sa realizátori museli riadiť Stratégiou nakladania s nebezpečnými odpadmi nie po prerokovaní, ale až po schválení Vládou SR.
- „O.18. využívanie kampaní na plnenie cieľov POH kvalitne organizovaných s ohľadom na jednotlivé cieľové skupiny, miestne podmienky a predmet kampane; ... Termín plnenia: priebežne“ - Takto všeobecne naformulované je toto opatrenie bezzubé. Pri tomto znení vlastne nikto nemá žiadnu povinnosť realizovať osvetovú kampaň. Vzhľadom na priebežný termín, ako aj pestrosť realizátorov, je tu veľmi potrebná bližšia špecifikácia, ak má byť opatrenie reálne vykonané. Navrhujeme preto v opatrení stanoviť povinnosť vykonávať tieto kampane, legislatívne a finančne zabezpečiť podporu opatrenia a stanoviť konkrétne termíny a zameranie pre kampane.
- „O.19. každoročné vyhodnocovanie plnenia cieľov stanovených v tomto dokumente podľa Metodiky na vyhodnocovanie POH SR vrátane súboru indikátorov, vypracovaného SAŽP COHEM;“ - Takéto vyhodnocovanie bez vyvedenia zodpovednosti za neplnenie opatrení je zbytočné. Navrhujeme preto opatrenie upraviť tak, aby bola po každoročnom vyhodnutení aj každoročne vyvedená zodpovednosť za neplnenie opatrení. Navyše si myslíme, že veľké množstvo opatrení je z dôvodu ich všeobecnosti nekontrolovateľná.
- Str. 64 „Do roku 2015 musí SR zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, kov, plasty a sklo a podľa možnosti z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na celkovo 25 % podľa hmotnosti.“ - Ide o opakovanie cieľa zo strany 52, navyše je úvaha, z ktorej toto konštatovanie vychádza, chybné. Podrobnejšie viď pripomienka 4.
- „O.23. obce sa musia vyrovnávať so skutočnosťou, že environmentálne vhodné nakladanie s odpadmi v súlade s novou hierarchiou odpadového hospodárstva je finančne náročnejšie ako skládkovanie a túto skutočnosť musia správne komunikovať s občanmi;“ - Toto opatrenie považujeme za úplne nevhodné. Vychádza z nepravdivých údajov, pretože úvaha o finančnej náročnosti platí len pri niektorých druhoch odpadov. Navyše je do istej miery konfrontačné s inými opatreniami POH, najmä O.10., O.11., O.24.,... . Toto sú opatrenia, ktoré majú podstatne zvýhodniť environmentálne vhodné nakladanie s odpadmi v porovnaní s environmentálne nevhodným. Pokiaľ sa tieto opatrenia úspešne zrealizujú, tak úvaha, z ktorej toto opatrenie vychádza, bude úplne nepravdivá. Vo všeobecnosti, environmentálne vhodné nakladanie s odpadmi je finančne nevýhodné len ak rôzne opatrenia a legislatíva nereflexujú dostatočne hierarchiu odpadového hospodárstva.

Opatrenie obsahuje aj ďalšie nedostatky. Nie je jasné, ako a kto donúti obce sa „vyrovnať so skutočnosťou“. Taktiež hierarchia odpadového hospodárstva nie je nová, aj v slovenskej legislatíve je minimálne od roku 2001. Navrhujeme preto toto opatrenie úplne vypustiť.

- „O.24. je potrebné prehodnotiť ekonomické nástroje v odpadovom hospodárstve smerom k ekonomickým tlakom podporujúcim separáciu v obciach, najmä a. vypracovať nový zákon o poplatkoch za uloženie odpadov, pretože zákon č. 17/2004 Z. z. sa ukázal ako neúčinný nástroj na znižovanie množstva odpadov ukladaných na skládky; b. novelizovať zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, najmä zrušiť hornú hranicu sadzby poplatku v § 78;“.
- Navrhujeme v úvode opatrenia doplniť za slová „...podporujúcim separáciu v obciach...“ slová „... a prípravu na opätovné používanie a predchádzanie vzniku a škodlivosti odpadov;“. Taktiež tu upozorňujeme, že v písmene b. sa konečne nejaký návrh v POH vyjadruje dostatočne konkrétne, minimálne takto by mali vyzerat všetky opatrenia. Sme presvedčení, že by mali byť zrušené všetky obmedzenia výšky sadzby poplatku (spodná aj horná hranica) a naopak by mala byť povinnosť pre obce stanoviť miestny poplatok za KO a DSO v plnej výške nákladov na OH v obci (po odrátaní príjmov).
- „O.25. z prostriedkov Recyklačného fondu, Environmentálneho fondu a cez výrobcov, dovozcov, oprávnené organizácie, kolektívne organizácie a recyklátorov treba podporovať projekty zamerané na zavedenie a zefektívnenie separovaného zberu a následnej recyklácie vytriedených zložiek. Preukázanie materiálového toku musí byť základným kritériom pre získanie finančnej podpory;“ - Na konci opatrenia navrhujeme odstrániť bodkočiarku a doplniť „...pravidlá pre získanie finančnej podpory musia byť čo najviac transparentné, aby nevznikali žiadne pochybnosti o spôsobe pridelenia a aby existovala pre subjekty odpadového hospodárstva plánovacia istota“. Tiež realizátori opatrenia nekorešpondujú s textom opatrenia. Navrhujeme tam doplniť kolektívne systémy, výrobcov a dovozcov.
- „O.26. zlepšiť spoluprácu oprávnených organizácií a obcí pri zbere papiera a lepenky formou zmluvného zabezpečenia financovania separovaného zberu odpadov z obalov v obci oprávnenou organizáciou;“ Je ťažko pochopiteľné, prečo sa toto opatrenie vzťahuje len na papier a lepenku a prečo nepristupuje rovnocenne k oprávneným organizáciám a Recyklačnému fondu. Navrhujeme ho preto upraviť tak aby rovnocenne pristupovalo k oprávneným organizáciám a Recyklačnému fondu. Taktiež ho požadujeme upraviť alebo doplniť ďalšie opatrenia, vzťahujúce sa na ostatné prúdy odpadov.
- „O.27. kontrolou plnenia povinností obcí zabezpečiť separovaný zber (podľa § 39 ods. 14 zákona o odpadoch);...“ Navrhujeme z opatrenia vypustiť odvolanie na konkrétny paragraf súčasného zákona o odpadoch, nakoľko to po prijatí nového zákona o odpadoch bude zbytočne máť.
- „O.28. podporovať zakúpenie techniky na separovaný zber odpadu v obciach z prostriedkov Environmentálneho fondu;“ - Nie je jasné, prečo opatrenie navrhuje podporovať zakúpenie len techniky a nie aj napríklad nádob, vriec a podobne. Navrhujeme toto opatrenie doplniť.
- „O.29. zaviesť separovaný zber šatstva (20 01 10) a textílií (20 01 11) v obciach; ... Termín plnenia: priebežne“ - Aj keď toto opatrenie považujeme za dobré, zároveň ho považujeme za nedostatočne formulované. Navrhujeme doplniť, či to bude zavedené ako zákonná povinnosť, alebo len dobrovoľná (v takom prípade opatrenie nemá zmysel, nakoľko dobrovoľne môžu obce zaviesť separovaný zber už teraz). Ďalej navrhujeme doplniť štandardy takéhoto separovaného zberu, teda kedy bude separovaný zber šatstva a textílií separovaným zberom (stačí jeden kontajner v celej obci, alebo mobilný zber, alebo vrecový zber). Taktiež termín priebežne je nezmyselný, mal by byť podobne ako pri iných prúdoch daný termín, do ktorého musia všetky obce zaviesť separovaný zber šatstva a textílií v minimálnych štandardoch. Zároveň tu upozorňujeme, že Slovensko nemá momentálne dostatočné spracovateľské kapacity na takýto zber, ani mechanizmy jeho

finančnej a materiálnej podpory.

- „O.30. zaviesť účinný separovaný zber kuchynského a reštauračného odpadu; ... Termín plnenia: priebežne“ - Kedy bude zber „účinný“, teda aké štandardy musí dosiahnuť? Bude zákonná povinnosť jeho zberu a pre aké subjekty? Navrhujeme upraviť opatrenie tak, aby odpovedalo na tieto otázky. Prečo nie je termínom plnenia rok 2013 v zmysle Stratégie obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov? Navrhujeme upraviť termín plnenia v zmysle Stratégie obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov. Taktiež navrhujeme toto opatrenie presunúť do časti 3.2.3, kam logicky patrí.
- „O.31. separačné systémy technicko-organizačne optimalizovať na miestne podmienky určujúce zloženie komunálneho odpadu (v závislosti od druhu bytovej výstavby);“ Domnievame sa, že z tejto vety nie je vôbec jasné, aké kroky majú realizátori podniknúť na naplnenie opatrenia. Navrhujeme to preformulovať tak, aby bolo jasné aké kroky majú realizátori podniknúť.
- „O.32. zlepšovanie logistiky systémov separovaného zberu podľa miestnych podmienok (komplexné systémy zberu);“ Podľa nášho názoru ide o opatrenie totožné s predchádzajúcim. Navrhujeme ho z návrhu POH odstrániť.
- Str. 69 „Podľa tejto stratégie je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:“ - Podľa tejto stratégie je potrebné realizovať oveľa viac opatrení, ako je v POH uvedených, napríklad na podporu domáceho kompostovania. Navrhujeme ich doplniť.
- „O.33. podporovať komunitné kompostovanie stanovením základných technologických a prevádzkových noriem;... Termín plnenia: 2014“ - V Stratégii obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov je toto opatrenie presne kvantifikované. Navrhujeme túto kvantifikáciu prebrať do POH. Navyše nie je jasné, prečo si spracovateľ stanovil na splnenie cieľa rok 2014. Navrhujeme dať termín plnenia do prijatia nového zákona o odpadoch.
- „O.36. podporovať umiestnenie kompostov na trhu; vypracovať Akčný plán na podporu umiestnenia kompostov z biologicky rozložiteľných odpadov na trhu;... Termín plnenia: 2015“ Chýba tu rovnaké opatrenie pre digestát, navrhujeme ho doplniť. Termín 2015 na vypracovanie Akčného plánu považujeme za nezmyselný, nakoľko na splnenie cieľov v zmysle európskej legislatívy je potrebné riešiť problém biologicky rozložiteľných odpadov skôr a intenzívnejšie. Navrhujeme preto termín plnenia posunúť k termínu prijatia nového zákona o odpadoch.
- „O.37. podporovať projekty na materiálové zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov a biologických odpadov pridelením finančnej podpory z prostriedkov EÚ a Environmentálneho fondu;“ - Keďže POH sa hlási k princípu blízkosti, navrhujeme za slová „...materiálové zhodnocovanie...“ doplniť „..., komunitné kompostovanie a domáce kompostovanie“.
- „O.38. zvýšiť množstvá bioplynu vyrobeného z biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov a z biologických odpadov;“ Navrhujeme preformulovať toto opatrenie tak, aby bolo jasné o aké množstvo bioplynu sa má minimálne výroba zvýšiť.
- „O.39. podporiť budovanie bioplynových staníc, ktoré budú bioplyn vyrábať z odpadov, z prostriedkov európskych fondov a Environmentálneho fondu;“ - V tomto prípade navrhujeme definovať nejakú métu, teda počet podporených bioplynových staníc a ich kapacitu.
- „O.40. podporovať výstavbu integrovaných centier na materiálové a energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov;“ - Navrhujeme špecifikovať bližšie toto opatrenie, najmä koľko centier je potrebné podporiť, a akým spôsobom (legislatívne, finančne,...).
- „O.41. podporovať informačné kampane v obciach zamerané na separáciu komunálnych odpadov vrátane separácie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov;“ - Toto opatrenie je variant O.18., navrhujeme ho teda odstrániť. Navyše trpí rovnakými nedostatkami ako O.18., viď pripomienka 26.
- „O.42. podporovať vývoj a využitie nových technológií,...“ - Navrhujeme doplniť, akým spôsobom podporovať (legislatívne, finančne, ...).

- „O.46. podporovať informačné kampane zamerané na zvýšenie informovanosti obyvateľstva o zákaze zneškodňovania predovšetkým malých domácich spotrebičov spolu s netriedeným komunálnym odpadom;“ - Navrhujeme doplniť opatrenie tak, aby bolo jasné akým spôsobom majú byť kampane podporené. Tiež navrhujeme medzi nositeľov celkovej zodpovednosti a realizátorov doplniť samosprávy, ktoré by mali byť do týchto kampaní zapojené.
- „O.47. podporovať informačné kampane zamerané na zvýšenie informovanosti obyvateľstva o povinnosti odovzdávať elektroodpady do systémov spätného odberu a zberu celé;“ - Navrhujeme spojiť O.46. a O.47. nakoľko ide o dve veľmi blízke opatrenia. Navyše je O.47. nedostatočné, nakoľko najviac elektroodpadu sa rozoberá keď je na ulici. Preto by toto opatrenie malo byť zamerané na zlepšenie systémov zberu elektroodpadu ako aj na zabránenie fyzickým osobám predávať kovy do výkupní.
- „O.48. prehodnotiť postavenie zariadení na zber odpadov vo vzťahu k zberu elektroodpadov;“ - Navrhujeme opatrenie upraviť tak aby aspoň naznačilo, aký cieľ sleduje – zmenu počtu zariadení, zmenu ich efektivity,
- „O.51. spoluprácou oprávnených organizácií a samosprávy zlepšiť úroveň separovaného zberu odpadov z obalov na územiach obcí;“ - Z opatrenia nie je jasné, prečo by sa nemalo vzťahovať aj na Recyklačný fond. Navrhujeme doplniť Recyklačný fond do textu, medzi nositeľov celkovej zodpovednosti a realizátorov. Navyše navrhujeme rovno stanoviť podmienky pre oprávnené organizácie a Recyklačný fond, ktoré musia minimálne splniť pri podpore separovaného zberu v obciach.
- „O.52. pre odpady z obalov uprednostňovať materiálové zhodnotenie; za týmto účelom je potrebné, aby hlavné činnosti R3 boli u odpadov z obalov presnejšie definované,...“ - Presnejšia definícia musí byť zapracovaná v legislatíve. Preto považujeme za nezmysel, aby celkovú zodpovednosť a realizáciu mali na starosť oprávnené organizácie. Navrhujeme to zmeniť na MŽP.
- „O.53. podporovať výrobu tuhých alternatívnych palív z odpadov z obalov tam, kde nie je vhodná alebo kde nie je možná ich recyklácia;“ - Navrhujeme upraviť opatrenie tak, aby ustanovovalo do určitého termínu aj povinnosť stanoviť štandardy pre výrobu tuhých alternatívnych palív z odpadov z obalov. Toto je najlepší spôsob ich podpory.
- „O.55. pre odpady z obalov z plastov stanoviť pravidlá nadefinovanie stavu konca odpadu a vznik suroviny v procese materiálového zhodnotenia odpadu z obalov z plastov činnosťou R3 v súlade s normou STN ISO 15270;“ - Navrhujeme podobné opatrenie nadefinovať pre všetky prúdy odpadov, kde je to možné.
- „O.57. predpoklady zvyšovania miery zhodnocovania odpadov z obalov zlepšovať kvalitnými plánmi prevencie výrobcov obalov;“ - Nie je žiaden dôvod, prečo zvyšovať len predpoklady a nie priamo mieru zhodnocovania. Preto navrhujeme slová „...predpoklady zvyšovania...“ nahradiť slovom „...zvyšovať...“. Zároveň navrhujeme stanoviť minimálne ciele miery zhodnocovania, ktoré by mali tieto kvalitné plány prevencie splniť.
- „O.58. vytvárať podmienky na podporu návratných opakovane použiteľných obalov;“ - Navrhujeme doplniť opatrenie tak, aby požadovalo vytvárať aj podmienky na podporu efektívnych systémov zberu nie opakovane použiteľných obalov, najmä zálohovaním.
- „O.59. podporovať používanie materiálov získaných z recyklovaných odpadov z obalov na výrobu obalov a ďalších výrobkov prostredníctvom zlepšenia trhových podmienok pre takéto materiály;“ - Navrhujeme podobné opatrenie nadefinovať pre všetky prúdy odpadov, kde je to možné. Zároveň navrhujeme aby sa trhové podmienky zlepšili tým, že opatrenie zavedenie povinnosť pre štátnu správu pri zákazkách nakupovať len materiály z recyklovaných materiálov, ak sú na našom trhu.
- „O.60. prehodnotiť postavenie Recyklačného fondu v sektoroch papiera, plastov a skla z hľadiska plnenia limitov pre zber, zhodnotenie a recykláciu odpadov z obalov z týchto materiálov; prehodnotiť existenciu sektora kovových obalov;“ - Keďže sme zástancovia zrovnoprávnenie Recyklačného fondu a oprávnených organizácií, navrhujeme aby boli súčasťou prehodnocovania podľa tohto opatrenia.
- „O.62. zabezpečiť informačné kampane pre obyvateľstvo na podporu zberu použitých

batérií a akumulátorov;“ - Pokiaľ nebude toto opatrenie premietnuté do legislatívy, nemajú povinné osoby veľkú motiváciu realizovať takéto kampane.

- „O.68. sprísniť kontrolu so zameraním na výrobcov, ktorí nie sú zapísaní v Registri výrobcov batérií a akumulátorov (tzv. free-riderov) a ktorí si neplnia zákonné povinnosti vyplývajúce zo zákona o odpadoch; sprísniť kontrolu aj na výrobcov, ktorí sú zapísaní v Registri výrobcov batérií a akumulátorov, ktorí si však neplnia zákonné povinnosti vyplývajúce zo zákona o odpadoch alebo neplnia v plnom rozsahu;“ - Toto je veľmi rozumné opatrenie, ktoré by sa malo týkať všetkých prúdov odpadov, ktorých sa týka problém neplnenia zákonných povinností. Navrhujeme preto podobné opatrenie ustanoviť aj pre ostatné prúdy odpadov.
- „O.69. pri spracovaní a vyhodnocovaní údajov o batériách a akumulátoroch a o použitých batériách a akumulátoroch využívať aj údaje zbierané neziskovým združením REBAT.“ - Ak nemá POH vzbudzovať dojem, že neoprávnene zvyhodňuje niektoré organizácie, malo by mať zoznam všetkých podobných organizácií, nie len jedno vybrané pri jednom prúde odpadov.
- „O.73. dôsledne uprednostňovať recykláciu a zhodnocovanie súčiastok a materiálov, ktoré sa získali demontážou starých vozidiel u spracovateľov starých vozidiel;“ „O.74. dôsledne uprednostňovať recykláciu a zhodnocovanie súčiastok, materiálov, komponentov a častí vozidiel, ktoré sa získali pri činnosti spracovania starých vozidiel u spracovateľov starých vozidiel;“ - Tieto dve opatrenia sú nezmyselne rozdelené, navrhujeme ich zlúčiť.
- „O.86. zaviesť triedenie odpadov priamo v mieste jeho vzniku;“ - Toto opatrenie má zmysel, len ak bude ako legislatívna povinnosť, ktorú zavedenie MŽP. Navrhujeme v tomto duchu upraviť znenie opatrenia.
- „O.87. podporovať výskum a vývoj v oblasti recyklácie, opätovného použitia alebo spätného získavania materiálov zo stavebných a demolačných odpadov;“ Navrhujeme upraviť znenie pripomienky tak, aby bolo jasné o akú podporu ide (legislatívnu, finančnú,...).
- „O.90. pri stavebných prácach financovaných z verejných zdrojov (predovšetkým pri výstavbe dopravných komunikácií a infraštruktúry) využívať upravený stavebný a demolačný odpad, výrobky vyrobené z recyklovaných odpadov za podmienky, že spĺňajú funkčné a technické požiadavky, prípadne stavebné materiály (výrobky) pripravené zo stavebných a demolačných odpadov; túto požiadavku zahrnúť do podmienok verejného obstarávania;“ - Ako sme už uvádzali napr. v pripomienke 57, takéto podobné opatrenia by mali byť pre všetky prúdy odpadov. Napríklad pri diaľniciach alebo revitalizácii centier miest by mal byť obdobne využívaný aj kompost.
- „O.91. nakladanie s drobnými stavebnými odpadmi z komunálnych odpadov stanovia samostatne obce vo VZN; MŽP SR vydá pre samosprávy usmernenie;...Termín plnenia: 2012“ - VZN by nemalo byť založené na usmernení, ale na zákone resp. vyhláske. Navrhujeme preto upraviť v tomto duchu opatrenie, a zároveň určiť dokedy musí ministerstvo takúto legislatívnu úpravu prijať.
- „O.97. zvyšovať množstvo vyzbieraných odpadových olejov a zaviesť ich oddelený zber podľa druhov;“ - Navrhujeme opatrenie upraviť tak, aby smerovalo k vzniku povinnosti zaviesť zber odpadových olejov.
- „O.100. v prípade zániku alebo zrušenia Recyklačného fondu, by sa mala na účely separovaného zberu odpadových olejov uplatňovať rozšírená zodpovednosť výrobcu;“ - Nie je jasné, prečo by sa malo toto opatrenie týkať len sektora odpadových olejov. Navrhujeme podobné opatrenie ustanoviť pre všetky sektory v Recyklačnom fonde u ktorých to je možné.
- Str. 90 „Výrobcovia a dovozcovia týchto komodít majú povinnosť platiť príspevok do Recyklačného fondu majú výrobcovia“ Vetu navrhujeme štylisticky upraviť tak, aby mala zmysel.
- „3.4. Kampane na zvyšovanie povedomia a poskytovanie informácií v oblasti odpadov“ - Kapitola neprináša žiadnu informačnú hodnotu, navrhujeme ju prepracovať alebo úplne odstrániť a ušetriť tak papier pri tlačení POH.

- Str. 94 „V súčasnosti na Slovensku existujú dostatočné kapacity na zhodnocovanie niektorých prúdov odpadov, predovšetkým ... textilných odpadov, ...“ - Pre textil z komunálnych odpadov nie sú určite dostatočné kapacity. Navrhujeme ich preto odtiaľto vypustiť.
- Str. 94 „Ak sa majú splniť požiadavky na odklonenie odpadov od skládkovania, musí sa výrazným spôsobom zvýšiť úroveň energetického zhodnocovania odpadov (zvýšiť podiel spaľovaných odpadov na celkovom množstve vzniknutých odpadov, zlepšiť technická úroveň spaľovacích zariadení, zvýšiť počet druhov odpadov využívaných na výrobu alternatívnych palív) a výroby palív z odpadov.“ - Tento odsek prehliada fakt, že do roku 2020 požaduje smernica o odpadoch zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu na 50 % hmotnosti komunálneho odpadu.
- Str. 95 - „Aj keď zákon o odpadoch podporil budovanie tzv. komunitných (malých) kompostární, naráža sa na problém odbytu takto vyrobeného kompostu.“ Toto je nepravdivé tvrdenie, ktoré vôbec nezohľadňuje prax. S využitím kompostu pri komunitnom kompostovaní nie je žiaden problém. Navrhujeme v tejto časti POH upozorniť aj na fakt, že pri domácom kompostovaní tento problém úplne odpadá. „Druhou možnosťou, ako riešiť odklonenie biologicky rozložiteľných odpadov od skládkovania, je využiť ich ako vstupnú surovinu na výrobu bioplynu.“ - V kontexte s predchádzajúcou pripomienkou musíme upozorniť, že pri výrobe bioplynu treba vyriešiť problém umiestnenia digestátu na trhu. POH tento problém vôbec nerieši, navrhujeme preto aby bolo dopracované aj v tomto smere.
- Str. 95 - „Veľmi vhodnou a investične menej náročnou technológiou je výroba bioplynu v bioplynových staniciach na kombinované vstupné suroviny, napr. kombinácia biologicky rozložiteľných odpadov a poľnohospodárskych vedľajších produktov zo živočíšnej výroby alebo“ - Táto úvaha je chybná. Investičná náročnosť je zhruba rovnaká, ako pri komunálnych bioplynových staniciach, hlavne ak sa má v nich spracovávať aj kuchynský a reštauračný biologicky rozložiteľný odpad. Túto mylnú informáciu je potrebné z dokumentu odstrániť.
- Str. 96 „Problémy nakladania predovšetkým s komunálnymi odpadmi sa musia riešiť dôsledným triedením v mieste vzniku, zriadením integrovaných systémov nakladania s odpadmi vrátane mechanicko-biologických úprav s následným materiálovým a energetickým zhodnotením vytriedených frakcií.“ - Navrhujeme tento text upraviť v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva a zosúladiť ho s deklarovaným princípom blízkosti.
- Str. 96 „Vzhľadom na vysoké investičné náklady takýchto integrovaných systémov ich výstavba a prevádzka sa musí riešiť v rámci väčších území, najlepšie na úrovni vyšších územných celkov.“ - Toto odporuje princípu blízkosti, ku ktorému sa POH hlási.
- Str. 96 - „pre oblasti s približne 300 000 – 500 000 obyvateľmi, teda s kapacitou do 100 000 ton odpadov ročne.“ - Pri takýchto úvahách je potrebné zohľadniť aj donáškové vzdialenosti z hľadiska ekonomickej efektívnosti, inak to znižuje odbornú úroveň POH.
- Str. 97 „Bude potrebné vysvetľovať občanom, že separovaný zber zložiek komunálnych odpadov je takisto potrebné financovať a nastaviť ekonomiku odpadového hospodárstva v území tak, aby bola finančne samonosná. Bude potrebné vysvetľovať občanom, že separovaný zber zložiek komunálnych odpadov je takisto potrebné financovať a nastaviť ekonomiku odpadového hospodárstva v území tak, aby bola finančne samonosná.“ - V zmysle princípu znečisťovateľ platí treba financovanie systémov odpadového hospodárstva rozložiť na občanov aj povinné osoby. Podrobnejšie k nezmyselnosti tohto textu v POH viď pripomienku 29.
- Str. 98 „Keďže naďalej pretrvávajú nekontrolované spaľovanie zelených odpadov občanmi, ktoré zákon o odpadoch (§ 18 ods. 3 písm. m) zakazuje, bude potrebné zákonom sprísniť mechanizmy kontroly dodržiavania tohto zákazu.“ - Navrhujeme doplniť text tak, aby riešil aj nutnosť koordinácie OUŽP s Hasičským a záchranným zborom pri povoľovaní spaľovania a nutnosť zaviesť celoročné systémy separovaného zberu biologicky rozložiteľného odpadu zo zelene.
- Str. 98 „Do budúcnosti je vhodné uvažovať o zbere kuchynského a reštauračného odpadu v

tých mestách, kde to bude ekonomicky efektívne s nadväznosťou na bezpečné (z hľadiska ochrany zdravia obyvateľov) zhodnotenie tohto odpadu.“ - Toto opatrenie je v rozpore s „O.30. zaviesť účinný separovaný zber kuchynského a reštauračného odpadu;“ a aj so Stratégiou obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov. Navrhujeme preto slová „...je vhodné uvažovať...“ slovami „je nevyhnutné zaviesť“.

- „V súčasnosti na Slovensku neexistuje štatistika, ktorá by sa zaoberala zberom z vyhodnocovaním údajov o príjmoch obcí z miestneho poplatku za komunálne odpady a za drobné stavebné odpady.“ - Navrhujeme doplniť text o vysvetlenie, prečo nie je modul 528. štatistického výkazu o komunálnom odpade v obciach považovaný za štatistiku, ktorá by sa zaoberala zberom z vyhodnocovaním údajov o príjmoch obcí z miestneho poplatku za komunálne odpady a za drobné stavebné odpady.
- „Vo všeobecnosti však väčšina obcí, predovšetkým malých obcí s počtom obyvateľov do 2000, dotuje odpadové hospodárstvo z rozpočtu obce, pretože príjmy z miestnych poplatkov nepokryjú reálne náklady spojené s nakladaním s komunálnymi odpadmi na území obce.“ - Navrhujeme text doplniť o informáciu, že takmer žiadna z týchto obcí nevyberá od občanov poplatok na úrovni reálnych nákladov, ale snaží sa ho udržať z politických dôvodov čo najnižší. Zároveň navrhujeme túto situáciu riešiť dôslednou kontrolou, ktorá by skúmala či poplatky vychádzajú z reálnych nákladov na odpadové hospodárstvo.
- „Bude potrebné sprehľadniť hospodárenie s finančnými prostriedkami u kolektívnych organizácie a oprávnených organizácií, ktoré takto nakladajú s finančnými prostriedkami, tak, aby na svoju činnosť, t.j. prevádzku kolektívneho systému alebo oprávnenej organizácie, bolo možné použiť maximálne 3 % z vyzbieraných finančných prostriedkov od výrobcov. - Navrhujeme tento text dať ako konkrétne opatrenie do časti 3.2.4.2 Odpady z obalov, ako legislatívne opatrenie v gescii MŽP k termínu nového zákona o odpadoch. Zároveň by bolo logické obmedziť zisk kolektívnych systémov a oprávnených organizácií na nulu.

Záver - POH by malo mať ambiciózne, konkrétne a kontrolovateľné ciele a opatrenia, ktoré možno naplňať činnosťou všetkých subjektov odpadového hospodárstva počas obdobia POH. Aj keď tento návrh POH je najlepší, aký doteraz Slovenská republika videla, je stále nedostatočný. Navrhujeme ho preto upraviť minimálne v zmysle vyššie uvedených pripomienok, a priblížiť sa tak k ideálu procesu zlepšovania odpadového hospodárstva na Slovensku.

30. **MACH Trade, Ing. Štefan Machalík** (e-mail zo dňa 21. 07. 2011)

- V čl. 3.1.5 Ciele pre použité batérie a akumulátory - V poslednej vete vypustiť slovo „oddelené“ a „olovené“. Veta bude znieť: Pre všetky vyzbierané batérie a akumulátory zabezpečiť ich spracovanie u autorizovaného spracovateľa. Zdôvodnenie: Na základe smernice o batériách č. 2006/66/ES, ktorá sa vzťahuje na všetky batérie a akumulátory bez ohľadu na ich tvar, objem, hmotnosť, materiálové zloženie alebo použitie, vynucuje exaktné určenie prúdu odpadu a jeho recyklátora je túto povinnosť nutné vykonať pre všetky druhy akumulátorov a batérií bez rozdielu.
- V čl. 3.2.1 Opatrenia na minimalizáciu vplyvu odpadov na zdravie ľudí a na životné prostredie, žiadame upraviť bod O22 nasledovne: Navrhujeme zmeniť koniec predposlednej vety za čiarkou nasledovne: „..., bude SR proti tejto žiadosti systematicky namietat.“ Ostatné znenie tohto opatrenie pred, aj po tejto vete zostávajú zachované. Zdôvodnenie: Ide iba o spresnenie znenia. Na základe požiadavky nariadenia č. 1013/2006/ES so zreteľom zníženia rizika pri preprave nebezpečných odpadov a v súlade s článkom 16 a 17 smernice 2008/98/ES s cieľom zabezpečiť zásadu sebestačnosti a blízkosti pri zhodnocovaní nebezpečných odpadov je SR povinná umožniť vývoz nebezpečných odpadov len v odôvodnených prípadoch. SR musí mať na zreteli, že najväčším znečisťovateľom životného prostredia je doprava a najviac ekologických havárií ohrozujúcich životné prostredie je práve pri preprave odpadov. Podľa skúseností a

príkladov aj z EÚ by mali mať jednotlivé štáty garanciu spracovania NO v prípade nefunkčnosti vonkajšieho trhu s nebezpečnými látkami. Nariadenie EÚ č. 1013/2006/EU umožňuje tento prístup práve presným uvedením v záväznej časti POH a následným oznámením na EK.

- V čl. 4.1 Zariadenia na zhodnocovanie odpadov - Na základe požiadavky smernice však bude podporovať modernizáciu a zavádzanie nových výsledkov vedy a výskumu v technológiách existujúcich spracovateľských kapacít. Zdôvodnenie: Smernica striktné vyžaduje, aby členské štáty iniciovali, požadovali, resp. doslova „vyvolali“ zavádzanie a užívanie najmodernejších technológií pri spracovaní odpadov. Bez navrhovaného doplnenia by bolo znenie v rozpore so smernicou.
- príloha č.8 Doplniť do autorizovaných spracovateľov batérií Insa, s.r.o., Niklova ulica, 92601 Sereď. Zdôvodnenie: Zoznam autorizovaných spoločností nie je kompletný.

31. **KOSIT a. s. Košice** (list č. 3906/2011, zo dňa 22. 07. 2011)

- POH uvádza spaľovne komunálneho odpadu ako zariadenia na zneškodňovanie odpadov (kapitola 2.3.2 strana 32 ako aj v smernej časti kapitola 4.2. na strane 95), čo nie je už roky pravda. Obe slovenské spaľovne komunálneho odpadu majú "R" v roky platnom integrovanom povolení. Vzhľadom na absenciu legislatívy v tejto časti slovenského práva sa môžu spaľovne opierať o Smernice EÚ.
- V smernej časti v kapitole 4.2 v 3 odseku sú uvádzané nepravdivé a žiadnou štúdiou neoverené informácie o umiestnení a kapacitách potenciálnych spaľovní. Údaje o množstve komunálnych odpadov, ktoré nie je možné materiálovo zhodnotiť sú v tomto odseku nehodnoverne a uvedené tvrdenia sú bez akejkoľvek opory. Navrhujeme túto časť vypustiť.
- POH vôbec nezohľadňuje nakladanie s odpadom v systémovom chápaní - integrované systémy nakladania s odpadom, ale stále sa izolovane sústreďuje na jednotlivé zariadenia bez riešenia logistických systémov v prirodzených spádových regiónoch a existujúcim potenciálom možností nakladania s odpadom.
- V predloženom materiáli nie sú vyhodnotené medziodvetvové interakcie s poľnohospodárstvom, lesníctvom a energetikou, ktoré poukazujú na kapacity a možnosti vstupov a výstupov toku materiálu a energie z odpadov. Tak nie je možné racionálne zhodnotiť, ako efektívne vytvoriť udržateľný systém

32. **STO Pláne, s.r.o. Strážske** (e-mail zo dňa 21. 07. 2011)

- V prílohe č. 6 "Skládky odpadov" na strane 10" v riadku " okres Michalovce - názov skládky "Hôrky - Pláne", obec Strážske, prevádzkovateľ STO Pláne, s.r.o. Strážske je uvedený začiatok činnosti ako v časti na NO, tak aj v časti na NNO začiatok činnosti v r. 1956 a ukončenie činnosti v roku 2009. Ide o zmätočnú informáciu, nakoľko v danej lokalite naša spoločnosť prevádzkuje skládku na nebezpečný odpad a na nie nebezpečný odpad aj v súčasnosti v zmysle vydaného IPKZ č.: 1185/124-OIPK/2005-Mi/75 023 01 04, vydané dňa 12. 04. 2005 SIŽP, inšpektorát Košice a jeho následných zmien.

Na vysvetlenie: K termínu 15. 07. 2009 bola ukončená činnosť na kazete č. 1 predmetnej skládky. Od júla 2009, na základe rozhodnutia SIŽP, inšpektorát Košice č: 1185/124-OIPK/2005-Mi/75 023 01 04/Z9, ktorým sa povoľuje prevádzka kazety č. 2, časť 1 uvedenej skládky. Kazeta č. 2, časť 1. bola dobudovaná v zmysle platných predpisov na výstavbu skládok. Takáto zmätočná informácia našu spoločnosť konkurenčne nevýhodňuje a taktiež zneisťuje pôvodcov odpadov z regiónu, ktorí aj v súčasnosti zneškodňujú odpad na naše skládke.

33. **ECO-SYSTEM, s.r.o., Ing. Radovan Benčík** (stanovisko odovzdané na verejnom prerokovaní dňa 20. 07. 2011) - Hlavné (zásadné) pripomienky k POH SR na roky 2011 - 2015:

- Prepracovať jednotlivé ustanovenia návrhu POH tak, aby platila všeobecná zásada „rozšírenej zodpovednosti výrobcov" v zmysle platnej legislatívy EÚ a v súlade s jej cieľmi; povinné osoby musia mať právo riešiť ciele kolektívne a efektívne pri zachovaní trhových princípov.

- Odstrániť poznámku o tom, že vybrané obchodné spoločnosti pôsobiace v odpadovom hospodárstve a konkurenčnom prostredí môžu na svoju prevádzku použiť maximálne 3 % tržieb (5.2.2).
- Nie je dostatočne riešené zhodnocovanie odpadov, nie je riešenie využívanie niektorých druhov odpadov ako zdroja tepla (energetické zhodnocovanie), nedostatočne sú riešené jednotlivé zložky separovaného zberu.

34. **EBA, s.r.o. Bratislava** (list č. EING/Fi/, zo dňa 19. 07. 2011)

- V kapitole 4.2 sa uvádza: „Ako vyplýva z analýzy uvedenej v kapitole 2.3.1, kapacita v súčasnosti prevádzkovaných skládok odpadov je dostatočná, preto nie je nutné budovať nové skládky odpadov. Rozmiestnenie prevádzkovaných skládok odpadov nie je rovnomerné po celom území SR.“ Spoločnosť EBA, s.r.o. má v pláne vybudovať skládku na inertný odpad a nebezpečný odpad, ktorá by spĺňala súčasné zákonné požiadavky v oblasti životného prostredia ako aj požiadavky stavebnotechnických noriem v katastrálnom území obce Sučany v Žilinskom kraji. Dôvodom vybudovania novej skládky na nebezpečný odpad v danej lokalite je práve nerovnomerné rozmiestnenie existujúcich prevádzkovaných skládok. Podľa prílohy č. 6 - Skládky odpadov, v súčasnej dobe nie je žiadna fungujúca skládka nebezpečných odpadov v Žilinskom kraji. Do roku 2006 bola prevádzkovaná skládka na nebezpečný odpad RSO Partizánska Ľupča. Tri najbližšie skládky sú od Žiliny vzdialené nasledovne: Žiar nad Hronom (91,6 km) - Banskobystrický kraj, Livinské Opatovce (122 km) - Trenčiansky kraj, Žakovce (155 km) - Prešovský kraj. Na základe súčasných technických a ekonomických podmienok zvozočných firiem ako aj cestnej infraštruktúry v danej oblasti môžeme považovať za optimálnu veľkosť zvozového rajónu vzdialenosť 20 - 25 km od skládky. Teoreticky je možné túto vzdialenosť predĺžiť na 40 - 50 km, vyžaduje to však mimoriadne nároky na technický stav vozidiel, cestnú infraštruktúru a logistiku zvozu najmä v zimných mesiacoch. V konečnom dôsledku sa výrazne zvýšia nároky na prepravu odpadov z miesta zberu na skládku, to vedie k zvýšeniu prepravných nákladov a v konečnom dôsledku k zvýšeniu ceny pre pôvodcu (obec - mesto).
- Situácia ohľadne skládok inertného odpadu v Žilinskom kraji je v dnešnej dobe vyhovujúca, v Žilinskom kraji sa nachádzajú 2 skládky na inertný odpad, na druhej strane však chceme poukázať na skutočnosť, že skládka Prefa má predpokladaný rok ukončenia v horizonte 2 rokov. Prípadné ukončenie činnosti tejto skládky môže v budúcnosti predstavovať nedostatok voľných kapacít pre inertný odpad. Spoločnosť EBA, s.r.o. si plne uvedomuje, že budovanie nových skládok nie je prioritou v hierarchii odpadového hospodárstva, vybudovanie skládky nebezpečného odpadu a inertného odpadu však nemusí byť nutne v rozpore s programom POH, nakoľko spoločnosť EBA, s.r.o. neplánuje skládkovanie biologicky rozložiteľného odpadu, opotrebovaných pneumatík atď. Samotná spoločnosť EBA, s.r.o. uprednostňuje opätovné použitie, recykláciu a materiálové zhodnotenie odpadov, dôkazom toho je aj fakt, že má zariadenia, v ktorých zhodnocuje ostatný resp. nebezpečný odpad, či už kompostovaním, biodegradáciou alebo recykláciou, počas našej praxe sa však stretávame s prípadmi, v ktorých je jediné možné riešenie uloženie odpadu na skládku, z dôvodu absentovania zariadení na zhodnocovanie na niektoré druhy odpadov.

35. **RNDr. Jaroslav Beláček, Hornonitrianske bane, a.s. Prievidza** (e-mail zo dňa 01. 08. 2011) - Za účelom napĺňania Programového vyhlásenia vlády v oblasti eliminácie skládkovania odpadov a podporovania energetického zhodnocovania odpadov požadujeme do kap. V. SEA-POH doplniť nasledovné opatrenia:

- Na úrovni krajov, VÚC alebo logicky vytvorených ucelených záujmových území, rozpracovať problematiku energetického zhodnocovania odpadov so spätnou väzbou na potrebné zmeny legislatívy tak, aby bol vytvorený rámec pre vznik logického a efektívneho systému regionálnych zariadení na energetické zhodnocovanie odpadu. Následne tento systém zapracovať do POH na nižších úrovniach. Z: MŽP SR, štátne orgány nižších stupňov, samospráva, odborná verejnosť, potenciálni investori energetického a

odpadového priemyslu; T: 31. 12. 2011.

- Podporovať výstavbu regionálnych zariadení na energetické zhodnocovanie, najmä komunálnych odpadov, s kapacitou cca 100 000 a viac ton ročne a s využitím vzniknutého tepla s energetickou účinnosťou najmenej 0,65. Takéto zariadenia uprednostniť v rámci logisticky efektívnych regiónov pred zariadeniami na zneškodňovanie odpadov, najmä pred skládkami odpadov. Z: MŽP SR, štátne orgány nižších stupňov, samospráva. T: počas platnosti dotknutých POH.

36. **Združenie automobilového priemyslu, pán Novosad** (stanovisko odovzdané na verejnom prerokovaní dňa 20. 07. 2011)

- Str. 54 3.1.6 ciele pre staré vozidlá – zabezpečiť 100 % zber starých vozidiel – čo je myslené 100 % zber?
- Str. 80 3.2.4.4 – O.70 zamedziť vydávaniu falošných formulárov o odhlasovaní vozidla
 - Zamedzeniu vydávania falošných formulárov by mal byť Základný princíp s nakladaním so všetkým odpadom, t.j. mali by ho obsahovať všetky kategórie odpadov obsiahnuté v POH a nielen vozidlá, ktorých tento problém nebol vypuklý a podvody sú odhaliteľné vzhľadom na elektronický systém eZAP.
- Str. 82 O.78 – doplniť ku záväzným typom vozidiel M1, N1, a L2 i ostatné kategórie vozidiel a mobilných technológií L, M, N, T a P – zásadne nesúhlasíme s takouto formuláciou.
 - Súhlasíme s povinnosťou odovzdať nebezpečný odpad autorizovaným spoločnostiam.
 - Upozorňujeme na skutočnosť, že nemôže byť zmiešavaný odpad terajších kategórií s ostatnými, nakoľko Nariadenie vlády o miere recyklácie a zhodnotenia sa dotýka len kategórií M1, N1 a L2 a je v súlade so smernicami EÚ M1, N1, L2.
 - Nariadenia EÚ hovoria o kategórií M1, N1 a L2, k tomu je stanovená legislatíva a miery recyklácie – ale zároveň i povinnosti výrobcov ako konštruovať vozidlá uvedených kategórií a aké materiály používať. Ostatné kategórie takéto povinnosti nemajú a nie sú tak konštruované.
 - Preto nesúhlasíme s uvedeným znením POH.

CELKOVÉ VYHODNOTENIE STANOVÍSK

Rozdielne chápanie procesu SEA viedlo k výrazne rozdielnym stanoviskám. Len jeden dotknutý orgán vyjadril stanovisko ku SoH, avšak návrhom strategického dokumentu sa nezaoberal. Všetky ostatné stanoviská ignorovali SoH ako dokument SEA, ku ktorému by sa mali tiež vyjadriť a pripomienky a návrhy na zmeny a úpravy smerovali len k návrhu strategického dokumentu, väčšinou bez zjavnej súvislosti s vplyvmi na životné prostredie. Pripomienky a návrhy na zmeny smerovali najmä do oblastí, kde dotknuté strany identifikovali a vo svojej praxi pociťovali nedostatky v riadení OH, alebo sa snažili presadiť také zmeny v strategickom dokumente, ktoré by im napomáhali pôsobiť vo svojej oblasti podľa svojich predstáv.

Viaceré pripomienky poukázali na neurčitosti a nedostatky v údajoch a informáciách uvedených v strategickom dokumente, najmä na tie, ktoré boli použité pri analýze súčasného stavu OH. Taktiež spôsob vyhodnocovania súčasného stavu OH bol kritizovaný najmä z hľadiska časových súvislostí, absencie continuity s predchádzajúcim obdobím ako aj ignorovania viacerých indikátorov. Za najvýraznejší nedostatok pri analýze súčasného stavu OH je považované úplné vynechanie identifikácie a analýzy príčin neplnenia cieľov predchádzajúceho POH.

Viaceré stanoviská sa sústredili na opatrenia uvedené v návrhu strategického dokumentu, buď ich dopĺňali, menili, alebo navrhovali vypustiť – minimum pripomienok smerovalo k novým opatreniam do oblastí, ktoré v návrhu POH chýbajú. Iba jedno zo stanovísk správne navrhlo nové opatrenia zamerané na znižovanie vplyvu strategického dokumentu na životné prostredie (nakladanie s jedlými olejmi a znečisťovanie vôd).

Žiadne zo stanovísk zaslaných ku SoH na príslušný orgán (MŽP SR) nevyjadrilo zásadné nesúhlasné stanovisko k navrhovanému strategickému dokumentu a neboli vznesené

závažné pripomienky ku SoH.

7. Verejné prerokovanie a jeho závery

Verejné prerokovanie prebehlo podľa zákona za spolupráce rezortného orgánu s ministerstvom dňa 20. 07. 2011 o 9⁰⁰ hod. v ŠGÚDŠ v Bratislave.

Záznam z verejného prerokovania správy o hodnotení a návrhu POH SR na roky 2011 – 2015 (Zapísala: Ing. Viera Šimkovicová, CSc.) tvorí súčasť spisovej dokumentácie procesu posudzovania vplyvov SEA na ministerstve.

Priebeh verejného prerokovania

Verejné prerokovanie otvoril zástupca rezortného orgánu - generálny riaditeľ sekcie environmentálneho hodnotenia a riadenia na MŽP SR, Ing. Vladimír Blažíček. Privítal všetkých zúčastnených, predstavil riaditeľov odboru environmentálneho posudzovania - RNDr. Gabriela Nižňanského a odboru odpadového hospodárstva - Mgr. Jána Ščerbáka a odovzdal slovo Mgr. Petrovi Lukáčovi – pracovníkovi MŽP SR, ktorý predniesol časový harmonogram krokov procesu SEA pre predmetný strategický dokument.

Riaditeľ Ščerbák pripomenul, že momentálne POH nie je platný. Príprava POH na roky 2011 - 2015 je v súlade so zákonom č. 223/2001 Z. z. o odpadoch, skladá sa z 5 kapitol a 8 príloh, tiež sa delí na záväznú časť a smernú časť. Záväzná časť navrhuje opatrenia na odstránenie nedostatkov. Riaditeľ Nižňanský pripomenul, že ešte stále prebieha pripomienkové konanie SoH a návrhu predmetného strategického dokumentu, v rámci ktorého je stále možnosť zasielať pripomienky do 29. 07. 2011.

Zúčastnení boli vyzvaní, aby predniesli svoje pripomienky k strategickému dokumentu.

V diskusii vystúpili:

p. Martin Valentovič, za MVO Priatelja Zeme uviedol nasledovné:

- Považuje opatrenia uvedené v kapitole 3.2 POH SR za veľmi všeobecné, ku ktorým sa dá len ťažko vyjadriť. Ako príklad uviedol opatrenie O.29 – zaviesť separovaný zber šatstva a textílií v obciach; nie je jasné, či uvedené opatrenie bude pre obce záväzné.
- Takisto nie je možné sa jednoznačne vyjadriť k vplyvu POH SR na životné prostredie, i keď nový POH SR je pokrokom oproti predchádzajúcim programom odpadového hospodárstva.

p. Vladimír Ivanka, Považská cementáreň Ladce, a.s.:

- Upozornil, že vplyvy POH SR na životné prostredie závisia od kvality strategického dokumentu.
- Kriticky sa vyjadril k dostupnosti aktuálnej verzie strategického dokumentu na internete.

p. Peter Robl, Holcim a Zväz výrobcov cementu:

- Oceňuje nový prístup MŽP SR, najmä priestor vytvorený na diskusiu.
- Považuje nový POH SR za lepší dokument, ako boli predchádzajúce programy.
- Oceňuje snahu MŽP SR znížiť atraktivnosť skládkovania.
- Navrhuje významne zvýšiť poplatky za uloženie odpadov na skládky odpadov, pričom časť poplatkov by mala ísť do štátneho rozpočtu.
- Kvóty resp. limity zhodnocovania a recyklácie opotrebovaných pneumatík by nemali byť uvedené v POH SR, pretože takéto opatrenie má negatívny vplyv na životné prostredie. V SR je vybudované iba jedno zariadenie na materiálové zhodnocovanie pneumatík, a to na východnom Slovensku. Preprava pneumatík do zariadenia cez celé územie SR má výrazne negatívny vplyv na životné prostredie.
- Namietla voči opatreniam obmedzujúcim cezhraničnú prepravu odpadu z hľadiska právneho aj ekonomického.

p. Jozef Legény – Slovenský zväz výrobcov tepla (odovzdal písomné pripomienky):

- Upozornil, že za realizáciu opatrení týkajúcich sa energetického zhodnocovania odpadov musí niesť zodpovednosť nielen MŽP SR aj iné rezorty (MH SR a MF SR).
- Nemali by sa opakovať chyby, ktoré sa vyskytli pri podpore využívania biomasy, t.j., že sa vybuďovali na viacerých miestach SR väčšie kapacity na spaľovanie štiepky, ako je reálne množstvo drevnej štiepky v daných oblastiach.

- V prípade energetického zhodnocovania odpadov treba zabrániť, aby sa odpady prevážali cez celé územie SR (negatívny vplyv na ŽP, je to neekonomické), vhodnejšie by bolo ich spracovanie v danom regióne.
- Odseparované zložky dreveného odpadu by sa mali bez administratívnych prekážok spaľovať resp. energeticky zhodnocovať.
- Do opatrenia O.4 doplniť text – energetickým zhodnotením.
- Do opatrenia O.14 doplniť text – spaľovať komunálny odpad v energetických zariadeniach na biomasu.
- Do národnej legislatívy by bolo vhodné zapracovať presné sledovanie prúdov drevených odpadov od miesta ich vzniku až po konečné zhodnotenie resp. zneškodnenie.
- Väčšiu pozornosť je potrebné venovať financovaniu odpadového hospodárstva a ekonomickej efektívnosti vynaložených prostriedkov.

p. Martin Valentovič:

- Upozornil, že predkladaný POH SR len minimálne reflektuje prvé dva body hierarchie odpadového hospodárstva a to predchádzanie vzniku odpadov a ich opätovné využitie.
- Považuje výsledky Stratégie nakladania s biologicky rozložiteľnými odpadmi v SR za nedostatočne aplikované v POH SR.
- V kapitole 5 Rozpočet odpadového hospodárstva SR chýbajú údaje zo Štatistického úradu SR (modul 5.8.2).

p. Maqula, Brantner:

- upozornil, že v POH SR nie je dostatočne zvýraznená povinnosť znížiť množstvo biologicky rozložiteľných odpadov ukladaných na skládky odpadov na 50 % do r. 2013.

p. Juraj Číž, Ecorec:

- Odporúča spresniť opatrenie O 34 – teda presne stanoviť termín zákazu skládkovania odpadov, v ktorých je obsah organického uhlíka vyšší ako 5 %.

p. Novosad, zástupca Združenia automobilového priemyslu (odovzdal písomné pripomienky):

- Upozornil na problémy vyplývajúce z ostatnej novely zákona o cestnej premávke ohľadne čestného prehlásenia na vyradenie auta z evidencie (likvidácia neexistujúcich vozidiel).
- Vyjadril nesúhlas s opatrením O.78 – doplniť ku záväzným typom vozidiel M1, N1 a L2 aj iné typy vozidiel – EÚ legislatíva to nevyžaduje.

Zástupkyňa Banskobystrického samosprávneho kraja:

- Považuje POH krajov za významný dokument pre územné plánovanie.
- Odporúča, aby MŽP SR vydalo podrobné usmernenie pre krajské úrady, v ktorom by boli stanovené hlavné smery programov OH, limity recyklácie a zhodnocovania odpadov a zariadenia. Usmernenie by malo byť jednotné pre všetky kraje.

V ďalšej časti prebehla diskusia o výhodách a nevýhodách spaľovania resp. energetického zhodnocovania najmä nebezpečných odpadov a o problémoch súvisiacich s povinnosťou odovzdať iba celé elektrozariadenie a celé staré vozidlo a to bezodplatne napriek zostatkovej hodnote.

Na záver rokovania štátny tajomník MŽP SR - pán RNDr. Branislav Cimerman poďakoval všetkým zúčastneným za účasť a pripomienky a opätovne zdôraznil možnosť zasielania písomných pripomienok v stanovenom termíne, aby sa POH nastavilo správnym smerom a víta spoluprácu všetkých subjektov.

Podľa zápisu a aj podľa spracovateľa odborného posudku malo verejné prerokovanie informatívny a skôr formálny charakter bez konfrontačných postojov k návrhu strategického dokumentu a bolo bez účasti laickej verejnosti a zástupcov miest a obcí SR.

IV. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Pravdepodobné významné environmentálne vplyvy na životné prostredie a vplyvy na zdravie

Pozitívne vplyvy strategického dokumentu

Realizácia Záväznej časti POH SR bude prispievať k zlepšeniu stavu jednotlivých zložiek životného prostredia:

Ovzdušie

- Uplatňovaním princípu hierarchie, blízkosti a sebestačnosti, zodpovednosti výrobcu a BAT sa vytvárajú predpoklady zníženia emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia spojených napr. s ťažbou prírodných zdrojov, prepravou a množstvom a kvalitou emisií.
- Obmedzením vzniku a úniku skládkových plynov v dôsledku zníženia skládkovania biologicky rozložiteľných odpadov.
- Obmedzením rizika požiarov, ktoré vznikajú na skládkach odpadov.
- Využívaním bioplynu v bioplynových staniciach.
- Výstavbou nových zariadení na energetické a materiálové zhodnocovanie odpadov s použitím BAT technológií s prísnyimi požiadavkami na emisie sa zníži znečistenie ovzdušia predovšetkým dioxínmi a ťažkými kovmi spúšťaním odpadov.
- V cementárenských peciach s vysokou ochranou ovzdušia, ktoré zamedzí nekontrolovateľnému uvoľňovaniu znečisťujúcich látok do ovzdušia, ktoré vznikajú pri ostatných spôsoboch (predovšetkým nelegálnych) nakladania s odpadmi.
- Zlepšením systému zberu nebezpečných odpadov s obsahom chlórfluórovaných uhľovodíkov a ich následným spracovaním v špecializovanom zariadení s použitím BAT technológie.
- Kampaňami ktoré prispievajú k zvýšeniu environmentálneho povedomia občanov (napr. informovaním o úniku škodlivých látok do ovzdušia pri domácom spaľovaní nevhodných odpadov, pri spaľovaní zelených odpadov na vlastných pozemkoch a spaľovaní odpadových olejov v malých kotloch).

Voda

- Zlepšením systému zberu odpadových olejov sa zabráni únikom odpadových olejov do podzemných aj povrchových vôd.
- Vhodným riešením problematiky kuchynských olejov a reštauračných odpadov sa zníži potenciál významného znečisťovania odpadových vôd s komunálnej sféry.
- Zlepšením systému zberu nebezpečných odpadov sa zabráni únikom nebezpečných látok do podzemných aj povrchových vôd.
- Obmedzením skládkovania biologicky rozložiteľných odpadov sa zníži tvorba priesakových kvapalín podporou kontrolovaného kompostovania biologicky rozložiteľných odpadov a výroby bioplynu z biologicky rozložiteľných odpadov.
- Zlepšením systémov zberu jednotlivých prúdov predovšetkým nebezpečných odpadov s cieľom znížiť ich skládovanie alebo nelegálne nakladanie s nimi.
- Kampaňami, ktoré prispievajú k zvýšeniu environmentálneho povedomia občanov (napr. zvýšením informovanosti obyvateľstva o možnom vplyve nelegálneho skládkovania odpadov na podzemnú a povrchovú vodu).

Pôda

- Obmedzením skládkovania odpadov sa obmedzí aj záber a znehodnocovanie pôdy.
- Zlepšením systému zberu nebezpečných odpadov sa zabráni únikom nebezpečných látok do pôdy.
- Zlepšením systému nakladania so stavebným a demolačným odpadom, predovšetkým s výkopovou zeminou, je možné upravovať pôdne charakteristiky.
- využitím kompostu vyrobeného z biologicky rozložiteľných odpadov na vylepšenie pôdných vlastností.
- Riadeným ukladaním čistiarenských kalov a digestátov z výroby bioplynu na pôdy.

- Kampaňami, ktoré prispejú k zvýšeniu environmentálneho povedomia občanov (napr. zvýšením informovanosti obyvateľstva o možnom vplyve divokého skládkovania odpadov na poľnohospodársku pôdu; o tom, že po požiaroch, alebo domácom spaľovaní odpadov sa kontaminanty z ovzdušia dostávajú aj do poľnohospodárskej pôdy).

Horninové prostredie

- Obmedzovaním potrieb nových skládok sa zníži priamy aj nepriamy vplyv na horninové prostredie.
- Zlepšením systému zberu nebezpečných odpadov sa zabráni únikom nebezpečných látok do horninového podložia.
- Energetickým využívaním odpadov – šetria sa prvotné surovinové zdroje a potreba ich ťažby.
- Materiálovým zhodnocovaním odpadov sa redukujú požiadavky na ťažbu prírodných surovín.
- Recykláciou drahých kovov z elektroodpadu sa šetria ložiská rúd.

Biotické zložky životného prostredia a zdravie

- Zlepšovanie stavu ovzdušia, vôd a pôdy je predpokladom zlepšovania stavu prostredia rastlín a živočíchov.
- redukciou potrieb na prírodné zdroje materiálov alebo energie sa redukujú negatívne vplyvy na biotopy a biodiverzitu.

Obyvateľstvo

- Redukciou negatívnych vplyvov odpadového hospodárstva na jednotlivé zložky prírodného prostredia sa zlepšuje kvalita prostredia a kvalita života obyvateľov.
- V socioekonomickej oblasti sa vytvára priestor pre podnikanie v oblasti zhodnocovania odpadov a pre vytváranie nových pracovných príležitostí a zlepšovania kvality života obyvateľov.
- Realizácia opatrení môže prispieť aj k zlepšeniu zdravotného stavu obyvateľstva.

Negatívne vplyvy strategického dokumentu

Strategický dokument predpokladá dobudovanie regionálnych zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, ktoré predstavujú významné zdroje znečisťovania ovzdušia. Tieto podliehajú kontrole v rámci integrovaného povolenia (podľa zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania (IPKZ) v znení neskorších predpisov. Limity pre povolené emisie z týchto zariadení sú považované za najprísnejšie zo všetkých zdrojov znečisťovania ovzdušia.

Na druhej strane je potrebné poukázať na to, že v prípade, ak by tieto zariadenia neboli budované, odpady by boli naďalej zneškodňované skládkovaním aj spaľovaním v malých spaľovacích zariadeniach (domácich pieckach, malých vykurovacích kotloch a pod.), ktoré nepodliehajú prísnej kontrole zameranej na ochranu ovzdušia, čo má významný negatívny dopad na stav ovzdušia SR.

Negatívne vplyvy môžu súvisieť aj s neplnením cieľov uvedených v návrhu strategického dokumentu, pretože by prevládal súčasný nepriaznivý stav v implementácii princípu hierarchie, ktorý je najvýznamnejším z hľadiska znižovania alebo úplného odstránenia negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Aj z hľadiska kumulatívnych a synergických vplyvov návrh strategického dokumentu predstavuje predpoklad znižovania negatívnych vplyvov a významne ovplyvňuje aj socioekonomické súvislosti, či už cez využívanie alternatívneho zdroja energie, priame obmedzovanie negatívnych vplyvov na obyvateľstvo súvisiacich s ťažbou a spracovaním prírodných surovín (najmä záberom a zničením prostredia) alebo cez vytváranie nových pracovných príležitostí.

Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Cezhraničné environmentálne vplyvy sa nepredpokladajú, správnou realizáciou navrhovaných opatrení sa však prispeje k aj k riešeniu globálnych problémov.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Strategický dokument vytvára podmienky pre znižovanie negatívnych vplyvov odpadového hospodárstva a nakladania s odpadmi na všetky zložky životného prostredia, najmä, prostredníctvom uplatňovania princípu prevencie pred nápravou a tak nepriamo pozitívne pôsobí aj na tieto chránené územia.

Žiadne s cieľov a opatrení uvedených v návrhu strategického dokumentu neovplyvňujú negatívne chránené vtáčie územia a územia európskeho významu, alebo súvislú európsku sieť chránených území.

VI. ZÁVERY

1. Výsledok procesu posudzovania (odporúčanie, neodporúčanie)

Proces posudzovania vplyvov strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „**Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2011 – 2015**“ na životné prostredie prebehol podľa jednotlivých ustanovení zákona. V procese posudzovania boli identifikované a hodnotené všetky potenciálne vplyvy navrhovaného strategického dokumentu s celoštátnym dosahom na životné prostredie v primeranom rozsahu a boli navrhnuté odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu prispievajúce k zmierneniu nepriaznivých a posilnenie pozitívnych vplyvov na životné prostredie a zdravie ľudí. Posúdenie vplyvov na životné prostredie nepreukázalo neúnosné dopady na životné prostredie dotknutého územia, kvalitu života a zdravia dotknutého obyvateľstva, poukázalo však na nedostatky, ktoré sprevádzajú súčasný stav.

Návrh strategického dokumentu vytvára rámec pre zmierňovania nepriaznivého stavu pôsobenia odpadového hospodárstva a posilňovanie pozitívneho dopadu na životné prostredie a zdravie ľudí. Uprednostňuje prevenciu pred nápravnými opatreniami a je predpokladom pre zabezpečenie zlepšenia vývoja v tejto oblasti. Na základe uvedených skutočností a berúc do úvahy stanoviská účastníkov procesu posudzovania, záverov z verejného prerokovania správy o hodnotení a návrhu predmetného strategického dokumentu a odborného posudku

sa odporúča

schválenie strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „**Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2011 – 2015**“ za dodržania odporúčaní na prepracovanie, dopracovanie a úpravu návrhu strategického dokumentu uvedených v kapitole VI. „ZÁVERY“, časti 3. „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ tohto stanoviska s tým, že ak jednotlivé projekty súvisiace s realizáciou POH budú spĺňať kritériá podľa § 18 a prílohy č. 8 zákona, bude potrebné zohľadniť túto skutočnosť pred konaniami o ich povolení podľa osobitných predpisov.

2. Odporúčaný variant

Návrh strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „**Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2011 – 2015**“ bol posudzovaný ako jednovariantný. Odporúča sa preto POH SR schváliť v posudzovanej verzii, dopracovanej a upravenej podľa relevantných pripomienok z procesu posudzovania vplyvov.

3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

Na základe doručených stanovísk k správe o hodnotení a k návrhu strategického dokumentu, výsledkov verejného prerokovania a záverov odborného posudku sa odporúčajú

nasledovné úpravy a doplnky k návrhu strategického dokumentu:

1. Prepracovať strategický dokument tak, aby bol v súlade s požiadavkami právnych predpisov SR – zákona o odpadoch a vykonávacej vyhlášky, a/alebo definovať nedostatky v oblasti plánovania a legislatívnych nástrojov pre oblasť plánovania OH, následne definovať cieľ zlepšenia a k tomu navrhnúť opatrenia;
2. Odporúča sa do POH SR doplniť nové ciele a opatrenia:
 - Zakomponovať do POH SR aspoň základné ciele a k nim priradené opatrenia zamerané na prevenciu vzniku odpadov a opätovného využívania odpadov,
 - Zakomponovať do POH SR aspoň základné ciele a k nim priradené opatrenia zamerané na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov (BRO) v súlade s existujúcou a platnou národnou stratégiou v tejto oblasti;
3. Odporúča sa zvážiť do kap. 3.1 zaradiť aj ďalšie nosné princípy stratégie riadenia OH ako východiská pre stanovenie cieľov/smerovania OH, konkrétne:
 - princíp zodpovednosti výrobcu,
 - princíp BAT/BATNEEC,
 - princíp sebestačnosti a blízkosti;
4. Odporúča sa vypracovať k návrhu POH SR novú stručnú prílohu – výsledky vhodnej analýzy (SWOT, LCA) pre súčasný stav riadenia OH. Analýza by bola k roku 2010 a boli by v nej jasne definované slabé stránky riadenia OH a príčiny neplnenia cieľov predchádzajúceho POH SR vo všetkých oblastiach (plánovanie, administratívne zabezpečenie, legislatívne a ekonomické nástroje riadenia OH, nakladanie s odpadmi, infraštruktúra, kontrola a vymožiteľnosť práva, podávanie hlásení). Ku každej definovanej slabej stránke/nedostatkom by boli navrhnuté možnosti/návrhy zlepšenia a zároveň definované možné riziká. Aby bola zabezpečená max. objektivita tejto analýzy, odporúča sa, aby sa na tejto analýze podieľali aj nezávislí odborníci a zástupcovia MVO a zástupcovia komunálnej sféry a priemyslu;
5. V súvislosti s odporúčaním č. 4 sa súčasne odporúča doplniť do POH SR nové ciele a opatrenia vyplývajúce z analýzy;
Odôvodnenie: Pre identifikované nedostatky súčasného riadenia OH ako aj príčiny neplnenia cieľov predchádzajúcich POH SR je potrebné navrhnúť ciele zlepšenia, alebo aspoň ciele sledovania v snahe odstrániť tieto nedostatky či už v krátkodobom, alebo dlhodobom horizonte. Na mnohé nedostatky poukázali aj stanoviská účastníkov procesu posudzovania vplyvov, a to aj v oblasti plánovania, legislatívy, ekonomických nástrojov a najmä kontroly.
6. Odporúča sa odstrániť prílohu č. 2 k POH SR;
Odôvodnenie: V texte POH SR (kap. 2.1) je priestor na uvedenie národnej legislatívy a jej východísk, t.j. aký je súčasný stav; nie je dôvod v strategickom dokumente rozvádzať a vysvetľovať požiadavky slovenského práva pre oblasť OH a smerníc EÚ (tie musí ovládať a z nich vychádzať tvorca strategického dokumentu). Navyše, aktuálnosť právnych predpisov, či už národných alebo EÚ pre obdobie 5 rokov platnosti POH SR je otázna.
7. Odporúča sa zvážiť odstránenie príloh 4, 5, 6, 7, 8 a nahradiť ich jednou prílohou (zdroje informácií o zariadeniach na zneškodňovanie a zhodnocovanie odpadov, kolektívnych systémoch a operátoroch) s odkazom na web stránky, kde by tieto informácie boli k dispozícii a boli by pravidelne aktualizované;
8. V súvislosti s odporúčaním č. 7 sa súčasne odporúča, aby k odkazu na stránku kde sú uvedené informácie o skládkach a spaľovniach odpadov bola zabezpečená informácia o ich lokalizácii (mapa);
9. Z návrhu POH SR sa odporúča odstrániť zbytočné texty a popisy požiadaviek právnych predpisov EÚ;

10. V návrhu cieľov a opatrení sa odporúča zaviesť logický systém – definovať celkové ciele pre každú oblasť odpadového hospodárstva a až potom ciele pre nakladanie s jednotlivými druhmi odpadov;
11. K definovaným nedostatkom súčasného stavu OH vo všetkých oblastiach riadenia OH sa odporúča priradiť ciele týkajúce sa presne jednotlivých oblastí a opatrenia týkajúce sa len týchto oblastí;
12. Zo všetkých opatrení uvedených v POH SR sa odporúča vypustiť tie obmedzenia pre dovoz a vývoz odpadu určeného na zhodnotenie, ktoré by boli v rozpore s inými právnymi predpismi EÚ;
13. Odporúča sa prehodnotiť ciele pre recykláciu a prípravu na opätovné používanie komunálnych odpadov a recykláciu stavebných odpadov a jednotne uvádzať ciele len pre cieľový rok 2015. V tejto súvislosti sa odporúča prehodnotiť prvý cieľ a zvážiť možnosť jeho zvýšenia, aj s cieľom nebrzdiť už rozbehnuté ambície a aj s cieľom motivovať a inšpirovať najdôležitejších aktérov;
14. Odporúča sa formulovať nový čiastkový cieľ pre oblasť plánovania a interného a externého podávania hlásení – optimalizovať, najmä pre potreby určovania miery zhodnocovania, údaje o množstvách jednotlivých prúdov odpadov podľa všetkých možných zdrojov údajov (údaje od pôvodcov, údaje od spracovateľov odpadov, kolektívnych systémov, RF, predajcov, údaje o výskyte na trhu a spotrebe v SR, koeficiente spotrebovania v procese používania (výrobok/odpad - pre odpadové oleje);
15. Všetky opatrenia týkajúce sa zvyšovania environmentálneho povedomia z oblasti OH sa odporúča uviesť spoločne v jednej samostatnej kapitole – alebo v priradení k existujúcej kapitole o kampaniach a rozšíriť ich o nový cieľ – zabezpečiť kontinuálne vzdelávanie v tejto oblasti pre rôzne cieľové skupiny, nevynímajúc administratívu príslušnej štátnej správy a samosprávy;
16. Zpracovať upozornenie, že v prípade plánovania konkrétnych investícií infraštruktúry odpadového hospodárstva zaradených do prílohy č. 13 „Zoznam činností podliehajúcich povinnej medzinárodnej posudzovaniu z hľadiska ich vplyvov na životné prostredie, presahujúcich štátne hranice“ k zákonu NR SR č. 24/2006 Z. z., ako aj všeobecne investícií infraštruktúry odpadového hospodárstva, u ktorých je predpoklad realizácie v bezprostrednej blízkosti hraníc, a u ktorých je súčasne možné predpokladať vplyvy na susedné krajiny, je potrebné pri príprave POH na nižších úrovniach zohľadniť potrebu vykonania cezhraničného posudzovania vplyvov takéhoto strategického dokumentu.
Odôvodnenie: Podľa Čl. 11 ods. 1 Smernice 2001/42/ES o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (tzv. SEA Smernica) nebudú environmentálnym posudzovaním uskutočnením podľa tejto smernice dotknuté žiadne požiadavky Smernice 85/337/EHS o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (tzv. EIA Smernica) a ani požiadavky iného práva spoločenstva.

4. Odôvodnenie stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Stanovisko bolo vypracované podľa zákona na základe oznámenia, stanovísk k oznámeniu, rozsahu hodnotenia a časového harmonogramu, správy o hodnotení, návrhu predmetného strategického dokumentu, stanovísk k správe o hodnotení a návrhu predmetného strategického dokumentu, výsledkov verejného prerokovania, odborného posudku a konzultácií.

Pri hodnotení vplyvov na životné prostredie a vypracovaní stanoviska sa postupovalo podľa príslušných ustanovení zákona.

Pri odporúčaní schválenia POH SR sa brali do úvahy environmentálne, sociálne a hospodárske vplyvy na cezhraničnej, národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, ako aj vplyvy na horninové prostredie, reliéf, nerastné suroviny, geodynamické a geomorfologické javy, pôdu, miestnu klímu, ovzdušie, povrchové a podzemné vody, hlukovú situáciu a ďalšie fyzikálne a

biologické faktory, na genofond, biodiverzitu, ekologickú stabilitu, územia chránené podľa osobitných predpisov vrátane území NATURA 2000, krajinu, územný systém ekologickej stability, obyvateľstvo a jeho zdravie, na kultúrne a historické pamiatky, paleontologické a archeologické náleziská, kultúrne hodnoty nehmotnej povahy a využívanie zeme.

Z výsledku posudzovania vplyvov na životné prostredie vyplynulo, že POH SR vo verzii, ktorá bola posudzovaná z hľadiska vplyvov na životné prostredie je po dopracovaní prijateľná z hľadiska celkových (negatívnych i pozitívnych) vplyvov na životné prostredie.

Za predpokladu akceptovania a realizácie odporúčaní uvedených v kapitole VI. „ZÁVERY“, časti 3. „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ tohto stanoviska a pri zabezpečení dôsledného monitorovania je možné minimalizovať prevažnú časť predpokladaných negatívnych vplyvov implementácie POH SR na životné prostredie.

V správe o hodnotení boli špecifikované, popísané, hodnotené a kvantifikované predpokladané významné vplyvy POH SR na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. Preukázal sa potenciál pozitívnych vplyvov POH SR na životné prostredie a rozvoj ľudských zdrojov, ako aj eliminovateľnosť resp. minimalizovateľnosť potenciálnych negatívnych environmentálnych vplyvov implementácie POH SR za predpokladu realizácie preventívnych opatrení a zabezpečenia monitoringu environmentálnej optimálnosti a jej implementácie v polohe jednotlivých projektov.

5. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

Podľa § 16 zákona je rezortný orgán povinný zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu na životné prostredie, prípadne použiť na tento účel existujúci monitoring, aby sa predišlo zdvojovaniu monitorovania. Sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov POH SR na životné prostredie bude spočívať v:

- systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov,
- vyhodnocovaní jeho účinnosti,
- zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení strategického dokumentu so skutočným stavom.

Ak rezortný orgán zistí, že skutočné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie posudzovaného podľa tohto zákona sú horšie, ako sa uvádza v správe o hodnotení strategického dokumentu, je povinný zabezpečiť opatrenia na ich zmiernenie a zároveň zabezpečiť zmenu, doplnenie, prípadne prepracovanie strategického dokumentu.

S ohľadom na skutočnosť, že návrh POH SR má zabezpečiť pozitívne dopady na životné prostredie a zdravie človeka, tento prínos bude reálny len v tom prípade, ak sa budú plniť stanovené ciele prostredníctvom realizácie tých opatrení, ktoré sú v ňom uvedené. V prípade neplnenia cieľov, budú prevládať tie negatívne vplyvy na životné prostredie, ktoré boli definované pre nulový variant. V tejto súvislosti sa preto navrhuje dôsledne sledovať plnenie cieľov a realizáciu opatrení nasledovne:

- Sledovať, vyhodnocovať a zverejňovať (na web stránke MŽP SR) výsledky dosahované pri plnení cieľov v jednotlivých oblastiach riadenia odpadového hospodárstva pre každý rok päťročného obdobia platnosti POH SR;
- Sledovať a vyhodnocovať realizáciu opatrení podľa stanovených cieľov v stanovených časových etapách pre jednotlivé ciele uvedené v POH SR;
- V poslednom roku platnosti POH SR vyhodnotiť a zverejniť trendy vývoja vzniku a nakladania s odpadmi podľa jednotlivých prúdov odpadov, za celé 5-ročné obdobie v nadväznosti na minulé roky tak, že sa minimalizujú neurčitosti a nedostatky v údajoch o množstvách a spôsobe nakladania s nimi;
- V poslednom roku platnosti POH SR vyhodnotiť a zverejniť plnenie všetkých cieľov, ktoré nie sú merateľné fyzikálnymi jednotkami;
- Zverejňovať všetky dokumenty (štúdie, metodiky, príručky, stratégie, materiály pre kampane a vzdelávanie), ktoré sa pre MŽP SR alebo samosprávy pre oblasť odpadového hospodárstva vypracovávajú, aby aj verejnosť a všetci významní aktéri v odpadovom

hospodárstve mali možnosť sledovať vývoj riadenia odpadového hospodárstva a plnenie stanovených cieľov a opatrení.

- Pri plnení cieľov stanovených v POH SR prostredníctvom definovaných opatrení, zabezpečiť včasné identifikovanie nepredvídaných škodlivých účinkov a v prípade ich vzniku uskutočniť vhodné nápravné opatrenia.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia stanoviska

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia
Odbor environmentálneho posudzovania

Mgr. Peter Lukáč

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia
Odbor environmentálneho posudzovania

RNDr. Gabriel Nižňanský
riaditeľ odboru

3. Miesto a dátum vydania stanoviska

Bratislava, 12. 10. 2011